

ASEMAKAAVA JA ASEMAKAAVAN MUUTOS, NOKIA, 8. KAUPUNGINOSA, HARJUNIITTY, LÄNSI

Kaavaehdotuksesta annetut lausunnot (7 kpl) ja muistutukset (17 kpl) sekä kaavoituksen antamat vastineet *(sisennettynä kursiivilla)* Muistutukset on muokattu niin, että muistuttajaa ei voi tunnistaa. Muistutuksen antajat ovat kaavoituksen tiedossa.

MUISTUTUKSET

Muistutus 1

Suullisesti 23.1.2025 annettu muistutus.

Kiinteistöomistaja ei halua, että uutta katurakentamista hänen naapuriinsa ja katuliittymää tarvitsee rakentaa ainakaan kymmeneen vuoteen. Lisäksi hän on huolissaan mikä vaikutus alueen infran ja tonttien rakentamisella on hänen kaivon vedenlaatuun ja veden saatavuuteen.

Muistuttajan naapurustoa ei ole tarvetta toteuttaa nopeassa aikataulussa. Kaavoitus välittää tiedon kiinteistötoimelle ja infrapalveluille.

Infran ja tonttien rakentamisella ei todennäköisesti tule olemaan merkittävää vaikutusta olemassa olevien kaivojen vedenlaatuun tai saatavuuteen, koska katurakentamisen ja kaivojen väliin jää riittävät suojaetäisyydet ja katurakentamista varten tehtävät kaivannot jäävät reilusti kaivojen syvyyttä ylemmäs.

Muistuttaja 1

Muistutus 2

Nn. tilan omistajana haluan tuoda esiin seuraavaa:

Kaavaehdotuksessa on esitetty sähköasema-alue, todennäköisesti Fingrid Oy:n toiveiden mukaan, pääosin omistamalleni tilalle olemassa olevien sähkölinjojen luoteispuolelle. Alkuperäisessä suunnitelmassa oli myös toinen, Nokian eteläinen sähköasema-alue, joka sijaitsi Melon sähkölinjan länsipuolella varsin lähellä Siuronvaltatietä, Nokian kaupungin omistamalla maalla, ja oli pinta-alaltaan huomattavasti pienempi. Nokian kaupunki kuitenkin tämän vaihtoehdon tyrmäsi kaavoituksen kannalta mahdottomana.

Toinen sijaintivaihtoehto olisi sijoittunut lähemmäksi olemassa olevaa asutusta.

Nyt kaavaehdotuksessa esitettävä vaihtoehto on sähköyhtiön kannalta paljon parempi, tilaa on paljon ja sähkölinjoja voi tuoda monesta suunnasta. Kaikkien muiden kannalta vaihtoehto on todella huono; se pirstoo omistamani tilan todella pahasti ja Harjuniityn asukkaiden lähivirkistysalueen se pilaa kokonaan, sen vähän mitä on jäljellä pohjoispuolen kallionlouhinta- ja läjitysalueiden tuhattua parhaat alueet.

Valitettavasti tila ja sen metsätalouskäyttö on jäämässä maankäytön kehittymisen jalkoihin. Nykyinen vapaa jokaisen oikeuden mukainen virkistäytyminen toisten omistamissa metsissä kohtaa myös uusia rajoituksia. Yhdyskunnan kasvaessa reuna-alueilla näin käy vääjäämättömästi.

Sähköasema pitäisikin sijoittaa koilliseen menevän sähkölinjan viereen jo maisema-arvoiltaan ja virkistyskäyttömahdollisuuksiltaan menetetyille alueelle.

Tämä on voimalinjojen risteämisten kannalta huonompi vaihtoehto

Jos tämä ei ole mahdollista ja sähköasema on sijoitettava linjojen risteyksen läheisyyteen, se tulee sijoittaa risteyksen lounaispuolelle, jolloin sen aiheuttamat haittavaikutukset ovat merkittävästi pienemmät kuin kaavaehdotuksessa esitetystä paikassa.

Voimalinjojen risteyksen lounaispuolella sähköasema sijoittuisi häiritsevän lähelle alueella toimivan ratsastustallin kenttiä ja rajoittaisi sen elinkeinotoimintaa.

Sähköasema-alue on aivan Fingridin piirustusten mukainen ja mahdollistaa Kristiinankaupunki-Nokia-sähkölínjan eteläpään läntisen vaihtoehdon toteuttamisen. Tämä vaihtoehto on aivan käsittämätön, uuden leveään linja-aukon avaaminen lähelle entistä sähkölínjaa, kyllä Haaviston metsissä on jo sähkölínjoja riittävästi, pitäisi käyttää jo olemassa olevia linja-aukkoja, ainakin ylöspäin on tilaa, jos sivulle ei.

Kaavassa ei oteta kantaa kumman Kristiinankaupunki-Nokia sähkölínjan eteläpään sijoittumisvaihtoehdon Fingrid valitsee.

Linjan läntinen vaihtoehto kulki keskeltä kaavoitettavaa Tappurin aluetta, Porintien eteläpuolella ja Porin yhdystien länsipuolella, suojeltavaksi esitettyjen Ummelammen ja Ummelammensuon ja Ummelammenvuoren läheisyydessä ja osittain päällä.

Tätä läntisintä reittivaihtoehtoa on perusteltu tärkeimmällä Nokian maankäyttöä määrittävällä tekijällä, kaakkurijärvien kaakkureilla ja niiden lentoreiteillä, jotka ELY-keskus osaa määrittää ja tarvittaessa siirtääkin. Toivottavasti mainittu keskus osaa myös muuttaa Iso-Tappurijärven kaakkureiden lentoonlähtösuunnan länteen, nyt ne nousevat aina itää ja suunnitellun linjan suuntaa.

Kaavoitus on muistuttajan kanssa samaa mieltä, että sähkölínjavaihtoehdoissa on perusteluita, jotka ovat ristiriidassa keskenään.

Näiden seikkojen lisäksi huomio kiinnittyi tehtyihin luontoselvityksiin. Vaikka luontokartoituksessa ehkä käytetään erilaista termistöä kuin metsätaloudessa, ja osa kartoituksesta on tehty aikaan, jolloin maa on lumen peitossa, eroavuudet todelliseen ovat ymmärrettäviä mutta eivät hyväksyttäviä.

Vain liito-oravaselvityksiä tehdään keväällä, kun lunta on vielä maassa koska silloin talven aikana kertyneet papanat ovat vielä havaittavissa puiden rungoilla.

Muistuttaja 2

Muistutus 3

Kiinteistömme on liitetty mukaan kaavaehdotukseen luonnosvaiheen jälkeen. Hankkiessamme kiinteistön kesällä 2023 olimme kaavoitusmateriaalienkin perusteella siinä käsityksessä, että tämän tyyppinen kaava ei koskettaisi historiallista pihapiiriämme vielä pitkään aikaan.

Olemme aloittaneet pihapiirin rakennusten restauroinnin, peruskorjanneet tilan pitkästi toistasataa vuotta vanhaa hirsistä päärakennusta perinteitä kunnioittavalla tavalla, suunnitellen tulevaa usean sukupolven asumisen mahdollistavaa metsän ja puistoalueen reunustamaan pihapiiriä. Kaavaehdotus puristaa yhtäkkiä pihapiirimme täysin toisenlaiseen maailmaan.

Säilyttääksemme alkuperäisen kulttuuriympäristön myös tuleville sukupolville ja oman motivaatiomme jatkaa pihapiirin, jossa sijaitsee mm kulttuurihistoriallisesti arvokas kohde, ja sen rakennuksen kunnostusta historiaa kunnioittavalla tavalla, edellytämme tulevan kaavan tukevan tilamme ja sen ympäristön

alkuperäisen kulttuurimaiseman ja pihapiirin säilymistä ja kehittämismahdollisuuksia vähintään seuraavilla tavoilla:

- Kiinteistömme länsipuolelle, katujen ja teiden väliselle puistoalueelle, jää pähkinäpensaslehtopuisto suojavyöhykkein, jolloin siihen ei osoiteta lainkaan rakennuspaikkoja.
- Pohjoispuolella raitti siirretään kulkemaan niin että kulttuurihistoriallinen rakennus sekä vanha kaivo säilyy ja siirretyn raitin pohjoispuolelle jää kyläkuva tukeva suojavyöhyke.
- Itäpuolelle suunniteltu pyörätie siirtyy toisaalle ja tiealue jää pihapiirin maisemaa tukevaksi suoja-alueeksi toimien samalla hulevesiväylänä.
- Kiinteistömme tulevan liittymän sijainti määritellään, kun edellä kuvatut muutossuunnitelmat ovat varmistuneet.
- Eteläpuolelle istutetaan alueen maisemaan ja puustoon sopiva vahva, suojaava puurivistö.
- Kiinteistölle merkitty suojelumerkintä on poistettava. Museovirasto on määrittänyt kohteen arvon omalla asteikollaan tasolle 2/5.
- Kiinteistön kaavamerkinnän tulee mahdollistaa päärakennukselle usean asunnon olemassaolo ja pihapiiriin tulee sallia ympäristöönsä sopeutuva täydennysrakentaminen siten, että useamman sukupolven asuminen suljetussa pihapiirissä, myös erillisissä asuinrakennuksissa, mahdollistetaan riittävällä rakennusoikeudella.

Pähkinäpensasesiintymän takia tilakeskuksen ympäristössä joudutaan kaavasuunnitelmaan muuttamaan. Tilakeskuksen pohjoisen puoleinen raitti siirrettäneen kiinteistön pohjoispuolelle. Kiinteistön itäpuolella kulkenut kevyenliikenteenraitti siirrettäneen kevyttä liikennettä paremmin palvelemaan sijaintiin. Nokian valtatie puurivit suunnitellaan kaavoituksen jälkeen laadittavassa katusuunnitelmassa. Kiinteistölle osoitettu suojelumerkintä poistetaan koska Museovirasto ei ole nähnyt kohdetta niin arvokkaaksi, että sille olisi myönnetty korjausavustusta ja koska kiinteistönomistaja kokee sen kohtuuttomaksi rajoitteeksi. Korttelialueen rakennusoikeus ja rakennusala sekä kerrosluku tarkennetaan niin että ne mahdollistavat halutunlaisen lisärakentamisen

Nokialla 23.1.2025

Muistuttajat 3

Muistutus 4

Hei!

Tässä huomautus vireillä olevasta Nokian kaupungin alueella sijaitsevan Harjuniityn asuinalueen laajennussuunnitelmasta, diaarinumero: NOK/770/2021. Kehityshankeen tarkastelu ilmastomuutoksen, luontokadon ja luonnon monimuotoisuuden näkökulmasta on erittäin tärkeää kestävän kehityksen ja ympäristönsuojelun kannalta. Alla on muutamia keskeisiä näkökohtia, joita kaupungin tulisi ottaa huomioon, jotta laajennus olisi mahdollisimman ympäristöystävällinen ja kestävä.

Kaavoituksen tulisi ottaa huomioon luonnon monimuotoisuus, paikallisten lajien suotuisat elinympäristöt sekä virkistyskäytössä olevat metsäalueet. Asuinalueen laajentaminen ei saa katkaista luonnonmukaisten alueiden välisiä yhteyksiä, sillä ekologiset käytävät ovat tärkeitä eläinten ja kasvien liikkuvuudelle. Viherkäytävien suunnittelu asuinalueen sisällä tai sen ympäristössä tulee varmistaa, jotta alueen ekologinen verkosto säilyy.

Kaava-alueella on pyritty huomioimaan luonnon monimuotoisuus jättämällä arvokkaimmat luontoalueet jäljelle toisiinsa kytkeytyväksi lähivirkistysalueverkostoksi.

Asuinalueen laajentaminen voi vaikuttaa alueen vesitalouteen ja tätä tulisi tarkastella erityisesti suopainanteiden ympäristössä. Suunnitelmissa tulisi huomioida myös ilmastonmuutoksen aiheuttamat sademäärien lisääntymisen ja tulvien riskit sekä niiden vaikutukset alueelle.

Virkistysalueverkostoon on sisällytetty merkittävimmät kosteikot ja vedenvalmisreitit, jotta luontaiset hulevesireitit säilyvät pääosin ennallaan.

Suunnitelmissa tulisi huolehtia siitä, että alueen metsät ja puistot säilytetään osana kokonaisuutta. Ne toimivat alueen hiilinieluinä ja -varastoina sekä tuovat alueen asukkaille tärkeän, mieluisan ja viihtyisän virkistyskäyttöympäristön. Jo olemassa olevat voimalinjat ja tulevaisuuden laajennukset ja niihin liittyvä infrastruktuuri näihin tulisi huomioida alueen metsäalueen merkittävänä vähenemisenä. Metsien raivaamisen ja kompensoinnin tulisi olla tarkoin harkittuja, jotta säilytetään mahdollisimman paljon olemassa olevaa metsämaastoa ja puustoa. Uusien istutusten suunnittelu on tärkeää, vaikka ne eivät ole yhtä tehokkaita ilmastohyvityksen näkökulmasta. Tällä hetkellä Harjuniityn alueella on istutettuja puita aivan liian vähän, esimerkiksi tienvarsien pientareet kasvavat pääasiassa nurmea ja vieraslajeja. Alueen viihtyisyyttä parantaisi puu- tai pensasistutukset niin jo rakennetuilla alueilla kuin uusilla, suunnitteilla olevilla alueilla. Viherrakentaminen ja ekosysteemipalvelujen turvaaminen tulisivat olla tärkeitä seikkoja kaava-alueella. Rakennusten ympärille tulisi suunnitella runsaasti viheralueita, kuten puistoja, metsiä ja pienimuotoisia vesistöjä, jotka parantavat elinympäristön laatua ja tarjoavat ekosysteemipalveluja, kuten ilmanlaadun parantamista, varjostamista ja eläinten elinmahdollisuuksien tukemista.

Kaava-alueen katualueille on varattu tila istutuksille ja tienvarsipuille. Korttelialueet on pyritty muodostamaan tiiveiksi, jotta virkistysalueet olisivat mahdollisimman laajoja yhtenäisiä kokonaisuuksia.

Luontokato on vakava globaali ongelma ja ihmiskunnan suurimpia uhkia, eikä tätä tulisi tarpeettomasti kiihdyttää. Laajennus ei saisi johtaa eläin- ja kasvilajien elinympäristöjen tuhoutumiseen. Erityistä huomiota olisi kiinnitettävä uhanalaisiin lajeihin, kuten kaava-alueen eteläpuolen pähkinäpensaat, pohjoisosan lepakkolajit sekä laajalla alueella havainnoidut uhanalaiset ja harvinaiset lintulajit. Asuinalueen laajentaminen voi estää myös lajien liikkumista, joten viheralueiden, puistojen ja muiden luonnollisten alueiden yhteyksiä tulee suunnitella huolellisesti niin, että lajit voivat liikkua esteettömästi.

Kaavaa edelleen kehitettäessä tarkastellaan alueen eteläosan pähkinäpensaikko. Virkistysalueritityksellä on pyritty siihen, että eläinlajit voivat niitä hyödyntää kulkiessaan alueelta toiselle.

Miten suojellaan kaavoitusalueen monipuolinen lintulajisto, joka pitää sisällään niin uhanalaisia kuin taantuvia ja harvinaisia lajeja? Luontoselvityksessä ("Luontoselvityksiä Nokialla", Tmi Luonto-Lasse) on mainittu erityisesti kaksi aluetta kaava-alueella, jotka ovat jo lintulajistoltaan ehdottomasti suojelun arvoisia alueita. Kaava-alueella on erityisesti Suomen kansainvälisiä vastuulajeja, joiden suojelusta on Suomella kansainvälisellä tasolla erityinen vastuu. Kaava-alueella oli myös havaittu lepakoita, jotka ovat kaikki lajista riippumatta Suomessa tiukoin määräyksen suojeltuja. Kaavoitusalueelle oli tehty myös liito-oravaselvitys, joka toteutettiin yhden havainnointipäivän aikana kesällä, jolloin havaintoja on muutenkin vaikea tehdä. Nokialla on havaittu useampia alueita, joilla on elinvoimainen liito-oravakanta. Harjuniityssä on potentiaalisia liito-oravalle suotuisia reviirimaastoja, kuten vanhoja järeitä haapoja sekä vanhaa kuusimetsää. Miten varmistutaan liito-oravakannan suotuisasta suojelutasosta myös Harjuniityn kaava-alueella?

Kaavamääräyksissä on ohjeistettu virkistysalueiden hoitoa siten että se edesauttaa myös uhanalaisempia lajeja menestymään niissä. Hoitotoimenpiteet (pöntötys) voivat edistää myös liito-oravaa levittäytymään alueelle.

Miten hyvin merkittävä alue, tarkasteltaessa luontoympäristöä ja sen lajistoa, voi olla kaavoitettu energiahuollolle ja uuden sähköaseman rakentamiselle (Kortesuon alue)? Uusien sähkölinjojen rakentaminen tuhoaa hurjan määrän metsää ja alueen lajien elinympäristöä, ja tälle hankkeelle tehtyjen selvitysten mukaan seuraukset ovat merkittävän negatiivisia. Tämä hanke yhdessä Harjuniityn asuinalueen laajennussuunnitelman kanssa muuttavat siis erittäin suurissa määrin ja merkittävästi alueen luontoa ja sen monimuotoisuutta negatiivisesti. Muun muassa viherkäytävien tarkempi tarkastelu olisi tarpeen, jotta voidaan varmistua lajien sujuvasta liikkumisesta alueella.

Ekologisesti merkittävien alueiden raivaaminen ja niille rakentaminen eivät ole kestäviä ratkaisuja ja nämä toiminnot itsessään kiihdyttävät luontokatoa sekä köyhdyttävät Harjuniityn luonteenomaista metsäistä ympäristöä ja sen lajistoa ja vähentävät myös alueen asukkaille tärkeitä virkistysympäristöjä.

Valtakunnallisen uusituvan energiahuollon huomioiminen kaavoituksessa on lakisääteisesti välttämätöntä ja sille joudutaan varaamaan sen tarvitsemat alueet.

Kestävä liikenneinfrastruktuuri, kuten joukkoliikenne ja pyöräteiden verkostot, ovat olennainen osa asuinalueen suunnittelua. Autoliikenteen vähentäminen ja pyöräilyn tukeminen voivat vähentää liikenteen päästöjä ja parantaa alueen elinympäristön laatua. Tämä tulisi varmistaa toimivilla kevyenliikenteen ratkaisuilla, jotka tällä hetkellä alueella ontuvat. Uusilta asuinaluekortteleilta tulisi varmistaa toimivat kulkuyhteydet pääväylille ja tärkeimpiin kohteisiin, kuten esimerkiksi kouluun, kauppaan tai tulevaisuudessa junaseisakkeelle. Alue on lapsiperhevoittoista, joten turvalliset ja toimivat kevyenliikenteen väylät sekä suojatiet tulisi ehdottomasti turvata. Harjuniityn koulussa käy päivittäin noin 900 lasta, joiden koulureitti on joltain osin vaarallinenkin (kapeat autotiet, puuttuvat kevyenliikenteenväylät, tonttikaduilta yhtyminen kevyenliikenteenväyliin puutteellinen ja suojateiden puuttuminen).

Alueen liikkumisympäristö on suunniteltu yhteistyössä kaupungin liikennesuunnittelijoiden kanssa. Katuverkostoon on varattu tilat kevyenliikenteen reiteille ja virkistysalueille on osoitettu virkistysalueitit, joita voi käyttää myös koulumatkoihin.

Yhteenvetona voin siis todeta, että Harjuniityn asuinalueen laajennuksen ekologinen kestävyys edellyttää monien eri näkökulmien huomioimista. Kestävän kehityksen mukaisessa suunnittelussa tulisi varmistaa, että alueen luonnon monimuotoisuus, ilmastonmuutoksen vaikutukset ja luontokadon ehkäiseminen otetaan huomioon. Kaupungin tulisi huolehtia erityisesti siitä, että rakentaminen ei vie tilaa arvokailta ekosysteemeiltä, ja että suunnitelmat edistävät luonnon monimuotoisuuden säilymistä, ilmastonmuutoksen hillitsemistä ja kestävästä infrastruktuurin rakentamista.

Ystävällisin terveisin,

Muistuttaja 4

Muistutus 5

Vastine koskee kiinteistöämme. Vanhana alueen asukkaana halutaan tietää kaavoituksen vaikutukset kiinteistöveroon alueen muuttuessa haja-asutusalueesta asemakaava-alueeksi. Lisätietoa halutaan myös siitä miten jäljelle jäävän tontin rakennusoikeus vaikuttaa kiinteistöveroon.

Parhaiten kiinteistöverosta saa tietoa verottajan nettisivuilta Vero.fi. Yleisesti ottaen kiinteistövero tarkistetaan kaavoituksen jälkeen sitten kun tontit ovat rakentamiskelpoisia.

Onko kaavassa mainittua rakennusoikeutta mahdollista lisätä.

Kaavoituksen yhteydessä on mahdollista kasvattaa kiinteistön rakennusoikeutta.

Onko kaavaan mahdollista lisätä liittymä hallin itäpäähän?

Kaavaehdotusta tarkennettaessa tarkastellaan liittymämahdollisuudet.

Kaavoitusta tulee täydentää ulkoilureittien osalta niin, että myös Harjuniityn täältä puolen pääsee hiihtoladulle hiihtäen. Hyödyttäisi myös koulun toimintaa. Lisää myös alueen vetovoimaa.

Kaava mahdollistaa hiihtoladun alkamisen koulun korttelista niin, että se voidaan jatkaa kokoojakatujen yli tai ali eritasoristeyksillä eteenpäin pitemmille latureiteille.

Nokialta puuttuu kunnollinen sisähalli tennisharrastukselle. Nykyinen hallin sisäilma on erittäin huono. Harjuniitty olisi tälle oiva paikka.

Harjuniityn koulun yhteyteen suunniteltu lisärakentamismahdollisuus mahdollistaa jalkapallon harjoitushallin rakentamisen. Harjuniityn keskustan kaava-alueelle on tulossa toinen urheilukorttelialue, jonne voisi sijoittaa esimerkiksi tennishallin.

Korkeusasemat jäävät kaavassa epäselviksi- vaikutus tontin yksityisyyteen. Tie tulee nyt aivan oleskelupihan viereen – liikenne tulee suunnitella niin että pihan rauha säilyy. Esim. jätteiden lajittelupiste tulee sijoittaa lähipalvelualueen kortteliin 211 tai esim. koulun yhteyteen.

Kaavaehdotusta tarkennettaessa tutkitaan, miten oleskelupiha saadaan rauhoitettua. Alueelle sijoittuva j-2 alue ei ole yleinen jätteiden lajittelupiste vaan lähiasukkaiden jätteiden yhteyskeräyspiste. Se pyritään sijoittamaan niin, että siitä on mahdollisimman vähän haittaa asumiselle ja pihatoiminnoille mutta kuitenkin niin, että se on hyvin savutettavissa.

Hyvänä kaavassa nähdään, että vanhan asutuksen väliin jäävä tiealue on jätetty pihatieksi ennalleen.

Muistuttajat 5

Muistutus 6

Muistutus nähtävillä olevaan asemakaavaehdotukseen.

Nykyiselläänkin Lautamiehenkadun-Urpolankadun-Laurinkadun liittymä on alimitoitettu ja tiettyinä kellonaikoina pahasti ruuhkaantunut aiheuttaen haittaa liikenteen sujuvuudelle ja jopa vaaratilanteita. Asemakaavaehdotus lisännee merkittävästi kyseisen liittymäalueen ja niin ikään ruuhkaisen Urpolankadun katuosuuden Lautamiehenkadulta Siuron valtatielle sekä Urpolankatu-Siuronvaltatie liittymän liikennettä. Harjuniityn koululle on jo nykyään runsaasti ja tämän kaavan myötä vielä entistä enemmän Urpolankadun ylittävää jalankulku- ja pyöräilyliikennettä Urpolankadun itäpuolella asuvien kulkiessa kouluun ja ylipäättään Urpolankadun kevyenliikenteen väylän kulkiessa kadun itäpuolella. Urpolankadun turvallisuus on erityisen tärkeää koululle suuntautuvan liikenteen vuoksi. Asemakaavoituksen yhteydessä on suunniteltava katualueet niin, että ne mahdollistavat turvallisten ja toimivien liikennejärjestelyjen toteuttamisen kaavaan toteuttamisesta aiheutuva liikennemäärien kasvu huomioiden.

Uusi kokoojakatu tulee helpottamaan Urpolankadun ruuhkautumista koska tällöin Lautamiehenkadulle pääsee kahdesta suunnasta ja sen läpi pääsee ajamaan. Se sujuvoittaa koululaisten jättöliikennettä ja vähentää ruuhkaantumista.

Lisäksi kaavassa on esitetty alue Urheilijankadun eteläpää – Siuronvaltatie – Urpolankadun eteläpää niin epäselvästi, ettei kaavasta käy ilmi millainen liittymäjärjestely on alueelle tarkoitus toteuttaa.

Kaavaselostukseen lisätään selittävä kuva millaiseksi Siuronvaltatien Urpolankadun uuden kokoojakadun ja Haavistontien liittymä on ajateltu.

Muistuttajat 6

Muistutus 7

Asumme mieheni, lapseni ja kahden koiramme kanssa Harjuniityn uudella alueella ja huomasin tuon uuden kaavoitus ehdotuksen koskien Harjuniityn laajennusta länteen. Diaarinumero NOK/770/2021. Minulle nousi aika iso huoli nyt tästä alueesta ja nostaisin muutaman kommentin aiheesta.

1. Harjuniitty on jo nyt iso alue, johon rakennetaan koko ajan lisää pientaloja. Alueella ei kuitenkaan ole kuin 1 kunnallinen päiväkotikoulu ja koulu. Sekä päiväkotikoulu ovat jo nyt ns. yli täynnä eikä tilanne ole helpottamassa rakentamisen ja kasvavan asukasmäärän jälkeen. Alueen kaavoittamisessa ei oteta huomioon tällaista palveluiden tarvetta ja määrää nyt lainkaan. Tämä tulee olemaan lähivuosina kasvava ongelma.

Kaavaehdotuksessa laajennusalueelle on varattu neljä lähipalvelujen korttelialuetta, jotka ovat tarvittaessa mahdollista luovuttaa päiväkotitonteiksi.

2. Alueella ei ole jätetty juurikaan kunnollisia puisto- ja ulkoilualueita vaan talojen välissä saattaa kulkea joku muutaman metrin kaistale kasvustoa/pensasta/varpuja ja kaistaleelle on parhaimmillaan jätetty kymmenkunta korkea mänty. Nämä alueet eivät juurikaan tarjoa ulkoilulle mahdollisuutta eivätkä edistä viihtyvyyttä tai anna edes suojaa. Harjuniitty on nimensä mukaisesti harju ja jo nyt alueella huomaa selvästi puuston puutteen. Erittäin tuulia on alueella huomattavasti enemmän kuin tyyniä päiviä. Tähän auttaisi, kun metsäalueita pidettäisiin alueella voimissaan paremmin. Tämä edistäisi myös viihtyvyyttä alueella. Nyt kaavoitetulla alueella kulkee paljon metsäpolkuja, jotka ovat kovassa käytössä alueen perheiden keskuudessa. Monissa talouksissa on myös koiria, joiden ulkoiluttamiseen tällaiset alueet ovat suorastaan elinehto. Kaikilla ei ole mahdollisuutta viedä koiriansa kauemmas metsään nauttimaan luonnosta ja asuinalueella kävely koirien kanssa ei pidemmän päälle tarjoa kenellekään haluttua virikettä ja rauhaa. Esimerkiksi Porin yhdystien viereinen metsäalue on nyt kaavoitettu asuinalueeksi:

Kaava-alueelle on osoitettu uusia virkistysalueita pinta-alallisesti saman verran kuin uudemmalla ja vanhemmalla Harjuniityn alueella on toteutettu.

Kosmoksenpuistoksi jätettävä alue on suota, joka ei tarjoa kyllä minkäänlaista ulkoilu mahdollisuutta kenellekään. Niinpä taitaa olla monien muidenkin näiden puistoalueeksi ajateltujen alueiden laita. Lisäksi kyseisellä metsäalueella on todella paljon käyttöä. Metsään pääsee kahdesta suunnasta ja merkittäväksi alueeksi tämän tekee se, että Porin yhdystiellä on pieni "levike" johon mahtuu auto. Tämä mahdollistaa monenlaiset käyttömahdollisuudet kyseiselle metsäalueelle ja onkin laajalti käytössä. Alueelle mennään ulkoiluttamaan koiria, keräämään sieniä ja jopa maastopyöräilemään. Toivottavasti tämän alueen kaavoituksessa otetaan tällaiset asiat huomioon ja mietitään oikeasti näiden virkistysmahdollisuuksien jättämistä paremmin alueelle voimaan. Olen kuullut monelta muultakin huolta siitä, että mustikka- ja sienimetsiä ollaan nyt kaatamassa kokonaan tämän kaavoituksen myötä. Vastaavasti myös Harjuniityn koulun viereinen metsä on nyt kaavoitettu lähes täyteen.

Kosmoksenpuiston suon reunalle on osoitettu virkistysreitti, jonka on tarkoitus jatkaa Porin yhdystien toiselle puolelle, kunhan se ehditään tulevaisuudessa toteuttamaan. Asutuksen laajeneminen vie väistämättä osan mustikka-apajista mutta osa säilynee.

Jotain pientä kaistaletta on jätetty kasvillisuutta väliin. Tuolla alueella jälleen kulkee ristiin rastiin kymmeniä metsäpolkuja, jotka ovat ahkerassa käytössä niin perheiden kuin koiran ulkoiluttajienkin keskuudessa. Parhaimmillaan poluilla tulee ihmisiä vastaan koko ajan. Tämä kertonee paljon siitä, kuinka mittavasta käytöstä ja ulkoilumahdollisuudesta on kyse. Mihin metsän reunalla/lähellä asuvat perheet suuntaavat jatkossa ulkoilemaan? Hyvänä puolena tuolla alueella on sentään se, että ilmeisesti tuo polku on tarkoitus säilyttää, jota pitkin pääsee koululle/urheilukentälle saakka kävelemään metsää pitkin?

Kaava-alueen virkistysalueverkosto on suunniteltu siten, että merkittävimmät käytössä olevat polut säilyvät.

Itse muutimme 2vuotta sitten Nokialle ja valitsimme Harjuniityn ja nykyisen kotimme juuri sen vuoksi, että kuvittelimme voivamme asua siinä siihen saakka kunnes lapsi/lapset muuttavat pois kotoa. Ja ehkä vielä sen jälkeenkin. Henkilökohtaisesti minulla on todella suuri huoli näiden metsien kaavoittamisesta, sillä ne ovat tarjonneet minulle päivittäisen hengähdysten arjesta. Tarjonneet hiljaisuutta, luonnon rauhaa ja juurikin nämä edellä mainitut mustikka- ja sieni mahdollisuudet. Kahden koiran kanssa nämä metsät ovat tarjonneet parastaan ja antaneet mahdollisuuden koirillekin kulkea muualla kuin asfaltilla ja tarjonneet myös koirille virikkeitä. Olemme nauttineet, kun metsät ovat niin lähellä asuinalueita ja niihin pääsee todellakin kävellen eikä aina tarvitse etsiä auton kanssa metsää mihin mennä. Mutta mikäli tämä kaavoitus ehdotus jää tällaisenaan voimaan, en kyllä itse näe vaihtoehtoksi jäädä Harjuniityyn asumaan niin pitkäksi aikaa kuin alun perin olimme kuvitelleet. Vaikka luonto itsessään onkin minulle suuri kriteeri asuinalueen valinnassa, vielä suurempi tekijä ovat palvelut. Nuo koulun ja päiväkodin täyttöasteet ja omien lasten tulevaisuus kyllä pelottaa tässä kohtaa. Harjuniitty on kuin tehty muuten lapsiperheille, mutta sitten tällaiset asiat on jätetty huomioimatta kokonaan. Tuntuu, että aluetta halutaan nyt vain laajentaa jatkuvasti ja niin tehokkaasti kuin mahdollista, mutta palveluita ei ajatella yhtään. Alue on pientalo aluetta, joten lapsiperheitä asuu alueella todella paljon! Kuitenkaan alueella ei ole pienille lapsille suunnattuja leikkipuistojakaan yhtään kappaletta eikä niitä näemmä kaavoituksen perusteella ole tulossakaan? Toivon, että tätä Harjuniityn laajentamista pohditaan nyt erittäin tarkkaan ja nimenomaan viihtyvyyden ja lasten tulevaisuuden näkökulmasta. Vai mitä lähialueen palveluita on ajateltu oransseille PL-merkityille alueille tulevaksi?

Koulun tontille on varattu rakennusoikeutta, mikäli koulua tai päiväkotia on tarvetta laajentaa. Lisäksi alueelle on osoitettu neljä lähipalvelujen korttelialuetta PL (oranssi) joille voi tarvittaessa sijoittaa päiväkodin, koulun ala-asteen tai muita palveluja. Näin alueella saadaan tarjottua riittävät palvelut, vaikka alue rakentuisikin nopeammin kuin on arvioitu.

Muistuttaja 7

Muistutus 8

Hei, asiakaspalautetta Harjuniityn kaava-asiassa diaarinumerolla NOK/770(2021).

-Kosmoksenpuisto on hieno nimi, mutta todellisuudessa koko alue on pelkkää suota, jonka arvo virkistys- ja ulkoilukäytössä on olematon. Puiston tulisi olla oikeasti sellaista maastoa, joka antaa lähimetsälle sille kuuluvan arvon ja houkuttelee kaikkia ulos virkistymään.

Kosmoksen puistoon on asemakaavassa osoitettu ulkoilureittimerkintä alueelle rakennettavaa virkistysreittiä varten.

-Karpalosuo on myös pelkkää suota.

Karpalosuo on laidoilla, joilla on hyvä kulkea.

-Kosmoksenpuiston ja Karpalosuo-alueiden väliin (Neptunuksenkatu taloineen) jää hieno kallioalue, jossa on myös polkuja. Tämän kallioalueen ja polkujen säästäminen toisi todellista lähiluonnolle kuuluvaa virkistys- ja käyttöarvoa.

-Rautakorvenkadun liittymä Porin yhdystiehen menee aika kauaksi. Kuinka paljon tämä todellisuudessa kasvattaa Kosmoksenkadun liikennemääriä?? Kun ihmiset eivät jaksakaan kiertää Rautakorvenkadun yhteyden kautta.

Kosmoksenkadun ja Avaruuden kadun lisäksi pohjoisen alueen uusia kulkureittimahdollisuuksia ovat alueen pohjoisesta liittymästä Rautakorvenkatua pitkin etelään tai Rautakorvenkatua pohjoiseen ja sieltä Porin yhdystietä eteenpäin tai kolmantena Tähtitaivaankatua etelään ja sieltä jatkaa Rautakorvenkadulle. Koska vaihtoehtoja on näin monta, tulee liikenteen aiheuttama lisäkuormitus jakautumaan usealle reitille eikä lisää kohtuuttomasti yhden väylän liikennettä.

-Porin yhdystien varteen tulee ehdottomasti saada jkpp-väylä Rautakorvenkadun liittymään saakka heti, kun aluetta aletaan aikanaan rakentamaan.

Porin yhdystien kevyenliikenteenväylä suunnitellaan siinä vaiheessa, kun Rautakorvenkadun liittymäkin.

-Kehitysehdotus: Harjuniityn laajentuessa tulisi tehdä uimapaikka-/ranta Alisenjärven eteläkärjen länsirannalle. Alue on rakentamatonta ja kulkuyhteys Yhdystien kautta olisi helposti kohtuusta kustannuksin toteutettavissa. Se parantaisi huomattavasti koko Nokian uimapaikkatarjontaa.

Idea on hyvä koska Alisenjärven nykyinen uimapaikka on ajoittain varsin ruuhkainen. Kaavoitus välittää ehdotuksen kaupungin infrapalveluille.

Harjuniityn alueen luontokokemusta ja sen monimuotoisuutta virkistyskäytössä tulee vaalia, mikäli halutaan Harjuniityn säilyvän luonnonläheisenä ja asukasystävällisenä asuinalueena myös jatkossa. Tätä asukkaat toivovat kunnioitettavan myös kaavoittajan toimesta.

Kaavoituksen yhtenä lähtökohtana on ollut muodostaa alueelle hyvät virkistysreitit ja -alueet.

Muistuttaja 8

Muistutus 9

Hei, Haluaisin antaa palautetta Harjuniityn alueen laajentamisesta Diaarinumero: NOK/770/2021.

Olemme asuneet Harjuniityssä vuodesta 2013 ja tänne muutimme Tampereelta luonnon ja hyvien lenkkipolkujen sekä lähellä olevien metsien vuoksi. Tämä on ollut Harjuniityn yksi ja ehkä tärkein vetovoima. Lähiöitä riittää loputtomiin Pirkanmaalla mutta Harjuniity on ollut perheiden suosiossa juuri vehreyden ja luonnon vuoksi. Lähempää Tamperetta löytyy kyllä muitakin vaihtoehtoja, joten ei ole itsestään selvää, että juuri Harjuniityyn muutetaan. Viimeisintä laajennusta olen katsonut epäuskoisena ja surullisena, metsää on hakattu niin ettei jätetty tarpeeksi metsäkaistaleita ja talot ovat liian lähekkäin, kun tontteja on pienennetty postimerkin kokoisiksi. Vaihdoin juuri Harjuniityssä suurempaan taloon, mutta uusimpiin taloihin emme halunneet pienten tonttien sekä puuttuvan vehreyden vuoksi. Onneksi

metsäkaistaleita ja isompia tontteja on Harjuniityn rakentamisen ensimmäisen vaiheen alueilla, jonne myös päädyimme.

Harjuniittyyn rakentajilta ja asukkailta ei ole juurikaan tullut palautetta tonttien koosta.

En ole missään tapauksessa rakentamisen laajentamista vastaan, mutta esitän vakavan huoleni päättäjille, että ymmärtävät ottaa kaavassa huomioon, että juuri metsät ja luonto ovat olleet Harjuniityn vahvuus muihin Pirkanmaan alueisiin verrattuna. Alueelle on jäätävä enemmän metsää kuin kaavassa on esitetty. On pidettävä huolta, että riittävän suuria metsiä ja lenkkipolkuja säilyy, jotta Harjuniitty säilyy jatkossakin vehreänä metsäisenä alueena, jonne halutaan muuttaa.

Harjuniityn laajennuksen virkistysalueiden määrä suhteessa asutukseen on samaa luokkaa kuin uusimmalla ja vanhalla Harjuniityn alueella.

Muistuttaja 9

Muistutus 10

Muistutus Harjuniityn uuden kaavan johdosta.

Pyydän kaavan jatkokäsittelyssä lautakuntaa ottamaan huomioon seuraavan ja tekemään sen johdosta kaavaan tarvittavat muutokset:

Olen hämmästynyt Harjuniityn uusimman nyt nähtävillä olevan kaava-alueen katujen nimistä. Alueen viime laajennus toi taannoin jo yllätyksen eli avaruudesta satunnaisesti poimitun kadunnimistön (varmaan siksi, kun alue on niin korkealla, ettei vesitornimme paineeseen sinne asti riitä...).

Nyt sitten on keksitty siirtyä iskelmätaivaan kotimaisen tähdistön tasolle! Tietysti Rautavaaran Tapsantahtikauden jälkeen Iskelmä-Finlandia on ihan mukava kesäinen tapahtuma täällä, mutta melko älytön idea on nimittää uusimman alueen katuja tuollaisilla perusteilla.

Paljon parempaa ja kotiseutumme historiaa kunnioittavampaa olisi ottaa käyttöön nimiä, jotka perustuisivat kylämme kotiseutu- ja teolliseen historiaan, niitä täällä ei ole käytössä vielä ollenkaan tarpeeksi. Perinteisiä linnunnimiäkin olisi Harjuniityn vanhan alueen jatkoksi löytynyt vielä vaikka millä mitalla, onhan uusi kaava-aluekin pian vain entistä metsää, lintujen katoavaa elinympäristöä.

Myös uuden alueen reunassa esiintyy outo nimitys Rautakorpi, ja sen niminen katukin siellä näyttää olevan. Kansa tuntee alueen Poronkorpena, mutta jos jotain uudistusta halutaan keksiä, alueen nimeksi sopisi parhaiten Tappurinmaa siellä sijaitsevien järvien Pikku-Tappuri ja Iso-Tappuri mukaan.

Harjuniityn laajennuksen nimistön teemana on jatkettu uusimman alueen arvaruusnimistöä laajennusalueen pohjoisosassa.

Kaava-alueen eteläosassa on käytetty pääasiassa Nokiasseuran ehdottamia Tapio Rautavaara aiheisia nimiä ja paikallisia ja paikan historiaan liittyviä nimiä.

Rautakorpi on yhden alueen suurimmista tiloista nimi ja sopinee hyvin tulevan teollisuusalueen nimeksi.

Kun alue on suuri ja tulee paljon nimettäviä katuja paikalliset ja historialliset nimet alueelta käyvät vähiin. On siksi perusteltua muodostaa alueelle omaa nimeä, jolla kuitenkin on kytkös paikkakuntaan (Iskelmä Finlandia ja Nokia taustaiset artistit ja muusikot).

Tappurinimistöä on jo teissä käytössä; Tappurinpolku, Tappurinjärventie, Tappurinlehdontie. Lisänimistöä tullaan harkitsemaan, kun kaavoitus etenee sille alueelle.

Nimistöä voidaan tarvittaessa tarkentaa ennen kaavan vientiä hyväksymiskäsittelyyn.

Muistuttaja 10

Muistutus 11

Hei, Harjuniitty on ollut asuinalueemme jo 8 vuotta ja muutimme juuri Harjuniityssä toiseen kotiimme.

Minulle oli Harjuniityssä asuinalueena tärkeintä luonnonläheisyys ja juoksen paljon metsässä ja siellä näkee paljon koiran ulkoiluttajia, lapsia, pyöräilijöitä ja tietenkin mustikanpoimijoita.

Pikkuhiljaa kauneimmat helppokulkuisimmat mäntymetsät on rakennettu täyteen ja olen huokaissut helpotuksesta, kun voimalinjan (joka kulkee Avaruudenkadun suuntaisesti) eteläpuoli on jätetty rauhaan, kunnes nyt.

Ihan järkyttävää että Nokialla ei osata enää arvostaa luonnonläheisyyttä ja metsiä. Eikö tuo Otavankadun länsipuolella oleva metsä jäisi kokonaan rauhaan. Siellä menee voimalinjalta Kotkankadulle ja koululle asti ihanat lenkipolut. En muuttanut Nokialle, että ulkoilisin omakotitalojen ympärillä kiertelevillä asfalttiteillä, sitä voi tehdä Tampereellakin. Harjuniitty oli luonnonläheinen suosittu muuttovoittoinen asuinalue, älkää pilatko sitä rakentamalla koko aluetta ihan täyteen.

Otavankadun länsipuolella sähkölinjalta koululle kulkeva virkistyspolku säilyy virkistysalueena. Polun länsipuolella on kivikkoista vaikeakulkuista maastoa. Siellä tuskin kuljetaan. Laajennusalueelle muodostetaan virkistysalueille metsäiset reitistöt, jotka jatkuvat alueen ulkopuolelle.

Terveisin pettynyt Harjuniittyläinen

Muistuttaja 11

Muistutus 12

MIELIPIDE HARJUNIITYN ASUINALUEEN LAAJENNUKSEN KAAVAEHDOTUKSESTA

Kaavaehdotus Harjuniityn asuinalueen laajentumisesta kohti länttä ja pohjoista on nähtävillä 14.11. – 24.1.2025. Harjuniityn ”uudella puolella” omakotitalossa asuvana koen tärkeäksi saattaa tiedoksi kaavoittajalle ja päättäjille muutamia näkökulmia, joita paikallisasukkaat ovat tästä jo toteutuneesta alueesta tuoneet esiin. Laajennusehdotuksen tyyli muistuttaa hyvin paljon aluetta, jolla asumme, ja tässä kohtaa voisi vielä tarkistaa, mitä kannattaisi tehdä toisin uudessa kaavassa.

Nokian kaupungin internetsivustolla Harjuniitystä sanotaan näin: ”Harjuniitty on 3000 asukkaan luonnonläheinen ja rauhallinen asuinalue, jota ympäröivät puisto- ja metsäalueet ulkoilureitteineen ja polkuverkostoineen.” (Suora lainaus) Lisäksi samalla sivustolla kerrotaan Nokian kaupungin strategisesta yleiskaavasta tällä tavalla: ”Strategisen yleiskaavan tavoitteena on vastata tulevaisuuden asumisen, työnteon ja liikkumisen muuttuvaan toimintaympäristöön tavoittelemalla rohkeasti uusia rakentamisen malleja, muotoja ja toimintatapoja. Sen keskeinen tavoite on määritellä kaupungin tahtotila siitä, minne rakennetaan ja missä palvelut ovat.” (Suora lainaus)

Nokian kaupungin asettamat tavoitteet ovat siis korkealla, ja rohkeista, uusista rakentamisen malleista, sekä luonnonläheisyydestä puhuminen vaikuttaa hyvin kiinnostavalta. Kuitenkin jo ensivisiitti Harjuniittyyn paljastaa, että nämä kunnianhimoiset haaveet ovat toteutuneet vain osittain: luonnonläheisyys tarkoittaa sitä, että metsäalueet ainoastaan ympäröivät laajaa asuinalueetta - sen sisällä luontoa on säästetty ainoastaan pirstaleisesti pieniä palasia ja hyvin iso osa omakotitalotonteista on liian kaukana viheralueesta. Täällä ei ole tietoaakaan harjasta tai niitystä, vaan aiemmin rakentamatonta metsää peittää nyt pientalokorttelit, joihin saamme odottaa istutettujen puiden kasvamista vielä muutamia vuosikymmeniä. Asuinalueen laajentaminen vaikuttaa kaavaehdotuksen mukaan siten, että tuo Harjuniittyä ympäröivä metsäalue siirtyy aina vaan kauemmas ja tavoittamattomaksi niille, jotka jo asuvat alueella.

Strategisen yleiskaavan inspiroiva ajatus uusista, rohkeista rakentamisen malleista ei myöskään ole lähtenyt täällä lentoon, vaan syntyy vaikutelma, että ihmiset rakentavat hyvin varovaisesti ja mahdollisimman edullisesti; vaatisi suorastaan uhkarohkeutta lähteä kokeilemaan jotain uutta rakentamisen toimintatapaa alueella, joka ei sytytä. Rahasta kuitenkin pohjimmiltaan ei taida olla kyse, koska uusimpien tilastojen mukaan Harjuniityssä asuu keskimäärin hyvätuloista väkeä.

Asukkaiden arkeen vaikuttaa hyvin keskeisesti se, kuinka Harjuniityn alue on kaavoitettu. Useat korttelit ovat liian kaukana koulusta, mikä näkyy ruuhkaisella koulun parkkipaikalla, kun vanhemmat kускаavat lapsiaan päiväkotiin ja kouluun autoilla. Pitkän matkan lisäksi koulumatka on monille lapsille hyvin vaarallinen kevyenliikenteen reittien ylittäessä autotien monta kertaa. Koulumatkan pituus saisi olla korkeintaan 1,5 kilometriä, jolloin lapset mahdollisesti saateltaisiin kouluun kävelen tai pyörillä yksityisautoilun sijaan. Reitin tulisi olla turvallinen, jotta pienimmätkin koululaiset voi päästää kulkemaan ilman aikuista. Vaaralliset olosuhteet kävelijöille ja pyöräilijöille ovat Harjuniityssä jatkuvasti puheenaiheena. Pitkät etäisyydet ovat haaste myös julkisen liikenteen kannalta, kun asukkailla on liian pitkä matka lähimmälle bussipysäkille. Yli kilometrin kävely bussipysäkille on monille liikaa. Erityisen surullista se on siksi, että se pakottaa julkista liikennettä suosivat vanhukset ja liikuntarajoitteiset asumaan jossain muualla; täällä esimerkiksi kahden sukupolven yhteisasuminen ei välttämättä onnistu pelkästään tästä syystä. Yksityisautoiluun perustuva asuinalue ei tunnu olevan ihan tätä päivää.

Suomalaiseen mentaliteettiin kuuluu tarve voida valita itse, milloin koemme yksityisyyttä tai yhteisöllisyyttä. Me asumme nyt ympäristössä, jossa meiltä puuttuu sekä yksityisyys, että yhteisöllisyys: On tavallista, että Harjuniityssä omakotitalon ikkunoista näkyy joka suunnassa naapuritalon seinä, tai jopa suoraan naapurin olohuoneeseen. Kun kaava määrää rakentamaan talon lähes keskelle tonttia, sitä todennäköisesti pian ympäröi kaistaleet nurmikkoa, joka täytyy hoitaa, mutta josta ei ole suurta iloa asukkaille. Varsinainen piha, jossa vietetään aikaa, on monilla tonteilla lähes olematon, koska piha-alueilla on tuskin lainkaan yksityisyyttä. Kuitenkin kaipaamme tänne lisää myös puolijulkista tilaa jokaiseen kortteliin; paikkaa, jossa naapurusto voi luontevasti viettää aikaa yhdessä. Sellainen ei välttämättä vaadi paljoa, vaan jo nuotiopaikka jonkin lapsille mieluisan luontoelementin läheisyydessä voi riittää monille. Voisiko kaavoituksen avulla luoda puitteet, jotka suovat mahdollisuuksia kehittää nukkumalähiön sijaan eloisaa ja yhteisöllistä asuinalueetta, jossa kuitenkin on mahdollisuus myös yksityisyyteen omassa kodissa?

Tontin käyttö ja rakennuksen avautuminen ja ikkunoiden sijoittelu on myös suunnittelukysymys. Hyvällä suunnittelulla voi huomattavasti vaikuttaa siihen miten viihtyisäksi tonttinsa saa rakennettua.

Nuotiopaikkaa ei voi sijoittaa lähelle asuintontteja koska savusta muodostuu helposti häiriötä.

Viheralueiden vähäisyys ja pieni koko aiheuttaa ongelmia. Samoja, pieniä metsälänttejä käyttävät ulkoiluun sekä alueen lapset että koirat, mikä on epähygieenistä ja jopa terveyshaitta lapsille. Lisäksi -sinänsä onnekaasti- metsäläntin vieressä asuvat häiriintyvät koiranulkoiluttajista, jotka joutuvat kulkemaan liian lähellä asuntoja. Mukava, valaistu ulkoilureitti on talvisin hiihtolatuna, mikä tarkoittaa sitä, että suurin osa

alueen asukkaista ei käytä sitä lainkaan lumiseen aikaan. Viimeisin valituksia aiheuttava ilmiö ovat ilvekset, jotka sukkuloivat vanhoilla reviiireillään uusien talojen ja pieneksi jääneiden metsälänttien tilkkutäkissä.

Koiranulkoiluttajilla on velvollisuus kerätä koiriensa jätökset pois luonnosta.

Ilveksen reviiri on sadasta tuhanteen neliökilometriä eli suurempi kuin koko pohjois-Nokia. Tämän alueen kaavoituksella ei ole merkittävää vaikutusta siihen missä ilvekset liikkuvat.

Mitä jos Harjuniityn laajennusosa kaavoitettaisiin ottaen huomioon nämä edellä mainitut kehityskohdat? Saisimmeko aikaan alueen, jossa tonteilla on kysyntää ja rakennuksilla arvoa? Jos ihmisillä on mahdollisuus rakentaa omakotitalo, josta näkyy kaunis metsämaisema ja joka sijaitsee alueella, jossa kevyenliikenteen reitit houkuttelevat jättämään auton kotiin, toteutuisiko siinä sekä Harjuniityn luvattu luonnonläheisyys, että strategisen yleiskaavan tavoitteet?

Ehdotan, että kaavaluonnosta tarkastellaan vielä sen perusteella, millaista arkea se mahdollistaa lapsille, nuorille, vanhuksille ja työssäkäyville, unohtamatta myöskään ja varsinkaan ilveksiä. Kaikille näille tuleville alueen asukkaille tekisi hyvää kaavoitustyyli, jossa koskemattonta luontoa säästyy mahdollisimman paljon ja mahdollisimman isoina, yhtenäisinä alueina. Yleisessä tiedossa on, että luontoarvojen säilyminen tukee asukkaiden henkistä ja fyysistä terveyttä, sekä nostaa alueen arvoa. Siksi kaavan jatkokehittelyyn täytyisi pyrkiä osallistamaan esimerkiksi luonnonsuojelijoita, lapsiperheitä ja vanhuksia kaavoittajien tueksi. Suunnittelun tavoitteena tulee olla asuinalue, joka on suunniteltu luonnon ja kevyenliikenteen ehdoilla siten, että elämä siellä on hyvää lapsille ja vanhuksille; silloin se todennäköisesti palvelee hyvin kaikkia muitakin.

Jatkokeskustelun inspiraatioksi piirsin yksinkertaistetun kuvan kahdesta erilaisesta tavasta kaavoittaa puolen neliökilometrin kokoinen pientaloalue. Kummassakin tapauksessa mahdollisten asukkaiden määrä on sama ja tontteja on yhtä monta: 90 kappaletta molemmissa vaihtoehdoissa. Vaihtoehdot ovat teoreettisia konseptitason malleja, eikä kumpaakaan niistä ole suunniteltu sitä pidemmälle.

Vaihtoehdossa A toteutuvat kaikki nämä epäkohdat, joita Harjuniityn asukkaat ovat tuoneet esiin. Kuvasta näkee, että tämä vaihtoehto tulee kunnalle myös kalliimmaksi toteuttaa, koska sitä varten joudutaan rakentamaan enemmän infraa. Vaihtoehto A tarkoittaa käytännössä sitä, että alueen luontoarvoja ei voi säästää, vaan kalliot louhitaan pois yksikerroksisten talojen tieltä, olemassa oleva puusto kaadetaan, hulevedet piilotetaan maan alle ja kaikki potentiaalisesti huomionarvoiset luonnonelementit menetetään. Vaihtoehto A on mukaelma Harjuniityn asuinalueen laajennuksen kaavaehdotuksen eräistä pientalokortteleista.

Vaihtoehdossa B on vähennetty Harjuniityssä koettuja ongelmia tiivistämällä rakennettavaa aluetta ja jättämällä suurin osa luonnosta koskematta. Tiivistämällä saavutetaan kokonaisuutena tehokkaampi, ympäristöystävällisempi ja paremmin kansanterveyttä tukeva asuinalue. Tonttiketjut voidaan sijoittaa orgaanisemmin maastoon mukaillen olemassaolevia maastonmuotoja siten, että Harjuniitylle tavanomainen kallioinen maisema voidaan säilyttää. Kortteleita ei tarvitse rakentaa liian kauas koulusta ja julkisen liikenteen reiteistä. Alue B on paitsi edullisempi toteuttaa, myös monella tapaa ekologisempi sillä ehdolla, että viherpinta-alan maksimointi on suunnittelun päätavoite. Tällaisella alueella infrarakentaminen on vähäisempää ja hulevedet voidaan johtaa viivytysaltaisiin puistoalueille. Pienempi rakennettu alue ja isompi määrä säästävää puustoa tarkoittaa myös kohtuullisempaa lämpösaarekilmiötä.

Vaihtoehdossa B jokainen pientalotontti voidaan sijoittaa siten, että sen piha-alue rajautuu metsään. 1-2 -kerroksisista aloista ei katsella naapurin olohuoneeseen, vaan ikkunat ja terassit voidaan suunnata kohti metsämaisemaa ja viehättävää katunäkymää. Townhouse -tyyppinen pientaloalue on esimerkiksi Pirkkalassa saavuttanut suurta suosiota ja talot siellä ovat arvokkaita. Vaihtoehto B eroaa sellaisesta alueesta siten, että taloja ei rakenneta aivan kiinni toisiinsa, vaan tontille jätetään kulkuyhteys etupihalta

takapihalle. Toivon näkeväni Harjuniityssä ja kaavoituksessa Nokialla jatkossa vielä enemmän luonnonläheisyyttä ja uusia, rohkeita avauksia rakennuttajien luovuuden herättäjäksi!

Hienoa että Harjuniityn kaavaehdotus on inspiroinut tarkastelemaan kaavoitusta ja asuinalueen suunnittelua syvällisemmin.

Vaikka starteginen yleiskaava on laitettu vireille ennen kuin Harjuniityn laajennus on käynnistetty ei se vielä ohjaa maankäyttöä Harjuniityn kaavoituksessa, koska sitä ei ole vielä hyväksytty. Harjuniityn laajennuksen kaavoitusta ohjaa Harjuniityn osayleiskaava.

Kaavoituksessa on kovasti tutkittu muitakin omakotirakentamisen muotoja kuin mitä Harjuniityssä on käytössä ja suunnitteilla. Esimerkiksi Pirkkalan townhouse rakentaminen on todettu liian kalliiksi tavaksi rakentaa, niin että siitä olisi laajojen omakotialueiden rakennustyyppiä. Yhtä tiivistä kylki kyljessä rakentamista varten edullisemmaksi ja toteuttamiskelpoiseksi ratkaisuksi on havaittu kaavoittaa rivitalotontteja. Keskustaan ja etelä-Nokialle on lähitulevaisuudessa tulossa tarjolle Townhouse tontteja. Niiden toivotaan saavan kiinnostusta.

Harjuniityn edellisen vaiheen kaavassa viheraluetta oli noin 44 % kaava-alueesta. Vanhemman alueen viimeisen vaiheen asemakaavassa viheralueen osuus oli noin 45 % kaava-alueen pinta-alasta. Tämän kaavaehdotuksen viheralueiden osuus asuinalueiden kaavarajauksesta on noin 49 % kun laskelmaan ei oteta huomioon sähkölinjoja ja muita rakennettavia erityisalueita eikä koulua ja liikekorttelia, että saadaan tulokset vertailukelpoisiksi. Kummassakin aiemmassa kaavassa voimalinja on virkistysalueella. Lukujen perusteella viherpeitteisyys Harjuniityn asuinalueilla jatkuu aiemman tasoisena.

Harjuniityn tonttien yhtenä suunnitteluperiaatteena on ollut se, että asuntojen pääikkunoita on Suomen rakentamismääräyskokoelman paloetäisyysmääräysten rajoittamatta mahdollista avata myös naapuriin päin. Se on sitten rakennuttajasta kiinni, halutaanko niin tehdä.

Esimerkkeinä annetuista vaihtoehtoista näytti siltä että A vaihtoehdossa oli käytetty kaksi kertaa suurempaa tonttikokoa kuin Harjuniityn kaavaehdotuksessa joten vaihtoehtoihin on mahdotonta ottaa sen enempää kantaa.

Muistuttaja 12

Muistutus 13

Hei, Asumme omakotitalossa (osoite...). Tämäkin tontti kuuluu nähtävillä olevan Harjuniityn kaavan laajennukseen. Siinä kaavassa on muutama sellainen asia, jotka koskettavat oleellisesti meidän tonttia ja sen käyttöä. Näistä haluaisimme kertoa mielipiteemme ja mielellään olisimme myös jatkossa mukana hakemassa näihin kaikkia osapuolia tyydyttäviä ratkaisuja. Eli alla kohdat kaavassa millä on merkittävä vaikutus meidän tonttiin.

* Katumme liittymä Siuronvaltatielle poistuu ajoneuvoliikenteeltä ja kaavan mukaan ajoneuvoliikenne kulkisi jatkossa pohjoisen kautta Urheilijankatu-Laulajankatu-Kuusitie. Meidän tontin pohjoisreunasta on kaavassa leikattu osuus katu-alueelle, joka yhdistäisi Alhontien Kuusitiehen/Hakalanraittiin. Tämä on Katumme asukkaiden kannalta huono ratkaisu, koska se lisää ulkopuolista liikennettä myös kadullamme. Tämä on huono myös meidän kannalta, koska tontin koko pienenee

Kaavaehdotusta kehitetään edelleen huomioimaan asukkaiden palautteessa esittämät näkökohdat. Kaavasunnitelma pyritään muokkaamaan siten että asukkaille tulisi mahdollisimman vähän heitä haittaavia ratkaisuja.

* Naapurissamme on liike-/toimitilakiinteistö, johon uuden kaavan mukaan olisi kulku kadultamme uutta reittiä pohjoisesta päin. Eli kaikki liikenne kulkisi muutaman metrin päästä talomme sisäänkäynnistä. Ei missään nimessä toivottava tilanne.

Alhontie 3 kiinteistön käyttö tulee tulevaisuudessa muuttumaan asumiseksi ja tontin liikenne siirtyy myös pois Siuronvaltatietä.

* Meidän tontin (osoite...) reunaan, Siuronvaltatietä vasten on piirretty kaavassa meluvalli. Toimiva meluvalli maapenkkanä veisi leveyssuunnassa vähintään 10-12 metriä tilaa. Meidän tontin leveys tällä kohdalla on noin 55m eli maapenkkanä veisi tontista noin 600m² piha-aluetta pois, joka nyt on tasaisena nurmialueena peli- ja leikkikäytössä. Meluvalli maapenkkanä ei tule olemaan mahdollinen vaan ratkaisun pitää olla aita-tyylinen.

Palautteen perusteella kaavaan tullaan varaamaan tila vain rajalle sijoittuvaa meluaitaa varten.

Muistuttaja 13

Muistutus 14

Fingrid Oyj

Kiitämme lausuntopyynnöstänne ja lausumme seuraavaa:

Lausuimme edellisen kerran 12.7.2022 asemakaavan luonnosvaiheesta. Alueella on useita Fingridin kehittyviä voimajohtoyhteyksiä ja uusi sähköasema. Niiden suunnittelu on parhaillaan käynnissä. Edellisen lausuntomme jälkeen ratkaisut ovat tarkentuneet.

Asemakaava-aluetta koskevat seuraavat Fingridin hankkeet:

- 400+110 kilovoltin (kV) voimajohtoyhteys Kristiinankaupunki-Nokia on etenemässä yleissuunnitteluun. Fingrid on valinnut YVA-menettelyn jälkeen jatkosuunnitteluun etenevät reittiosuudet elokuussa 2024. Lisätietoja <https://www.fingrid.fi/kantaverkko/rakentaminen/hankkeet/kristiinankaupunki-nokia/>.
- Fingrid on käynnistämässä ympäristöselvitystä 2 x 110 kV voimajohdoille Nokian ja Melon välille.
- Fingrid suunnittelee Nokian uutta 400/110 kV muuntoasemaa.

Kiitämme kaupunkia hyvästä yhteistyöstä. Kehittyviä voimajohtoja ja uutta sähköasemaa on käsitelty työneuvotteluissa Fingridin ja kaupungin kesken yhteensovittaen niitä asemakaavaratkaisun kanssa.

Asemakaavaehdotuksessa on osoitettu energihuollon korttelialue sähköaseman rakentamista varten (EN-1). Sen rakennusoikeus pitäisi määritellä asemakaavassa. Fingridin näkemyksen mukaan sähköasemaa varten rakennusoikeuden pitäisi olla 2000 k-m² ja kerrosluku voi olla 1 (yksi).

Rakennusoikeus ja kerrosluku tarkennetaan tarpeen mukaiseksi.

Asemakaavan pitäisi mahdollistaa myös voimajohtojen käänkö kohti sähköasemaa E-6- korttelialueen läpi.

Kaavakartalla on huomioitu sähköaseman sijoituspiirustuksen mukainen voimajohtojen liittymämahdollisuus EN-1 alueelle E-6 alueen eteläpuolelta.

Tässä asemakaavaa koskevassa lausunnossa ei voida ottaa kantaa tarkemmin teknisiin ratkaisuihin. Voimme järjestää asemakaavan viimeistelyä koskevan työneuvottelun Fingridin ja kaupungin kesken tarpeen mukaan.

Kehittyvien voimajohtojen osalta yhteyshenkilö on Fingridissä erikoisasiantuntija Eeva Paitula, voimajohtojen reittisuunnittelu (p. 030 395 4152) ja sähköaseman osalta erikoisasiantuntija Patrik Lindholm (p. 030 395 5243). Fingridiläisten sähköpostit ovat muotoa etunimi.sukunimi@fingrid.fi. Fingrid Oyj Katuosoite Postiosoite Puhelin Faksi Y-tunnus 1072894-3, ALV rek. Lökkisepäntie 21 PL 530 etunimi.sukunimi@fingrid.fi 00620 Helsinki 00101 Helsinki 030 395 5000 030 395 5196 www.fingrid.fi

Fingridin johtoalueelle tai sen läheisyyteen sijoittuvasta rakentamisesta tulee pyytää Fingridistä erillinen risteämälausunto. Pyydämme toimittamaan lausuntopyynnön ensisijaisesti verkkosivun kautta www.fingrid.fi/risteamalausunnot.

Yleiskaavat ja asemakaavat, joissa on Fingrid Oyj:n voimajohtoja tai muita toimintoja, pyydämme lähettämään lausunnolle mieluiten sähköisenä osoitteeseen kirjaamo@fingrid.fi.

Tätä kaavoitusasiaa Fingrid Oyj:ssä hoitaa Mika Penttilä puh. 030 395 5230.

Ystävällisin terveisin FINGRID OYJ Maankäyttö ja ympäristö
Mika Penttilä yksikön päällikkö

Muistuttaja 14

Muistutus 15 Suomen luonnonsuojeluliiton Nokian yhdistys ry.

Kiitämme asemakaavaehdotuksen lausuntoon saamastamme lisäajasta.

Asemakaavaehdotuksessa Harjuniityn pientalovaltaista asuinaluetta suunnitellaan laajennettavaksi länteen. (Diaarinumero: NOK/770/2021)

”Tampereen kaupunkiseudun mukaan Harjuniitty on keskustan ohella Nokian suurin tulevaisuuden kasvualue. Alueen väestömäärän lisäykseksi on rakennesuunnitelmassa esitetty 4000 uutta asukasta vuoteen 2030 mennessä. Nokian kaupungin tavoitteena on laajentaa Harjuniityn asuinaluetta osayleiskaavan mukaisesti länteen päin tulevaa omakotitonttien tarjontaa varten. Alueen maankäytön suunnittelussa otetaan huomioon muut kaupunkirakenteen kehittämistarpeet sekä alueelle kohdistuva ulkoilukäyttö ja valtakunnallisen voimansiirron tarpeet.”

Rakennesuunnitelmassa ei puhuta luontoarvoista mitään.

Lausumme Harjuniityn laajennuksen asemakaavaehdotuksesta muistutuksemme seuraavaa.

Pidämme asemakaavaehdotusta merkittävänä menetyksenä ja kohtuuttomana ahneutena tulevia sukupolvia kohtaan. Näillä suunnitelmilla viedään tulevien sukupolvien mahdollisuudet omien tarpeidensa ja näkemystensä mukaiseen alueiden käyttöön. Jatkuva kasvu on jo tiensä päässä. Kaikkia laillisiakaan päätöksiä ei ole tarpeen noudattaa kirjaimellisesti.

Mielestämme Harjuniityn laajennuksen asemakaavaehdotus osoittaa epätaloudellista suunnittelua, kun asumista on osoitettu ryppäinä koko kaava-alueelle. Tämä tarkoittaa teiden ja muun infran rakentamista moninkertaisena yhtenäiseen asemointiin verrattuna.

Sirpaleinen rakentaminen tarkoittaa samalla yhtenäisten kasvipeitteisten alueiden pirstoutumista, mikä johtaa sekä eliölajiston elinympäristöjen huononemiseen että hiilinielun häviämiseen. Pirstominen vaikuttaa myös virkistysarvojen laatuun. Tiivis rakentaminen on ekologista.

Vaihtelevaan maastoon suunniteltaessa asuinaluetta periaatteena on välttää rakennuskelvottomia alueita sekä luonnon ja virkistysten kannalta arvokkaimpia alueita. Lisäksi pyritään järjestämään asuinkorttelit tiiveiksi, niin että niiltä on kuitenkin kohtuullisen lyhyt matka virkistysalueille. Tämän takia asuinkorttelin muodostuvat virkistysalueiden väliin ryppäiksi.

Myös tutkimukset luonnon somaattisia sairauksia parantavista ominaisuuksista tukevat laajojen ja yhtenäisten virkistysalueiden säilymisen välttämättömyyttä. Laadukkailla virkistysalueilla on kansanterveyttä edistävä ja ylläpitävä vaikutus. Tämä tulee huomioida myös kaavoituksessa.

Luonnon kansanterveyttä edistävä vaikutus on huomioitu muodostamalla alueelle kattava virkistysalueverkosto.

Vaadimme Harjuniityn laajennuksen asemakaavaehdotuksen palauttamista uudelleen valmisteluun niin, että koko alueen pirstovasta suunnitelmasta luovutaan. Vaadimme suunnitellun asukasmäärän supistamista 50 prosenttiin ja asutuksen osoittamista keskiosassa tiiviiseen tilaan.

Mikäli kaava-alueita supistettaisiin puoleen, niin kaavoitusta joudutaan laajentamaan loppuosalle noin 5 vuoden kuluttua uudestaan.

Siurontien varrella Eskon talon itäpuolen kolme asuinrakentamiseen osoitettua tonttia tulee poistaa lehdon ja euroopanpähkinäpensaan säilymisen vuoksi.

Pähkinäpensasesiintymän kohtaloa tarkennetaan jatkosuunnittelussa.

Kohde 170 on sijoitettu lännestä virtaavan Alhonojan päälle, mikä ei ole hyväksyttävää. Vaadimme, että Alhonojalta säilyy ekologinen yhteys Harjuniityn koulun eteläpuolelta Urpolankadun ja Haavistontien ali Haaviston luonnonsuojelualueelle. Edellä mainittujen teiden risteyksen länsipuolelle osoitettu karttamerkintä tulee vaihtaa viheralueeksi ja ennallistettavaksi puroksi.

Alhonoja on alueelle suora kaivettu oja, jonka kaivumassoja on maastossa jäljellä kumpareina. Virkistysalueiden hoidossa (myös Alhonoja) ohjeistetaan edistämään luonnon monimuotoisuutta.

Vaadimme laajempien yhtenäisten luontoalueiden osoittamista ilvesten asuttamien kallioiden ja kosteikkojen säilymiseksi.

Ilveksen reviirin kooksi arvioidaan sadasta tuhanteen neliökilometriä. Kaava-alueen kolmen neliökilometrin pirstomisella osiin ei ole merkittävää vaikutusta ilveksen reviiriin.

PERUSTELUT

1. Yleistä

Kaavoitettava alue on pääosaltaan luonnonympäristöä eteläosan väljää, osin vanhaa asutusta lukuun ottamatta.

Alueesta kerrotaan muodostuvan tuleville asukkaille viihtyisä uusi asuinalue. Käytännössä tämä tarkoittaa olemassa olevan luonnonympäristön hävittämistä ja pirstomista sekä alkuperäisen eliölajiston elinympäristöjen mitätöimistä ja populaatioiden eriytymistä. Näin kaavoituksella lisätään luontokatoa ja kasvatetaan diversiteettivelkaa.

Harjuniityn laajennuksen asemakaavaehdotus haukkaisi ja pirstoisi luonnonaluetta länteen. Vaikka kaavaehdotus olisi aiemmin tehtyjen päätösten mukainen, toteutuessaan tämä ja nyt tekeillä oleva Siuro-Kulju-Linnavuori ja Lukkila-Hautamoision osayleiskaava hävittäisivät ja umpeuttaisivat koko Haavistontien pohjoispuolisen puustoisin ja tähänastista kasvipeitteistä aluetta.

Asemakaavaselostuksessa kerrotaan, että alueella ei ole merkittävää luontoa ja luontotyyppin sanotaan olevan karukkokangasta.

Maastokartta ja kaavan luontotyyppikartta osoittavat, että kaavoitettava alue koostuu mosaikkimaisesti sijoittuvista pienistä kallioista, niiden välisistä kosteikkopainanteista ja puustoisista alueista. Tämä kertoo rikkaasta luontokokonaisuudesta, kun näillä kaikilla elää kyseisiin elinympäristöihin erikoistunut eliölajistonsa. Luonnossa ei ole mitään turhaa, vaan kaikella on tarkoitus.

Asemakaavaehdotukseen on osoitettu viheryhteyksiksi kapeita käytäviä, joilla muun muassa kosteikkoja on kuviteltu säästettävän. Luonnossa kalliot ja kosteikot metsineen ovat kokonaisuuksia ja tärkeitä hiilen sitoja.

Kaavaehdotuksessa osoitetuilla viherriekaleilla ei ole mitään merkitystä luontoarvojen säilymiseen enempää kuin luonnon hyvinvointivaikutusten kokemiseen ja virkistyskäyttöön. Suunnitellun uuden asutuksen rakentamisen maansiirrot rikkovat maanalaisia virtauksia ja suunnitellun asutuksen kulutus ja häiriöt syövät pienten viheralueiden arvoa.

2. Alueen luontoarvot ja luontoselvitykset

Suunnittelualueelta on tehty useita luontoselvityksiä, joista monet ovat jo vanhentuneita. Muun muassa 2005, 2010 ja 2008 tehdyt selvitykset ovat vanhentuneita.

Vuosien 2005, 2008 ja 2010 luontoselvitykset eivät ole vanhentuneita koska niiden ja uudenpien selvitysten perusteella voi verrata alueen luonnon kehittymistä ajan saatossa.

T-mi Luonto-Lasse on tehnyt Nokian Harjuniityn Luontoselvityksen 2023 ja kaava-alueen kasvilajisto- ja luontotyyppiselvityksen vuonna 2024.

Luonto-Lassen selvitysten ongelma on se, että niissä ei rajata kasvillisuuteen perustuvia luontotyyppejä, vaan luontotyyppit on osoitettu suorakaiteen muotoisina lohkoina. Luonto ei toimi matemaattisilla kuvioilla. Luontotyyppin toteutukseksi eivät riitä kuvailut ”tiheää, ränsistynyttä kuusikkoa kasvava alue” tai ”kuusen ja koivun sekainen metsä” tai ”lehtomaista kasvisto- ainesta, kuten mustakonnanmarjaa ja näsiää” tai ”vähäinen mäntyvaltainen kumpu kasvoi kieloa, koiranheittä, ketunleipää, lillukkaa, jänönsalaattia” tai ”lehtipuuvaltainen sekametsä.” (Lainaukset Luonto-Lassen raportista.

Luonnehdinnat ”lehtomaista kasvisto- ainesta, kuten mustakonnanmarjaa ja näsiää” ja ”vähäinen mäntyvaltainen kumpu kasvoi kieloa, koiranheittä, ketunleipää, lillukkaa, jänönsalaattia” viittaavat

kuivan ja tuoreen lehtotyypin kasvilajistoon, mutta raportti jättää luontotyypin kertomatta. Tällainen ylimalkaisuus mitätöi luonnon arvottamista.

Alhonojan eteläpuolen metsikkö on lehtoa, jossa kasvaa euroopanpähkinäpensasta. Kaikki jäljellä olevat pähkinäpensaankasvualueet pitää säilyttää sillä perusteella, että asutus ja kunnan maankäyttö ovat hävittäneet niitä kaupungin eri puolilla.

Pähkinäpensaikko tarkastellaan jatkosuunnittelussa.

3. Lepakoiden huomioiminen

Suunnittelualueelle on tehty lepakkoselvitys, jossa lepakkomäärät todettiin suurimmassa osassa aluetta hyvin alhaisiksi. Havainnot keskittyivät lähinnä alueen eteläosan asutuksen läheisyyteen ja Iso-Tappurinjärven ympäristöön. Lepakoiden käyttämiksi alueiksi rajattiin Iso-Tappurin ja Alhonojan ympäristöt. Vanhojen rakennusten ympäristöt ovat potentiaalisia lepakoiden esiintymisalueita. Ne suositellaan säilytettäväksi maankäytössä mahdollisuuksien mukaan, vaikka ne eivät ole lailla suojeltuja kohteita.

Kaikki Suomessa tavattavat lepakkolajit ovat rauhoitettuja ja kuuluvat Euroopan Unionin luontodirektiivin liitteen IV (a) lajilistaan, ja ne tulee huomioida maankäytön suunnittelussa.

4. Luontoselvityksestä puuttuu nisäkkäiden selvitys

Asemakaavaehdotuksessa ei ole selvitetty kaikkia luontoarvoja ja suurin puute on ilveksen elinympäristöjen selvittäminen. Tämä puute tulee korjata ennen asemakaavaehdotuksen hyväksymistä ja tehdä siihen tarvittavat muutokset.

Ilveksen elinympäristöjen selvittäminen on kohtuuton vaatimus koska sen reviirin koko vaihtelee sadasta tuhanteen neliökilometriin. Kaava-alueen koko kolme neliökilometriä on murto-osa siitä. Nokialla reviirit tuskin ovat pienimmästä päästä koska pienriistatiheys ei ole kovin merkittävä. Harjuniityn mahdollisen ilveksen reviiri kattaa todennäköisesti koko pohjois-Nokian alueen ja osan Hämeenkyröä. Koska Suomen ilveskanta on kahdessakymmenessä vuodessa yli kaksinkertaistunut ei Harjuniityn kaavoituksella ole merkittävää vaikutusta kannan kehittymiseen.

Asemakaavatekstissä mainitut karukkokankaat eli niukkaravinteiset kalliomänniköt ovat ilveksen elinympäristöjä. Ennen Harjuniityn rakentamisen aloittamista koko kallioalue oli ilvesten asuttamaa, mutta rakentaminen on hävittänyt reviirit toinen toisensa jälkeen. Ilvekset ovat joutuneet muuttamaan lännemmäksi nykyiselle kaavoitettavalle alueelle ja tämän länsipuolelle.

Suunnittelualueelta on lähes kymmenen yleisön vv. 2022-2024 aikana tekemää havaintoa ilveksen esiintymisestä. Näitä havaintoja ei haluta ilmoittaa laji-fi:n eikä Tassu-järjestelmään, koska havaintojen ei haluta joutuvan metsästäjien tietoon ilvesten säilymiseksi.

Ilveksellä on tärkeä rooli luonnon monimuotoisuuden ylläpidossa. Vaikka ilves ei ole uhanalainen tai rauhoitettu, sen elinympäristöt tulee säilyttää. Nokian kaupunki on sen velkaa ilvesten aiempien elinympäristöjen hävittämisestä. Ympäristönsuojeluyksikkö voi konsultoida tässä.

5. Kohdekohtaisia huomioita

Alhonoja on tärkeä Haaviston luonnonsuojelualueen läpi laskeva puro. Alhonoja alkaa Lakeissuon umpeutuvalta pellon länsipuolella olevalta lampareelta ja kulkee Alhossa Harjuniityn koulun

palloiluhallien lounaisreunaa, kääntyy kiinteistön 13 kohdalla itään ja alittaa Urpolankadun. Tämän jälkeen oja kulkee kahden pienen kallionnyppylän välitse ja kääntyy etelään Siurontien ja radan ali ja edelleen Haavistontien ali, josta puro virtaa ja pulppuaa Haaviston luonnonsuojelualueen läpi Nokianvirtaan.

Asemakaavaehdotusta tulee muuttaa niin, että Alhonojalle osoitetaan leveämpi ja yhtenäinen vyöhyke lepakoiden elinympäristöä ja tulevaisuuden ennallistamista varten. Harjuniityn koulun palloiluhallien länsipuolen rakennelmien paikkaa tulee siirtää pohjoisemmaksi. Urpolankadun ja Haavistontien kulmaan on osoitettu kohde 170 Alhonojan päälle, mikä ei ole hyväksyttävää. Tämä karttamerkintä tulee poistaa, jotta alueelta säilyy ekologinen yhteys Haaviston luonnonsuojelualueelle.

Korttelialueella Alhonoja on osoitettu istutettavalle alueen osalle niin että vesiekologinen yhteys Alhonojan kautta on mahdollista jatkaa.

Asemakaavaehdotuksessa on osoitettu seudullinen virkistysreitti kulkemaan luoteessa Kettusuonkallion eteläpuolelta. Kyseisellä kalliolla on uhanalaisen linnun pesä ja tämä on ollut kaavoittajan tiedossa. Virkistysreitin osoittaminen pesän läheisyyteen on vastuutonta. Vaadimme Vaadimme asemakaavaehdotuksen palauttamista uudelleen valmisteluun yllä kuvatuilla syillä ja reitin osoittamista vähintään 300 metrin päähän pesästä.

Kaavoittajalle kerrottujen tietojen mukaan pesä sijaitsee kaava-alueen ulkopuolella ja on riittävän kaukana muodostettavista korttelialueista.

Keijo Rantanen Anni Kuisma Puheenjohtaja Sihteeri SLL Nokia SLL Nokia

Muistutus 16 Pirkanmaan jätehuolto Oy

Nokian kaupunki on pyytänyt Pirkanmaan Jätehuolto Oy:lta lausuntoa liittyen nähtävillä olevaan Harjuniityn laajennusosan asemakaavaehdotukseen.

Harjuniityn laajennusosan alueelle on yhteistyössä Pirkanmaan Jätehuolto Oy:n kanssa suunniteltu jätehuollon järjestämistavaksi alueellista jätteiden lähikeräysjärjestelmää.

Lähikeräys on uudentyyppinen jätteiden keräysjärjestelmä, jossa uuden, kaavoitettavan alueen asukkaiden käyttöön perustetaan yhteisiä jätteiden lähikeräyspisteitä. Lähikeräysalueella liittyminen kiinteistökohtaiseen jätehuoltoon ei ole mahdollista.

Lähikeräysjärjestelmä soveltuu ko. alueen kaltaisille uusille kaavoitettaville alueille, joilla on riittävän suuri määrä asukkaita riittävällä tiheydellä. Lähikeräysjärjestelmä tarjoaa asukkaille kattavimmat alueella saatavilla olevat erilliskeräysvaihtoehdot (sekajäte, biojäte, kartonki-, muovi-, ja lasipakkaukset, metalli sekä paperi). Pirkanmaan Jätehuolto Oy vastaa lähikeräysjärjestelmän keräysvälineiden hankinnasta, asennuksesta ja ylläpidosta kustannuksineen, jonka vuoksi Nokian kaupungin tulee pitää PJH ajantasalla alueen kaavoituksen ja myöhemmin rakentamissuunnitelmien etenemisestä.

Lähikeräykseen liittyminen tulee kaavassa määritellä pakolliseksi niille asuinkiinteistöille, joille se on tarkoitettu. Lähikeräyksen hinta asiakkaalle muodostuu Alueellisen Jätehuoltoviranomaisen vuosittain vahvistaman taksan mukaisesti.

Jätehuoltoon liittyminen tarkennetaan kaavamääräyksiin.

Harjuniityn laajennusosan kaavaehdotuksessa on merkinnällä j-2 "Jätteiden alueellisen yhteiskeräyksen syväkeräyssäiliöiden sijoittelua varten varattu alueen osa" osoitettu paikat jätteiden lähikeräyspisteille. Pirkanmaan Jätehuolto esittää termien selkeyttämiseksi tekstin muuttamista muotoon "Jätteiden alueellisen lähikeräyksen sijoittelua varten varattu alueen osa. Paikka varataan usean lähitontin yhteiseen käyttöön."

Tarvittaessa määräystä tarkennetaan.

Lisäksi Pirkanmaan Jätehuolto pyytää kaavan Muita määräyksiä-kohtaan lisättäväksi määräystä jätehuollon järjestämisestä. AP-, AR- ja AO-kortteleissa esimerkiksi: "Alueen asuinkiinteistöjen jätehuolto toteutetaan lähikeräysjärjestelmällä. Asuinkiinteistöillä ei sallita kiinteistökohtaisia jäteastioita." AK-kortteli tulee PJH:n näkemyksen mukaan rajata lähikeräyksen ulkopuolelle, mutta kyseiselle korttelille määritellä, että jätehuolto tulee järjestää nosturilla tyhjennettävillä keräysvälineillä. Myös palvelukiinteistöjen korttelialueille tulisi lisätä suositus jätteiden keräykseen samalla menetelmällä. Yhtenevällä keräystavalla koko alueella varmistetaan jätteenkuljetusten logistiikan tehokkuus.

Määräyksiä tarkennetaan esitetyn mukaisesti.

Jätteiden lähikeräyspaikoille varattujen alueen osien sijoittelussa tulee jo kaavoitusvaiheessa sijainnin lisäksi huomioida maastonmuotojen ja korkeuserojen soveltuvuus jätepisteelle. Lopulliset lähikeräyspisteet tulee sijoittaa mahdollisimman tasaisilla paikoilla (kaltevuus max 2 %) eikä varauksia siten tule sijoittaa jyrkkiin mäkiin. Lisäksi kaavassa on huomioitava riittävä tilavaraus sekä jäteautojen kulkureitit sekä riittävät kääntöpaikkojen mitoitukset, jos läpiajo ei ole mahdollista.

[\(https://pjhoy.fi/palvelut/isannoitsija/jatetilan-suunnittelu/\)](https://pjhoy.fi/palvelut/isannoitsija/jatetilan-suunnittelu/)

Koska Harjuniityn laajennusalueelle suunniteltu jätteiden lähikeräysjärjestelmä on jätteiden keräystapana vielä verrattain uusi ja poikkeaa tavanomaisesta kiinteistökohtaisesta keräyksestä, suosittelee Pirkanmaan Jätehuolto, että myös kaavaselostukseen lisätään kuvaus jätehuollon järjestämisestä lähikeräyksellä.

Kaavaselostusta täydennetään ehdotetusti.

PIRKANMAAN JÄTEHUOLTO OY Logistiikka Timo Varsala tekninen päällikkö

Muistutus 17 Digita Oy

Digita Oy

Tervehdys,

Harjuniitty länsi -kaavaehdotus on nähtävillä.

Digitan esittämät mastopaikat on käsittääkseni merkattu et-alueina kaavaehdotukseen. Olisiko varmintä merkata ne "emt" -merkinnällä ja selitetekstinä "alueelle voidaan sijoittaa tukiasemamasto ja laitetila" tms. Näin rakennusluvan kanssa ei tulisi tulkintaa poikkeamisen tarpeesta, jos joskus joku tulkitsee viimeisen päälle merkintöjä.

Merkintöjä tarkennetaan esitetysti.

Tarvitseeko noille alueille tarvittavista huoltoreiteistä kaavakartalle merkintää?

Digita Oy Teppo Syrjälä Solution Manager

LAUSUNNOT

LAUSUNTO 1

PIRKANMAAN MAAKUNTAMUSEO

Pirkanmaan maakuntamuseolta pyydetään lausuntoa otsikossa mainitusta kaavaehdotuksesta. Maakuntamuseo on antanut edellisen lausuntonsa hankkeesta 22.08.2022 (DIAR: 467/2022) ja esittänyt mm. suunnittelualueen arkeologisen inventoinnin ja sen raportin täydentämistä.

Alueellinen vastuumuseo on tutustunut sille toimitettuun aineistoon ja toteaa, että maakuntamuseon luonnosvaiheen lausuntoa ei ole huomioitu aineistoon sisältyvässä kaavan vastineraportissa. Näiltä osin vastineraporttia on syytä täydentää. Myöskin osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa luetellut suunnittelualueelle kohdistuvat Pirkanmaan 2040 maakuntakaavan merkinnät ja määräykset tulisi tarkistaa, sillä ainakaan maakunnallisesti arvokas maisema-alue ja arkeologisen perinnön ydinalue - merkinnät eivät ulotu suunnittelualueelle.

Osallistumis- ja arviointisuunnitelmaa tarkennetaan.

Arkeologisen kulttuuriperinnön osalta Pirkanmaan maakuntamuseo toteaa, että historiallisen ajan kulttuuriperintökohteen, kalliohakkausten Paskonkalliot (mj-tunnus 1000044927) merkintä on lisätty kaavakarttaan määräyksineen asianmukaisesti. Myös historiallisen rajamerkin Kettusuonkallio (1000044932) merkintä (sm) on asianmukainen, ottaen huomioon muinaisjäännösrekisterin päivitetty tieto kohteen muinaisjäännösstatuksesta. Merkintään tulee lisätä vielä Museoviraston ohjeen mukainen määräys: Alueen kaivaminen, peittäminen, muuttaminen, vahingoittaminen, poistaminen ja muu siihen kajoaminen on kielletty. Aluetta koskevista tai siihen liittyvistä suunnitelmista on pyydettävä alueellisen vastuumuseon (Pirkanmaan maakuntamuseon) lausunto.

Määräys s-1 muutetaan esitetyn mukaiseksi.

Arkeologisen selvitysaineiston osalta Pirkanmaan maakuntamuseo toteaa, että sen esittämä inventoinnin täydennys puuttuu kaava-aineistosta. Lisäksi kaava-alueen laajennus luoteeseen, mihin on sijoitettu aluevaraukset EN-1, E-6 ja EN, ei ole sisältynyt kaavaa varten tehdyn arkeologisen inventoinnin (Mikroliitti Oy, 2022) alueeseen. Alueellinen vastuumuseo toistaa, että arkeologisen kulttuuriperinnön osalta kaavaehdotus ei perustu MRL 9 §:n edellyttämään, asemakaavatason suunnittelutarkkuutta vastaavaan riittävän kattavaan tutkimukseen.

Kaavoitus täydentää selvityksiä.

Pirkanmaan maakuntamuseo huomauttaa, että kaavaselostuksesta (kohta 4.5) puuttuu vaikutusten arviointi tiedossa olevien kiinteän muinaisjäännöksen ja muun kulttuuriperintökohteen osalta. Maakuntamuseo myös toistaa, että kaavaselostuksessa (s. 12) mainitut Pirkanmaan muinaisjäännösluettelot (2002 ja 2005) ovat vanhentuneet, eikä maakuntakaavan

muinaisjäännösinventointi (2015) koskenut ko. asemakaava-aluetta, joten niitä ei voida mainita kaavaan liittyvien taustaselvitysten joukossa. Kaavaselistusta tulee näiltä osin päivittää.

Suunnittelualue on luonnosvaiheesta laajentunut merkittävästi etelä- ja luoteisosiltaan. Ehdotusvaiheessa mukaan otetusta eteläosasta on vuonna 2021 laadittu suppea rakennetun kulttuuriympäristön inventointi (Sweco Infra & Rail Oy). Lisäksi kaavatyössä on hyödynnetty Nokian kulttuuriympäristöohjelmaa (Pirkanmaan ympäristökeskus, 2001). Pirkanmaan maakuntamuseo katsoo, että selvitykset ovat asemakaavan muutokselle riittävät.

Rakennetun kulttuuriympäristön arvojen huomioimisen osalta esitetty kaavaratkaisu taas ei riittävällä tavalla edistä inventoinnissa tunnistettujen arvojen säilymistä, eikä siten ole kaikilta osin hyväksyttävissä. Kaavaehdotus osoittaa Siuron valtatie pohjoisreunalle rakennettavaksi laajaa ja tiivistä pien- ja rivitalorakentamisen aluetta (AP-, AO- ja AR-korttelialueet) uusine katuineen. Tälle alueelle sijoittuvat rakennetun kulttuuriympäristön inventoinnissa arvokkaimmiksi tunnistetut kohteet: Eskon tilan pihapiiri (inventoinnin kohdenro 2) ja Lehtola (Hakala, kohdenro 3).

Kaavaehdotus osoittaa Eskon pihapiiriin tontin selvästi nykyistä pienemmäksi, tontin itä- ja pohjoispuolitse rakennettavaksi Eskonraitin sekä välittömästi pihan länsipuolelle rivitalojen ja muiden kytkettyjen asuinrakennusten korttelialueen (AR). Eskon tontille on osoitettu yksi suuri rakennusala, jonka sisälle jäävät päärakennus (2.1.), vilja-aitta (2.2.), pakaritupa (2.3) ja luhtiaitta (2.6). Rakennusosalle on osoitettu sr-8 -merkintä, jota koskee kaavamääräys: ”Suojeltava rakennus. Rakennusta tai rakennusryhmää ei saa purkaa ilman pakottavaa syytä, eikä niiden ulkoasua muuttaakaan siten, että niiden kyläkuvan kannalta merkittävä luonne turmeltuu.”

Kaavasta annetun palautteen perusteella korttelirajoja tarkennetaan niin että pihapiirit voidaan säilyttää eheämpinä.

Pirkanmaan maakuntamuseo katsoo, että kulttuurihistoriallisesti ja maisemallisesti arvokkaaksi tunnistetun Eskon pihapiirin arvojen vaalimiseksi tonttia ei tule nykyisestään pienentää, vaan kaavaehdotuksessa Eskonraitin alle jäävässä olevan saunarakennuksen säilyminen osana pihapiiriä tulee turvata. Pihapiirille tulee osoittaa sen arvojen säilymiseen tähtäävä /s-merkintä ja nykyisille rakennuksille niiden pohjan alan mukaiset rakennusalat, poikkeuksena päärakennuksen laajennusosa, jolle ei kulttuuriympäristön arvojen näkökulmasta ole tarpeen osoittaa rakennusala.

Lisäksi vähintään Eskon päärakennukselle ja molemmille aittarakennuksille tulee osoittaa rakennusala-kohtaiset, purkamisen kieltävät suojelumerkinnot. Esitetyn mukainen ehdollinen suojelumerkintä ei ole hyväksyttävä. Sr-merkinnän määräyksen tulee Katja-asetuksen (311/2024) mukaisesti alkaa lauseella ”Suojeltu rakennus, jota ei saa purkaa”. Suojelumerkinnässä tulee myös edellyttää muutoksissa ja korjauksissa säilyttämään ominaispiirteet ja käyttämään perinteisiä materiaaleja. Merkittävistä muutostöistä tulee pyytää museoviranomaisen lausunto. Mikäli tontille jää käyttämätöntä rakennusoikeutta, tulee mahdolliselle uudisrakennukselle osoittaa tontille oma rakennusosalansa, siten ettei se heikennä kokonaisuuden arvoja. Maakuntamuseo esittää myös tutkittavaksi voitaisiinko pihapiirin arvojen säilymistä vielä edistää varaamalla sen ympärille riittävästi rakentamisesta vapaata aluetta.

Kiinteistön uudet omistajat ovat ansiokkaasti kunnostaneet vanhoja rakennuksia yhteistyössä museoviranomaisten kanssa. Kunnostamiseen on haettu avustusta mutta koska kohdetta ei ole nähty niin arvokkaaksi, että sille olisi myönnetty avustusta omistajat katsovat, että suojelumääräys on heille kohtuuton. Kaupunki ei myöskään näe perustetta asettaa kohteelle suojelumääräystä kiinteistönomistajan tahdon vastaisesti varsinkin, kun kohde on säilymässä omistajien ansiokkaiden kunnostustoimenpiteiden ansiosta.

Rakennusperinteisesti ja henkilöhistoriallisesti merkittävän Lehtolan pihapiirin ja rakennusten arvojen säilyminen tulee niin ikään varmistaa osoittamalla sille nyt esitettyä suurempi tontti, tontille /s-merkintä, nykyisille rakennuksille ja mahdolliselle uudisrakentamiselle niiden pohjan alan mukaiset rakennusalat ja asuinrakennuksen rakennusosalalle Eskon pihapiirin tapaan asianmukainen purkamisen kieltävä suojelumerkintä. Pääkäyttötarkoituksen tulisi tukea kohteen arvojen säilymistä, joten tontille voi olla tarpeen osoittaa nyt esitettyä (AO) laajempi käyttötarkoitus. Myös Lehtolan pihapiirin arvojen säilymiseksi sen ympärille tulisi varata nyt esitettyä enemmän rakentamisesta vapaata aluetta, esim. virkistysaluetta tai puistoa.

Koska kiinteistönomistajan maille on tulossa laaja puistoalue luontoarvojen takia vaikuttaa kohtuuttomalta varata suojeltavan Lehtolan ympärille laajaa rakentamatonta aluetta. Resurssit Lehtolan ylläpitoon varmistuvat parhaiten toiminnallisena osana isompaa kiinteistöä.

Kaavaselostuksen rakennettua kulttuuriympäristöä koskevaa osuutta (s. 21-22) tulee korjata. Rakennetun kulttuuriympäristön inventointi ei ole sisältänyt kohteiden arvottamista asteikolla paikallinen, maakunnallinen, valtakunnallinen. Tähän päätelmään on tultu, koska alueelta ei ole valtakunnallisissa tai maakunnallisissa selvityksissä tunnistettu erityisiä arvoja. Paikallisesti merkittävien kohteiden arvoja ei ole tarpeen vähätellä; paikallisesti merkittävä tarkoittaa, että selvityksessä arvokkaimmiksi tunnistetut kohteet on arvioitu Nokian kulttuurihistoriallisesti merkittävimpien kohteiden joukkoon. Rakennettuun ympäristöön kohdistuvaa vaikutustenarviointia on myös syytä täydentää, sillä arvokohteiden jääminen tiiviin pientaloalueen sisään muuttaa merkittävästi kohteiden ympäristöä, hävittää historiallisesta maankäytöstä kertovia jälkiä ja siten heikentää niiden arvoja.

Historiallisten kohteiden jääminen rakennettavan asuinalueen sisään kuvastaa tapahtunutta yhteiskunnallista ja historiallista kehitystä ja luo alueelle uuden historiallisen kerroksen, joka antaa kohteille mahdollisuuden säilyä edelleen pitkälle tulevaisuuteen osana uutta kaupunkirakennetta.

Päivitetty kaavaehdotus ja kaava-aineisto, mm. täydennetty arkeologinen selvitysaineisto, tulee toimittaa Pirkanmaan maakuntamuseoon lausuntoa varten. Kulttuuriympäristöä koskien voidaan tarpeen mukaan järjestää erillinen viranomaistyöneuvottelu. Myös mahdollinen kaavan hyväksymispäätös valitusosoituksineen tulee lähettää viipymättä maakuntamuseoon.

Kulttuuriympäristöpäällikkö Anna Lyyra-Seppänen Tutkija Vadim Adel

LAUSUNTO 2

RAKENNUS- JA YMPÄRISTÖLAUTAKUNTA

Rakennus- ja ympäristölautakunta päättää antaa kaavaehdotuksesta seuraavan lausunnon: Alueelta on yleiskaavatasoinen hulevesiselvitys/suunnitelma vuodelta 2011. Näin suuren alueen maankäytön muuttuessa olisi ehdottoman tärkeää laatia asemakaavatasoinen hulevesisuunnitelma, joka lisäksi integroidaan kaava-alueen ulkopuolella oleviin hulevesijärjestelmiin/suunnitelmiin tarvittavilta osin. Kaavassa tulee huomioida ilmastonmuutokseen liittyvät sään ääri-ilmiöt mm. rankkasateiden aiheuttamat hulevesitulvat. Muidenkin kuin tonttikohtaisten hulevesien viivytyksratkaisuiden merkitseminen kaavaan on tärkeää.

Harjuniityn yleiskaavatyön yhteydessä laadittu hulevesisuunnitelma pyydettiin tekemään niin tarkaksi että sitä voitaisiin jatkossa hyödyntää asemakaavatyössä. Edellisessä asemakaavoitusvaiheessa laadittu tarkka ja kattava hulevesiselvitys katsottiin riittäväksi. Niin

sen pitäisi riittää tässäkin vaiheessa koska olosuhteet ja reunaehdot eivät ole siitä merkittävästi muuttuneet.

Kaavoitus päivittää alueelle laaditun hulevesiselvityksen.

Lakeissuonpuisto ja luonnontilainen Alhonoja ovat tärkeitä sekä hulevesien hallinnan että luonnon monimuotoisuuden vuoksi. Vielä kaavaluonnoksessa Alhonoja kulki vapaana mahdollisimman pitkältä matkalta. Kaavaehdotuksen mukaan Alhonojaa pitäisi joko siirtää tai putkittaa pitkältä matkalta mm. Urheilukadun vuoksi. Luonnontilaisena avouomana Alhonoja palvelisi huomattavasti paremmin hulevesien hallintaa ja luonnon monimuotoisuutta. Alhonoja ja sen yläjuoksun nimetön lampi tulisi huomioda sekä elinympäristönä että ekologisena käytävänä. Vesitalouden ja vedenlaadun turvaamiseksi näihin pienvesiin tulisi jättää vähintään 50 metrin suojavyöhyke.

Alhonoja on tällä kaava-alueella nimensä mukaisesti lähes koko matkaltaan kaivettu ja oikaistu oja eli ei ole luonnontilainen. Kaava-alueella ojan pituus on noin 850 metriä. Urheilukadun takia ojaa tarvitsee siirtää reilun 100 metrin matkalta ja putkittaa noin 50 metrin verran. Se on alle 20 % ojan pituudesta kaava-alueella. Näiden toimenpiteiden jälkeen oja voi jäädä kehittymään luonnontilaiseksi. Silloin kun perustetaan luonnonsuojelualueita niin 50 metrin suojavyöhykevaatimus on perusteltu mutta tässä tapauksessa oja kulkee jo valmiiksi pellon ja kadun reunassa.

Kaavaehdotuksesta puuttuvat suorat, viihtyisät ja turvalliset kevyen liikenteen laatuväylät palveluihin ja joukkoliikenteen pysäkeille esimerkiksi rakennettavalle junaseisakkeelle. Autoväyliin integroidut kevyen liikenteen väylät monine risteyksineen eivät kannusta kestävään liikkumiseen kävellen tai pyörällä. Kaavaehdotuksen mukaan viheralueilla suositetaan pieniä puita ja pensaita. Pienille puille ja pensaille käytetään usein ilmastonmuutoksen kannalta haitallisia turvepohjaisia kasvualustoja. Ilmastonäkökohdasta olisi parempi säästää olemassa olevaa kasvillisuutta ja maaperää sekä toissijaisesti istuttaa isoja puita pensaiden sijaan. Suuri kaava-alue johtaa muutoinkin suuren hiilinielumäärän menetykseen.

Kaavassa on varattu kokoojakatujen yhteyteen tilat kevyenliikenteen väylille. Olemassa olevaa kaupunkirakennetta jatkettaessa mäkiseen maastoon ihanteellisen kevyenliikenteen ratkaisun suunnittelemisen on harvoin mahdollista. Suunnittelussa ollaan sidoksissa aiemmin tehtyihin ratkaisuihin ja maastonmuotoihin. Ihanteelliseen kevyenliikenteen ratkaisuun pyrittäessä hankalassa maastossa voi korttelirakenteen toteuttaminen muodostua enemmän tain vähemmän mahdolliseksi. Siksi joudutaan useimmiten tyytymään toteuttamiskelpoisiin kompromissiratkaisuihin.

Turvepohjaisten kasvualustojen sijaan voidaan käyttää kierrätettyä kompostimultaa. Eloperäisen aineksen riittävä osuus istutuspaikassa on välttämätöntä kunnollisen kasvuunlähdön takaamiseksi. Se nopeuttaa istutusten kasvua ja hiilensidontaa.

Suuri kaava-alue ei johda sen suurempaan hiilinielumäärän menetykseen kuin vastaavan kokoinen ala pieniä kaavamuuoksia.

Asuintonteilla oleva kaavamääräys "Istutettava tontinosa" ei ole toiminut tarkoitetulla tavalla aiemmissa kaavoissa, joissa on haluttu säästää olemassa olevaa puustoa. Kaavamääräys tulisi mieluummin laatia muotoon, joka paremmin säästää mahdollisimman paljon olemassa olevaa puustoa - esimerkiksi: "Ensisijaisesti luonnontilaisena säilytettävä tontinosa ja toissijaisesti istutettava tontinosa".

Jätettäessä ehdotetun muotoisen määräyksen mukaan tontille olemassa olevaa puustoa muodostavat ensimmäiset myrskyt ja niiden kaatamat puut kohtuuttoman vahinkoriskin ihmisille, uusille rakennuksille ja muulle omaisuudelle.

Kaavamääräys - "Tonteille ei saa istuttaa sellaista puustoa, joka varjostaa oman tai toisen tontin aurinkokerääjiä." - on hyvin ongelmallinen. Pahimmassa tapauksessa määräystä ennalta ehkäisevänä tulkittaessa estää kaikenlaisten puiden istuttamisen tontille, jos ne voivat joskus varjostaa mahdollisia naapurin aurinkokeräimiä. Luonnon monimuotoisuuden sekä ilmastonmuutokseen sopeutumisen kannalta puita pitäisi ennemminkin säästää tai istuttaa tonteille. Jos tonteilla ei sallita lainkaan puustoa, se lisää paahteisuutta ja jäähdystarvetta. Tonttien väleihin pitää silloin vähintäänkin tehdä huomattavasti enemmän ja leveämpiä, puustoisia viherkaistaleita. Puusto haihduttaa vettä, suojaa tuulelta, puhdistaa ilmaa mm. sitomalla katupölyä, tasaa lämpötilaeroja, sitoo ja varastoi hiiltä, lisää ekologista resilienssiä ja monimuotoisuutta, ja auttaa siten sopeutumaan sään ääri-ilmiöihin, kuten tulviin ja helteisiin.

Määräys ei estä istuttamasta tonteille sellaisia matalakasvuisia puita, jotka eivät kasva rakennusten katon harjaa korkeammaksi. Niillä saadaan haluttaessa aikaiseksi riittävä varjostus julkisivuille ja ikkunoihin. Myös matalakasvuisilla puilla ja pensailla on samoja vaikutuksia kuin suurilla. Aurinkokerääjien vuosittainen energiankeräys ylittää reilusti sen mitä väistyvä kasvillisuus keräisi energiaa.

Kaavaehdotuksen luontoselvitykset eivät ole kaikilta osin menetelmiltään vertailukelpoisia ja asemakaavatasoisia, eivätkä kaikki selvitykset ole mukana kaava-aineistossa. Kaavassa ei ole huomioitu esimerkiksi kaikkia alueella sijaitsevia metsäluonnon erityisen arvokkaita elinympäristöjä, vesilakikohteita tai uhanalaisten ja rauhoitettujen lajien esiintymiä (mm. lahokaviosammal). Uhanalaisten lintujen osalta elinympäristöjen hävittämistä rakentamisen alle on perusteltu kestävämmällä tavalla. Lisäksi kaavaehdotus on valmistunut ennen alueella tehtyä lepakkoselvitystä, jonka tuloksia ei ole huomioitu siten kaavassa lainkaan.

Selvityksiä kilpailutettaessa joudutaan yleensä valitsemaan edullisimman tarjouksen tehnyt selvittäjä. Välillä selvitysten tekijät ovat niin työllistettyjä, että joudutaan valitsemaan se, joka saadaan. Lisäksi eri selvittäjillä on eri osaamisalueet. On ihan luonnollista, että selvitykset ovat toisinaan menetelmiltään erilaisia ja välillä hankalasti verrattavissa.

Kaavoituksessa joudutaan erilaiset intressit sovittamaan yhteen. Näin on myös maankäytön ja luonnonarvojen kohdalla. Kaikkia vähäisempiä luonnonarvoja ei aina voida turvata eri tarpeiden yhteensovittamisessa. Esimerkiksi metsälain mukaiset rajoitukset koskevat vain metsätaloutta ei muuta maankäyttöä. Välillä rauhoitetuksi ja uhanalaiseksi luokitellaan sellaisia lajeja, joista ei ole ollut riittäviä tietoja kuten lahokaviosammal. Kun katsoo Laji.fi sivuilta lahokaviosammalta niin huomaa että tiheimmät esiintymät ovat Tampereen ja Helsingin seuduilla missä maankäyttö kasvaa eniten ja myös tehdään luontoselvityksiä eniten. Jos muualla Suomessa etsittäisiin lahokaviosammalta yhtä paljon, niin lähes koko maa olisi täynnä kyseisen lajin havaintoja. Tällöin lajin uhanalaisuus luokituskin poistettaisiin.

Lepakkoselvityksen tulokset huomioidaan ennen kaavaehdotuksen viemistä hyväksyntään.

Näin valtavien metsäalueiden kaavoittaminen rakentamiselle tulisi toteuttaa siten, että luontoarvot, hiilinielut, virkistysarvot ja hulevesien luonnonmukainen hallinta yhteensovitetaan muiden tavoitteiden kanssa ja aiheutuvat haitat minimoidaan. Mikäli kaikkia luontoarvoja ei voida kaikin osin turvata, tulisi selvittää, kuinka häviävät tai heikentyvät luontoarvot, elinympäristöt tai pesimäalueet, voidaan hyvittää toisaalla.

Luontoarvoille, hiilinieluille, virkistysarvoille ja vesistöille muodostuvien haittojen täydellinen minimointi tarkoittasi sitä, että ei kaavoiteta ollenkaan. Harjuniityn kaavoituksen yhteydessä väistyvän talousmetsän luontoarvot korvataan sillä, että säilytettävät metsäalueet muodostetaan virkistysalueiksi, joilla luontoarvojen huomioiminen on kertaluokkaa tärkeämmässä asemassa kuin talousmetsässä. Lisäksi tulevassa rakentamisessa suositetaan puurakentamista, joka muodostaa uuden hiilivaraston rakentamisen johdosta poistuvan tilalle. Samoin muodostetaan otolliset olosuhteet aurinkoenergian keräämiselle, jolla voidaan korvata poistuvan kasvillisuuden keräämä aurinkoenergia jopa moninkertaisesti.

Lautakunta esittää lisäksi, että jatkossa suurempien kaavojen yhteydessä esitetään laskelma kaavamuutoksen vaikutuksesta hiilinieluihin. Ennen kaavaesitystä tulisi esittää vaihtoehtoisia laskelmia ja perustella hiilitaselaskelmalla lopullista kaavaehdotusta, jolla maankäytön muutoksia ohjataan metsäisten alueiden ulkopuolelle. Tässä yhteydessä tulisi myös tarkastella, miten hiilinielujen menetykset olisi mahdollista kompensoida.

Jatkossa kaavoitus tarkastelee suurempien kaavojen yhteydessä hiilitasetta ja maankäytön muutoksen vaikutusta siihen sekä mahdollista kompensatiota.

LAUSUNTO 3

PIRKANMAANLIITTO

Aineistoon tutustumisen jälkeen Pirkanmaan liitto esittää kommenttinaan, että Harjuniityn länsiosan asemakaavan kaava-aineistoja täydennettäisiin seuraavasti:

* Osallistumis- ja arviointisuunnitelman (OAS) maakuntakaavaa koskevaan osaan (kohta 0.7 / Kaava-alueetta koskevat suunnitelmat) lisätään tieto vireillä olevasta Pirkanmaan vaihemaakuntakaavasta, jonka teemana ovat elonkirjo ja energia. Asemakaava-alueelle on vmk-ehdotuksessa osoitettu uusina merkintöinä ohjeellista uutta voima-asemaa sekä voimalinjan yhteystarpeita (mm. välille Melo-Lielähti) osoittavat kaavamerkinnot. Tavoitteena on, että syksyllä 2024 nähtävillä ollut vaihekaavaehdotus hyväksyttäisiin maakuntavaltuustossa 7.4.2025. Vaihemaakuntakaavan etenemiseen voit tutustua Pirkanmaan liiton nettisivulla: <https://kaava.pirkanmaa.fi/>

Asia lisätään kaavaselostukseen.

* OASiin tulisi kuvata myös suunnittelualueella voimassa olevan Harjuniityn yleiskaavan (voimaantulo v.2012) sisältö. Myös asemakaava-alueeseen rajautuvan Harjuniityn seisakkeen osayleiskaavan (voimaantulo v.2023) kuvaus olisi tarpeen, sillä suunnittelualue tukeutuu liikenteellisesti ja toiminnallisesti ko. kaava-alueella sijaitsevaan asemanseutuun sekä maiseman ja virkistykseen osalta myös Nokianvirran ranta-alueeseen.

Selostusta täydennetään esitetysti.

* Luonnosvaiheen jälkeen asemakaavaehdotukseen on osoitettu uusi KM korttelialuevaraus. Koska suunnittelualueelle ei ole voimassaolevassa maakunta- tai yleiskaavassa osoitettu KM-merkintää, tulisi asemakaavan KM-kaavamääräystä täsmentää seudullisesti merkittävän vähittäiskaupan suuryksikköjen osalta, esimerkiksi: "Liikerakennusten korttelialue, jolle saa sijoittaa vähittäiskaupan suuryksikön. Alueelle ei saa sijoittaa seudullisesti merkittävää kaupan suuryksikköä." Pirkanmaan liitto ei anna erillistä viranhaltijapäätöstä nähtäville asetetusta kaavaehdotuksesta.

Kaavakarttaa täydennetään esitetysti.

LAUSUNTO 4

INFRAPALVELUT

j-2 : Jätteiden alueellisen yhteiskeräyksen syväkeräyssäiliöiden sijoittelua varten varattu alueen osa.

- jätteiden alueellista yhteiskeräysaluetta ei tulisi sijoittaa katualueelle,
 - o yhteiskeräysalueen käyttäjien liikennöinnissä tulee huomioida kaikki liikennemuodot.
 - o jäteastioiden tyhjennys tulee voida hoitaa turvallisesti
 - o alueen kunnossapidossa tulisi olla vastuullinen kunnossapitäjä
 - Alueet tulee suunnitella ja rakentaa, jotta alueen käyttö ja on turvallista
 - Alueiden rakentaminen ja rakentamisen kustannusjako on epäselvä
 - alueiden kunnossapitäjä on epäselvä lopullinen kunnossapitovastuu jää kadunkunnossapitäjälle
 - kunnossapitotöihin pitää varata enemmän rahaa ja resurssia, koska alueiden talvikunnossapito vaatii konetyön lisäksi käsilumityöntekijää

Kaupungin kiinteistötoimi laatii yhdessä kaupungin infrapalvelujen ja jätehuollon kanssa sellaiset sopimukset jätteiden yhteiskeräysalueiden luovuttamisesta toimijalle, jossa määritellään edellä mainitut asiat kaikkia osapuolia tyydyttävällä tavalla.

- Pihakatuja ei tulisi esittää kaavassa. Mikäli pihakatuja halutaan toteuttaa ne olisi syytä suunnitella ja hyväksyä katusuunnitelma vaiheessa.
 - o katu voidaan toteuttaa pihakatuna, vaikka katu ei kaavassa olisikaan esitetty pihakatuna.
 - o mikäli katu esitetään kaavassa pihakatuna, katu tulee toteuttaa pihakatuna.
 - o katusuunnitelma ja mahdollinen katusuunnitelman muutosprosessi on nopeampi, kevyempi ja joustavampi toteuttaa kuin asemakaavan muutosprosessi

Kaavoitus jättää pihakatumäärittelyn katusuunnitteluvaiheeseen.

- Melua ja tärinän vaikutusta estävien rakenteiden vaikutusalue ja vastuu taho olisi hyvä esittää kaavassa.
 - o asemakaavassa tulisi esittää tontit, joiden melun ja tärinän vaikutusta pyritään estämään
 - o asemakaavassa tulisi esittää kenen vastuulla ja kustannuksella melua ja tärinän vaikutusta estävien rakenteiden toteuttaminen on.

Olemassa olevien asuinkiinteistöjen osalta meluesteen rakentamisvastuu on kadun tai tien pitäjällä siinä vaiheessa, kun melutaso ylittää sallitut ohjearvot.

Uusien asuinkiinteistöjen osalta meluesteen rakentamisvastuu on kiinteistön omistajalla.

Kaavaan osoitetaan mahdollisuus toteuttaa meluesteet rakenteellisesti tai kadun rajalle rakennettavana meluaitana. Jää vastuullisen harkittavaksi mikä toteutustapa valitaan.

Tärinän hallinta on uusilla asuinkiinteistöillä rakennuttajan vastuulla. Vanhojen asuinkiinteistöjen osalta vastuu on tien, kadun tai rautatien pitäjällä.

- Ylijäämämaille tulisi esittää alueet.

- jos ylijäämämaalle esitetään alueet, saadaan rakentaminen tehtyä edullisemmin koska maita ei tarvitse kuljettaa kovin kauas
- rakentaminen on näin myös päästöttömämpää ja ympäristöystävällisempää
- *(Vastaanottoalueet ovat sekä rakentamiskustannuksien että hiilidioksidipäästöjen kannalta järkevin sijoittaa mahdollisimman lähelle rakentamisalueita.)*

Kaavassa on varattu alueen lounaislaitaan kaupungin ylijäämämaita varten korttelialue E-6. Lisäksi korttelialueiden ja katujen sekä teiden väliin jääville kapeille kaistaleille on osoitettu meluestemerkintöjä, joihin voi toteuttaa ylijäämämaista rakennettavia meluvalleja. Lisäksi ylijäämälouhetta voi käyttää alueen katujen rakentamisessa sekä myydä uuden sähköaseman tontin rakentamista varten.

Lähtettäjä: Kati Suhonen infrapalveluiden johtaja

LAUSUNTO 5

TAMPEREEN KAUPUNGIN JOUKKOLIIKENNE

Hei, Tampereen kaupunkiseudun joukkoliikenne ei lausu virallisesti kaavasta, mutta kommentoi kaavoituksen edetessä jo aiemmin esille nostetuista haasteista liittyen kaavoitettavaan alueeseen.

Nokialle on annettu sähköpostilla 26.10.2023 kommentteja Harjuniityn laajennuksen saavuttamisesta joukkoliikenteellä. Olemme jo sähköpostissa todenneet, että alueen laajentuminen etelä-pohjois-suuntaisesti haastaa joukkoliikenteen järjestämistä alueella sekä kasvattaa joukkoliikenteen käyttötaloutta. Olemme todenneet jo kaavoituksen edellisissä vaiheissa, että pohjoisen laajennuksen (Porin yhdystiessä oleva alue), joka ei todellisuudessa tule houkuttelemaan joukkoliikenteen käyttäjiä. Alue tulee muodostumaan omakotiasujien kohteeksi, jossa aikuiset tulevat valitsemaan Porintien läheisyyden johdosta oman henkilöauton ja lapset alle 5 km matkalla joko kuljetetaan koululle tai säiden salliessa lapset tulevat pyörällä kouluun. Alue sijoittuu erittäin haastavalle kohteelle ja olisikin syytä miettiä voitaisiinko vielä tässä vaiheessa luopua alueen kehittämisestä tai vähintään hieman hidastaa alueen kaavoitusta tai tonttien luovuttamista.

Kaava-alueen pohjoisosa tullaan joka tapauksessa toteuttamaan viimeisenä, koska alueen naapurissa toimii kallioaineksen ottoalueita, joiden toiminnan täytyy päättyä ennen kuin alueelle voidaan muuttaa asumaan.

Näemme edelleen Nyssessä haastavana pohjoisilla alueilla uusien alueiden avaukset, jotka tulevat jäämään kauas joukkoliikenneverkosta. Joukkoliikenteen käytettävyyden tavoitetasossa olisi, että taajama-alueella joukkoliikennepysäkillä olisi noin kilometrin matka, joka ei tule pohjoisilla laajennusalueilla toteutumaan.

On hienoa, että uudessa kaavaehdotuksessa on mahdollistettu katupuhkaisu Siuron valtatieltä Laulajankadulta edelleen Urpolankadulle ja Harjuniityn koululle. Tämä katupuhkaisu mahdollistaa, että Siuro/Linnavuoren -alueelta kulkeva bussilinja voi tulevaisuudessa kulkea Urpolankadun ja Melonsillan välisen osuuden Laulajankadun kautta, Siuron valtatie sijaan, ja tarjota näin palvelua laajentuvalla Harjuniityn asuinalueella. Laulajankadulla on varauduttava pysäkitilavarauksiin sekä risteysalueet Urpolankadulla sekä Melonsillan kohdalla ovat suunniteltava niin, että joukkoliikenteellä voidaan katualueella liikennöidä.

Ystävällisin terveisin Leena Huhtala Joukkoliikennesuunnittelija

Sivistyslautakunta

§ 6 Sivistyslautakunnan lausunto, Asemakaava 8. kaupunginosa Harjuniitty länsi

Päätös

Sivistyslautakunta hyväksyi Roope Lehdon muutosehdotukset ja päätti antaa alla olevin lisäyksin selostetekstin mukaisen lausunnon asemakaava ja asemakaavan muutos 8. kaupunginosa, Harjuniitty länsi.

Jatkossa kaavoista tulisi käydä kaavojen valmisteluvaiheessa laajempaa keskustelua sivistyspalveluiden kanssa. Sivistyslautakunta toivoo, että sivistyspalveluiden tilannetta käydään yhdessä läpi ennen kaavaehdotusta.

Harjuniityn koulualueeseen nyt rajoittuva AR/LPA-alue muutetaan YL-merkinnäksi.

Kokouskäsitely

Roope Lehto teki muutosehdotuksen: "Jatkossa kaavoista tulisi käydä kaavojen valmisteluvaiheessa laajempaa keskustelua sivistyspalveluiden kanssa. Sivistyslautakunta toivoo, että sivistyspalveluiden tilannetta käydään yhdessä läpi ennen kaavaehdotusta. "

Jatkossa kaavoitus lupaa keskustella sivistyspalveluiden kanssa aina kun tarvetta ilmenee.

Kannatus: Kari Mustalahti

Puheenjohtaja tiedusteli, voiko sivistyslautakunta hyväksyä yksimielisesti Roope Lehdon ehdotuksen. Koska ehdotusta ei vastustettu, puheenjohtaja totesi sivistyslautakunnan hyväksyneen sen yksimielisesti.

Roope Lehto teki muutosehdotuksen: "Harjuniityn koulualueeseen nyt rajoittuva AR/LPA-alue muutetaan YL-merkinnäksi."

Kaavoitus tarkastelee jatkotyössä mahdollisuutta muuttaa AR/LPA alue YL alueeksi.

Kannatus: Timo Lehtonen

Puheenjohtaja tiedusteli, voiko sivistyslautakunta hyväksyä yksimielisesti Roope Lehdon ehdotuksen. Koska ehdotusta ei vastustettu, puheenjohtaja totesi sivistyslautakunnan hyväksyneen sen yksimielisesti.

Päätösehdotus

Sivistyslautakunta päättää

antaa selostetekstin mukaisen lausunnon asemakaava ja asemakaavan muutos 8. kaupunginosa, Harjuniitty länsi kaavaehdotuksesta.

Esittelijä

Sivistysjohtaja Mika Seppänen

Valmistelija / lisätiedot

Sivistysjohtaja Mika Seppänen, p. 040 133 4770
etunimi.sukunimi@nokiankaupunki.fi

Perustelut

Nokian kaupunkikehityslautakunta pyytää lausuntoa kaavaehdotuksesta koskien asemakaava ja asemakaavan muutos 8. kaupunginosa, Harjuniitty länsi. Tampereen kaupunkiseudun rakennesuunnitelma 2030 mukaan Harjuniitty on keskustan ohella Nokian suurin tulevaisuuden kasvualue. Alueen väestömäärän lisäykseksi on rakennesuunnitelmassa esitetty 4000 uutta asukasta vuoteen 2030 mennessä. Nokian kaupungin tavoitteena on laajentaa Harjuniityn asuinalueita osayleiskaavan mukaisesti länteen päin tulevaa omakotitonttien tarjontaa varten. Alueen maankäytön suunnittelussa otetaan huomioon muut kaupunkirakenteen kehittämistarpeet sekä alueelle kohdistuva ulkoilukäyttö ja valtakunnallisen voimansiirron tarpeet.

Sivistyspalveluiden lausunto

Opetuspalvelut

Uuden kaava-alueen tonttien luovutus arvioidaan alkavan vuonna 2026 nykyisen kaava-alueen täytyttyä. Rakentumisaikataulu uudelle kaava-alueelle on 12 - 18 vuotta. Luovutettaville tonteille näyttäisi pääpaino olevan perheasunnoissa. Uusi kaava-alue sijoittuu kohtuulliselle lähietäisyydelle Harjuniityn kouluyksiköistä. Kaavaehdotuksessa Harjuniityn koululle ja päiväkodille on varattu reilusti lisärakentamisoikeutta. Lisäksi alueelle on varauduttu rakentamaan suuri palloiluhalli ja lisäksi varauduttu jalkapallohallin rakentamiseen. Luovutettavien tonttien määrän perusteella voisi arvioida, että alueelle muuttaa vuodesta 2026 eteenpäin lapsia 55 - 80 vuosittain. Jos lapset sijoitettaisiin Harjuniityn kouluun, olisi koulusta tulossa kaava-alueen rakentamisen jälkeen merkittävästi suurempi kouluyksikkö kuin se nyt on (900 oppilasta / 2024).

Koulusijoittelurajoja siirtämällä kasvua voidaan jonkin verran hillitä.

Opetuspalveluiden näkökulmasta kaavaa valmistellessa opetuksen näkökulma on tullut huomioiduksi koulun rakennusoikeutta kasvattamalla ja oheispalvelut huomioimalla. Kaava-alue sijoittuu niin lähelle Harjuniityn kouluyksikköä, että uuden koulun rakentaminen uuden kaava-alueen lapsille ei ole etäisyyksien vuoksi perusteltua.

Harjuniityn kaava-alueen laajennettaessa tulevaisuudessa olisi hyvä pohtia, että laajennetaanko Harjuniityn suunniteltua kaava-alueen seuraavaksi Siuron puolelta kaava-alueen. Tällöin opetuksen palvelurakennetta voitaisiin tarkastella paremmin Siuro-Linnavuori-Harjuniitty -akselilla. Opetuspalveluiden palveluverkkoa voisi olla perusteltua seuraavaksi laajentaa siihen suuntaan.

Kaavoitus seuraa jatkossa aktiivisesti kouluverkon kehittämistä ja sovittaa sen yhteen maankäytön kehittämisen kanssa.

Varhaiskasvatuspalvelut

Varhaiskasvatuspalvelun (alueelliseen) kysyntään vaikuttavat syntyvyys, Nokialle suuntautuva muutto sekä kaavoituksen kautta mahdollistuva alueellinen kasvu. Palveluiden kysyntää tarkasteltaessa huomioon tulee tässä tapauksessa ottaa sekä Harjuniityssä että sen lähialueella toimivat päiväkodit.

Nykyisellään Harjuniityn ja sen lähialueella toimivat kunnallinen Harjuniityn päiväkotit (Lautamiehenkatu 1), jossa on 210 laskennallista paikkaa sekä yksityinen Verkanappulat ketjuun kuuluva Nappulaharjun päiväkotit (Tähtisumunkatu 6), jossa on 126 laskennallista paikkaa. Lisäksi lähialueella, Siuronvaltatien vastakkaisella puolella, Haaviston alueella sijaitsee Lauttalan päiväkotit (Haavistontie 3), jossa on 88 paikkaa.

Mikäli Siuronvaltatien varteen, sekä Harjuniityn puolelle että radan puoleiselle Haavistontien varteen suunnitellulle alueelle kaavoitetaan perheasuntoja, lisää se todennäköisesti varhaiskasvatuspalvelun kysyntää niin, että kaavoituksessa tulee tehdä varaus uuden päiväkodin rakentamiselle. Päiväkodin koon tulee olla 8-10 ryhmää (168-210 paikkaa). On toivottavaa, että uusi päiväkotij sijaitsee Siurosta kohti Nokian suuntautuvan työmatkaliikenteen mukaisesti ja on helposti saavutettavissa.

Kun kasvavalle Harjuniityn alueelle suunnitellaan paikkaa uudelle päiväkodille, tulee siinä ehdottomasti huomioida varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen välinen yhteistyö. Yhteisellä sivistyspalveluiden palvelunverkon suunnittelulla mahdollistetaan lapsen yhtenäinen lapsen kasvun- ja opinpolku sekä palveluiden taloudellinen toteuttaminen. Tavoitteena on alakoulun ja päiväkodin sijoittuminen mahdollisimman lähelle toisiaan, jopa samaan kiinteistöön.

Kaavoitus ottaa jatkovalmistelussa huomioon varhaiskasvatuspalvelun tavoitteet.

Hyvinvointi ja vapaa-aika

Kaavassa on huomioitu virkistysaluevarauksia, joista osa on kallioalueita. Liikkumis-olosuhteiden osalta tulisi varmistaa, että alueelle jää riittävästi viheralueita ja sujuvat siirtymisreitit alueen virkistysreittien osalta laajemmin. Kävelyn ja pyöräilyn mahdollisuudet alueiden välillä tulee turvata siten, että ne ovat turvallisia liikkua, ja tarpeen mukaan alikulut ym. turvallisuutta lisäävät ratkaisut mahdollistavia. Alueella tulisi huomioida mahdollisuudet myös seikkailu- ja luontokasvatustoimintaan.

Alueelle on tehty liikuntapaikkavarauksia liikuntahallille. Alueen tulee olla riittävän kokoinen, jotta liikuntahalli mahdollistaa täysimittaisen jalkapallokentän, oheisharjoittelutiloja kuten juoksusuora ja heitto-, ja hyppypaikat sekä puku- ja pesu-, sosiaalityttilat sekä kahvion. Osaltaan tulee huomioida, että liikuntahallin alueelle jää riittävä huoltoalue huoltokoneille sekä pysäköintialue ml. saatto- ja bussiliikenne tilanteissa, jossa Harjuniityn koululla ja liikuntahallilla ja mahdollisella uudella liikuntahallilla on paljon yhtäaikaista harjoitus- ja kilpailutoimintaa. Alueen asukasluvun kasvun myötä tilaa monipuolisia aktiviteetteja tarjoaville lähiliikuntapaikoille pelialueineen tulee olla riittävästi.

Kaavassa tulisi huomioida järjestöjen sekä lasten ja nuorten vapaa-aikaan liittyvät tarpeet. Tarjolla tulisi olla paikkoja, joissa sekä ohjattu että omaehtoinen toiminta mahdollistuu. Erilliset tai koulun tms. yhteydessä olevat tilat, kuten vanha teollisuuskiinteistö, kerrostalojen alakerta ym. sopisivat edellä mainittuun käyttöön. Nuorille ja järjestötoimijoille tulisi olla paikkoja, joissa he voivat tavata toisiaan harrastaa itselle mieltuisia asioita.

Kirjaston palveluverkon suunnittelussa voidaan vaihtoehtoisesti huomioida kirjastopalveluiden sijainti koulutontille palvelujen yhteyteen, kaupallisten palvelujen tonteille ja/tai niiden yhteyteen tai Harjuniityn seisakkeen alueelle sen pohjoiselle puolelle tulevien kerrostalojen alakertojen liiketiloihin (tästä tulisi viestiä mahdollisimman pian tammi-helmikuun 2025 aikana varauksen kannalta). Myös vanhan teollisuuskiinteistön korjausta kirjaston ja kulttuuritoiminnan käyttöön voisi tarkastella kaavavalmistelussa.

Kaavoitus ottaa jatkovalmistelussa huomioon hyvinvointi- ja vapaa-aikapalvelujen tarpeet ja huolehtii että kaava tarjoaa niille monipuoliset sijoittamismahdollisuudet.

Sivistyspalvelut

Kaavaluonnoksesta annetut lausunnot (6kpl) ja mielipiteet (4kpl) sekä kaavoituksen antamat vastineet (sisennettyinä kursivilla).

PIRKANMAAN ELY-KESKUS

Asemakaavan muutos, Nokia, 8. kaupunginosa, Harjuniitty, länsi

Nokian kaupunki on lähettänyt ELY-keskukselle lausuntopyynnön otsikossa mainitusta asemakaavan valmisteluaineistosta. ELY-keskus on tutustunut aineistoon ja antaa seuraavan lausunnon:

Yhdyskuntarakenne

Vuonna 2017 muotoillut valtakunnalliset alueidenkäytön tavoitteet tukevat siirtymistä vähähiiliseen yhteiskuntaan, jossa kestävä yhdyskuntarakenne ja liikennejärjestelmä ovat oleellisissa roolissa. Pirkanmaan maakuntakaava 2040 osoittaa asemakaava-alueen kaakkoisosan tiivistettäväksi asemanseuduksi. Maakuntakaavan määräyksen mukaan tämän: ”alueen suunnittelussa ja toteutuksessa on pyrittävä raideliikennettä tukevaan tiiviiseen yhdyskuntarakenteeseen sekä laadukkaisiin kävelyn ja pyöräilyn yhteyksiin. Tiivistettävän alueen laajuus tulee tarkentaa yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa.”

Asemakaava noudattaa maankäytön osalta pääsääntöisesti ylemmältä kaavatasolta ohjautuvia tavoitteita. Kestävän yhdyskuntarakenteen näkökulmasta on luontevaa, että tiiviimpi rakentaminen sijoittuu lähelle joukkoliikennettä ja palveluita, ja erillispientalot hieman laidempas.

Kaupunginosan uudishankkeiden toteuttamisen ajoittamisessa on oleellista ennakoida ja seurata väestökehitystä, jotta kouluverkon kapasiteetti kestää ja asuntotuotanto kehittyy monipuolisesti. Kaavaselostuksessa olisi hyvä avata yleiskaavatilannetta sekä väestön ja toiminnallisuuden kehittymistä koko kaupunginosaan osalta, huomioiden myös pientaloalueen välittömään läheisyyteen osayleiskaavassa osoitettu kerrostaloalue sekä tien eteläpuolella vireillä oleva osayleiskaavatyö.

Kaupunki seuraa reaaliaikaisesti väestön määrän ja rakenteen kehittymistä ja tarvittaessa hidastaa tai nopeuttaa alueiden rakentamista hallitun kasvun toteutumiseksi.

Rakennetun ympäristön osalta selostukseen on tarpeen täydentää tieto kaava-alueella olevasta koulusta sekä siihen tai muihin lähipalveluihin mahdollisesti kohdistuvista tavoitteista. Kaavaratkaisun kuvaukseen on tarpeen täydentää tietoa kaava-alueen luoteisosassa olevan laajan erityisalueen suunnitellusta toiminnasta. Lisäksi nykyisten ja uusien voimalinjojen vuoksi kaavahankkeen osallisiin on tarpeen täydentää voimalinjan haltijat ja kuulla näitä tahoja asemakaavaluonnoksesta.

Selostusta tarkennetaan toivotuilta osin.

Ilmasto

Kaavaselostuksen vaikutusten arviointi on paikoin suppea. Vaikutusten arviointia on tarpeen täydentää ilmastomuutoksen hillinnän ja sopeutumisen osalta. Kaavan kannalta keskeisten ilmastonäkökulmien tunnistamisessa on mahdollista kaavoituksen aloitusvaiheessa hyödyntää ELY-keskuksen julkaisemaa Internetistä löytyvää *Ilmastokestävän kaavoituksen tarkistuslista* -työkalua (KILVA). ELY-keskus suosittelee lisäksi laatimaan kaavan osaksi ilmastovaikutusten arvioinnin sekä kohdentavia täydentäviä selvityksiä hankkeen kannalta keskeisten teemojen osalta. Jatkotyössä on tarpeen tutkia ja tunnistaa, voidaanko kaavaratkaisun ilmastoystävällisyyttä kehittää edelleen.

Ilmastokestävän liikkumisen näkökulmasta on positiivista, että alue sijoittuu kohtalaisen lähelle suunniteltua lähijunaseisaketta ja bussiliikennettä. Koska etäisyyttä kuitenkin on jonkin verran, on tarpeen vielä varmistaa liikkumisketjujen sujuvuus madaltaen kynnystä kestävien liikkumistapojen valitsemiseen. Huomiota tulee kiinnittää mm. kävely- ja pyöräilyreittien jatkuvuuteen ja ympärivuotisuuteen sekä pyöräpysäköintiin. Virkistysmaastot ovat alueella lähellä, mikä vaikuttaa positiivisesti asukkaiden

viihtymiseen. Aluetta kaavoitettaessa on kuitenkin hyvä varmistaa, että virkistysmaastot kytkeytyvät myös viereisiin alueisiin siten, että rakentamisella ei menetetä nykyisiä virkistysarvoja.

Topografialtaan vaihtelevaan maastoon rakennettaessa on tarpeen pohtia alueen maanrakentamisen ratkaisuja. Jo katujen ja muun infrastruktuurin rakentamisesta muodostuu runsaasti poistuvaa maa-ainesta, jonka louhiminen ja siirtäminen kuluttaa energiaa ja saattaa myös edellyttää aluevarauksia. Maamassojen käytön tehokkuutta ja ns. massatasapainoa on hyvä tarkastella jo kaavoitusvaiheessa. Maaperään liittyen perustamistavat erilaisilla maapohjilla eroavat toisistaan ilmastoystävällisyyden näkökulmasta. Samoin yksikerroksisten rakennusten sijoittaminen rinnetonteille voi paikoin vaatia runsaasti rakennusmateriaaleja vaativia penger- ja sokkelirakenteita. Näissä perustamis- ja rakennustapoihin liittyvissä valinnoissa voi pohtia ilmastotehokkaita ja hiiltä sitovia ratkaisuja. Kaavoituksen yhteydessä on otollista tarkastella alueelle soveltuvia energiaratkaisuja. Mahdollisten keskitettyjen ratkaisujen osalta korttelirakenteiden ratkaisut voivat vaikuttaa energiaratkaisun tehokkuuteen. Paikallisten ratkaisujen osalta on mahdollista tutkia esimerkiksi rakennusten suuntautumista aurinkopaneelien asentamisen kannalta. Myös vesihuollon infrastruktuurin energiatehokkuutta on hyvä pohtia edistään infrastruktuurin suunnittelua kaavoituksen yhteydessä.

Pientaloalueen rakentamisen myötä alueelta poistuu runsaasti metsää. Jatkotyössä on tarpeen pohtia, voidaanko tätä poistumaa kompensoida esimerkiksi ohjaamalla kasvillisuuden istuttamista tonteille, kadunvarsille ja yleisille alueille.

Vaikutusten arviointia täydennetään ilmastovaikutusten, hiilitaseen ja energiaratkaisujen osalta. Kaavatyössä tarkastellaan mahdollisuuksia edistää alueen ilmastoystävällisyyttä.

Rakennettavuus

Kaavaselostuksessa on todettu alueen rakennettavuudesta, että maaperään liittyy paikoin haasteita. Kaavoituksessa on tarpeen riittävin selvityksin varmistaa, että pehmeikköihin ja rakentamiseen liittyvät riskit ovat hallittavissa.

Haastavimmista maaston kohdista teetetään maaperäselvitys.

Hulevedet

Alueelle on laadittu hulevesiselvitys Harjuniityn osayleiskaavoituksen osana. Hulevesiselvityksessä on osoitettu kohtalaisen laajoja aluevarauksia hulevesien hallintaan liittyen ja tehty huomioita hulevesiin liittyvistä tulvariskeistä. Selvitystä on tarpeen tarkentaa asemakaavatasolle ja osoittaa tarvittavat aluevaraukset asemakaavassa. Virkistysalueiden osalta tulee varmistaa, että mitoitus on riittävä sekä hulevesirakenteille, ulkoilureiteille että ekologisille käytäville. Tätä on mahdollista arvioida, kun aluevarauksia edellyttävät hulevesiratkaisut on merkitty kaavakartalle.

Hulevesien hallinnasta annetaan ohjeet kaavamääräyksissä.

Luonto

Osasta Harjuniityn asemakaava-aluetta on laadittu luontoselvitys vuonna 2008 ja liito-oravaselvitys vuonna 2010. Liito-oravaselvityksessä on todettu liito-oravalle soveltuvia alueita Kettusuonkallion ympäristössä ja Lakeissuon ympäristössä, mutta havaintoja lajista ei tuolloin tehty.

Edellä mainittuja, 2010 ja 2008 laadittuja selvityksiä ei voida pitää kaavan laatimista varten riittävän ajantasaisina, joten selvitykset on tarpeen päivittää. Kaava-alueeseen sisältyy myös joitakin voimalinjan länsipuolisia alueita, jotka eivät ole sisältyneet aiempaan liito-orava- tai luontoselvitykseen.

Luontoselvityksessä tulee ottaa huomioon mm. mahdolliset luontotyyppien uhanalaisuusarvioinnin 2018 mukaiset uhanalaiset luontotyytit.

Kaava-alueen läpi kulkee kaupunkiseudun viherrakenneselvityksen 2018 seudullisen pääverkoston puustoinen yhteys sekä paikallisen verkoston puustoisia ja viheryhteyksiä. Kaava-alueelle sijoittuu myös viherrakenneselvityksen erittäin tärkeä metsäalue pääverkoston puustoisien yhteyden varrella. Näitä olisi syytä huomioida ekologisen verkoston osana. Harjuniityn seisakkeen luontoselvityksessä liito-oravan tärkeä kulkureitti on merkitty kulkeväksi etelästä Siuron valtatie yli asemakaava-alueen itäosan suuntaan. Liito-oravan riittävät kulkuyhteydet tulee huomioida selvityksissä ja kaavaehdotuksessa.

Kesän aikana on tehty luontoselvitysten tarkennus korttelialueille. Sen tulokset huomioidaan jatkosuunnittelussa. Kaupunkiseudun viheryhteyksiä hyödynnetään ekologisen verkoston osana.

OAS:n ja selostukseen olisi syytä päivittää karttakuvat aineistojen tarkastelun helpottamiseksi sellaisiksi, että niissä näkyy kaava-alueen tarkka rajausta muun aineiston päällä.

Karttakuvat päivitetään selostukseen kaavan oikealla rajauksella.

Melu ja tärinä

Kaavaan liittyy meluselvitys. Selvityksen aluerajaus kattaa vain kaava-alueen pohjoisosan. Selvityksen täydennystarpeita tieliikenteen näkökulmasta on tuotu esiin alla. Lisäksi tulee varmistaa raidemelun ja -tärinän vaikutukset riittävin selvityksin ja vaikutusten arvioinnein.

Jatkotyössä liikennemelua ja -tärinää tarkastellaan tehdyn selvityksen pohjalta selostuksessa.

Maantiet ja liikenne

Maankäyttö- ja rakennuslain 83 § 4 momentin mukaan maanteiden liikennealueita voidaan osoittaa valta-, kanta- ja seututeitä varten sekä niitä yhdistäviä ja niiden jatkeena olevia teitä varten, jotka palvelevat pääasiallisesti muuta kuin paikallista liikennettä. Maantiet 2505 (Siuronvaltie) ja 3001 (Porin yhdystie) ovat liikennejärjestelmästä ja maanteista annetun lain 4 § mukaan yhdysteitä, jotka palvelevat pääasiallisesti paikallista liikennettä ja ovat jo muuttuneet asemakaava-alueilla Nokian kaupungin hallinnoimiksi kaduiksi. Maantien 2505 ja maantien 3001 alueet on rajattava mukaan Harjuniityn länsiosan asemakaava-alueeseen kaava-alueen kohdalla ja lisäksi maantien 2505 alue nk. putkikaavana siten, että muodostuu yhtenäinen katujakso nykyisen kadun ja maantien rajalta Haavistontien katuliittymän länsipuolelta kaavoitettavan alueen länsirajalle asti. MRL 86 a § mukaan asemakaavassa kaduksi osoitettu maantie muuttuu kadunpitopäätöksellä kaduksi. Kadunpitopäätökset tulee tehdä tarkoituksenmukaisina kokonaisuuksina ottaen huomioon kunnossapidon vaatimukset ja maankäytön sekä tie- ja katuverkon toteutuminen. Pirkanmaan ELY-keskus katsoo, että Harjuniityn läntisen asemakaava-alueen toteuttaminen uusine katuliittymineen ja maantielle tulevien muiden mahdollisten muutosten vuoksi edellyttää kadunpitopäätösten tekemistä maanteiden 2505 ja 3001 katu jaksoille ennen em. katuliittymien ja muiden maanteille tulevien muutosten toteuttamista. Tällöin myös tiejaksoille tarvittavat luvat ovat kaupungin harkinnassa. Nokian kaupungin tulee hoitaa kiinteistötoimituksella kadunpitopäätösten jälkeen nk. tiekiinteistöjen alueet kaupungin omistukseen.

Pirkanmaan maakuntakaava 2040:ssa esitetyn valtatie 12 ja Harjuniityn, Siuronvaltatie välillä "Tieliikenteen yhteystarve" - merkinnällä osoitettua väylää ei voida perustella yleisen liikenteen tarpeella, joten se ei olisi osa maantieverkkoa. Siten myös Nokian kaupungin tilaaman selvityksen (Ramboll Oy) mukainen yhdystie valtateiden 12 ja 11 välillä ei olisi maantieverkkoa. Asemakaavaluonnoksessa ko. väylä onkin esitetty katuna, Rautakorvenkatuna. Asemakaavaluonnoksen liikenneverkko etenkin Siuronvaltatielle ja Porin yhdystielle asemakaavaluonnoksessa esitettyjen katuliittymien osalta poikkeaa Harjuniityn osayleiskaavasta ja sen yhteydessä tehdystä liikenneselvityksestä.

Kaava-aineiston liitteenä oleva vuonna 2014 tehty meluselvitys kattaa nykyisistä maanteita pelkästään Porin yhdystien, jonka keskimääräinen liikennemäärä vuorokaudessa (KVL) on tällä hetkellä noin 1550 ajon./vrk. Meluselvityksessä on käytetty Porin yhdystiellä kaava-alueen kohdalla ennustevuoden 2030 liikennemääränä 2550 ajon./vrk, minkä voi katsoa kattavan sekä yleisen liikenteen kasvun että uuden Harjuniityn alueen tuottaman kasvun. On perusteltua, että meluselvityksessä on käytetty tien nykyistä nopeusrajoitusta, vaikka sitä olisikin tarve laskea maankäytön kehittymisen myötä. Tehty meluselvitys ei kata Siuronvaltatietä, jonka KVL on lähes 3 500 ajon./vrk ja nopeusrajoitus 70 km/h. Em. arvojen perusteella laskennallisesti 55 dB:n (päivä) ja 45 dB:n (yö) alueet ulottuvat tien reunasta noin 55 metrin päähän. Pirkanmaan ELY-keskus katsoo, että vähintään tämä vyöhyke tien reuna-alueella tulisi osoittaa asemakaavassa suoja-viheralueena EV eikä lähivirkistysalueena VL.

Pirkanmaan ELY-keskuksen toimesta käytiin katselmoimassa asemakaavaluonnoksessa esitetyt uudet katuliittymät. Maanteiden omistuksen siirryttyä kaupungilla on myös tiejaksoille tulevien katuliittymien sijaintien harkinta kaupungilla. ELY-keskus katsoo, että yleisesti liikenteen sujuvuuden sekä liikenneturvallisuuden vuoksi seuraavat asiat tulisi huomioida asemakaavan jatkosuunnittelussa:

Maantien 2505 liittymät

- Asemakaavaluonnoksessa on esitetty kaksi uutta katuliittymää Siuronvaltatielle, Rautakorvenkadun ja Iskelmätähdenkadun liittymät. ELY-keskuksen käsityksen mukaan Siuronvaltatien liikenteen sujuvuuden sekä ajoneuvoliikenteen että kävelyn ja pyöräilyn turvallisuuden vuoksi olisi parempi, että Siuronvaltatielle rakennettaisiin pelkästään yksi uusi tasokkaasti toteutettu, esimerkiksi kanavoitu katuliittymä.

Rautakorvenkadun on kaavailtu ylittävän Siuronvaltatie ja junarata eri tasossa.

- Tavallisesti uusien keskitettyjen katuliittymien myötä liikkumisympäristön selkeyden ja turvallisuuden kannalta tulisi poistaa suorat tonttiliittymät uusien katuliittymien lähialueelta ja järjestää rakennuspaikkojen kulku uusien katujen kautta. ELY-keskuksen käsityksen mukaan Siuronvaltatielle sähkölinjan itäpuolelle olisi kaavaratkaisun myötä tulossa liian tiheästi liittymiä.

Kaavoituksen edetessä sähkölinjan ja Urpolan kadun väliselle yksityiselle maalle on tarkoitus muuttaa liikennejärjestelyjä niin että yksittäisten kiinteistöjen liittymät poistuvat Siuronvaltatieltä jolloin seuraavaksi liittymäksi Urpolankadulta länteen jää Iskelmätähdenkadun liittymä.

- Maantiellä 2505 on huomioitava, että liittymän / liittymien rakentaminen edellyttää kohtuullisen pitkällä jaksolla ajoradan ja jalankulku- ja pyöräilyväylän (jkpp) välisellä viherkaistalla olevien koivujen poistamisen, jotta liittymiin saadaan riittävät näkemäalueet. Tämä muuttaa tieympäristöä ja maisemaa.

Tämä voi olla haastava asia toteuttaa koska koivut ovat merkittävä ja myönteinen osa alueen ilmettä mutta asiaa on tarkoitus tarkastella liikenneturvallisuus edellä.

- Rautakorventien liittymän kohdalla Siuronvaltatiellä on liittymästä katsoen oikealle sisäänpäin kaarre, joten näkemäalue oikealle on puutteellinen. Kaavan jatkosuunnittelussa tulee tutkia saadaanko kasvillisuuden ja mahdollisesti maaston poistamisella liittymään riittävät näkemäalueet huomioiden liittymän sijainti ensimmäisenä merkittävänä maankäyttöliittymänä tultaessa Siuron suunnasta.

Kaavaehdotuksessa varataan tiealueelle enemmän näkemäaluetta.

- Iskelmätähdenkadun liittymä sijoittuu kaavaluonnoksen mukaan Siuronvaltatiellä linja-autopysäkin kohdalle, mikä edellyttäneen muutoksia pysäkkijärjestelyihin. Maastotarkastelun perusteella Iskelmätähdenkadun liittymään on mahdollista saada riittävät näkemäalueet mm. poistamalla välikaistalta koivuja.

Liittymän toteuttamisen yhteydessä linja-autopysäkki siirretään uuteen paikkaan. Koivuja poistetaan tarvittava määrä.

Maantien 3001 liittymä

- Maastotarkastelun perusteella uuden katuliittymän kohdalla Porin yhdystien nykyisellä nopeusrajoituksella (80 km/h) ei saada riittävää näkemäaluetta liittymästä tullessa vasemmalla Porin yhdystien suuntaan. Liittymästä katsoen näkemää rajoittaa tiellä oleva mäenharja ja jossain määrin kasvillisuus. Tarkastelun perusteella nopeusrajoituksella 60 km/h liittymään saataisiin mahdollisesti riittävät näkemäalueet, mutta ELY-keskus esittää kuitenkin vielä liittymän siirron selvittämistä vähäisesti Nokian keskustan suuntaan.

Liittymän kohdalla varataan kaavaehdotukseen lisää tilaa näkemäalueen laajentamiseksi.

Edellä olevien liittymiä koskevien kommenttien ja Harjuniityn osayleiskaavasta jossain määrin muuttuneiden liikenneverkon tavoitteiden vuoksi ELY-keskus esittää, että sekä Siuronvaltatielle että Porin yhdystielle esitettyjen katuliittymien määrä ja sijainnit selvitetään tarkemmin huomioiden teiden nykyinen ja tavoiteltava nopeustaso sekä liittymiin muodostuvat näkemäalueet. Lisäksi tulisi tarkastella liittymiin tarvittavien varusteluiden (esim. kanavointi) tilantarpeet ja sen vaikutus liittymätiheyteen. On tärkeää selvittää Siuronvaltatiellä jo olevien ja suunniteltujen liittymien vaikutus tien varressa olevan jkpp-väylän turvallisuuteen. Porin yhdystien tilavarausta varten on myös selvittettävä mahdollisen jkpp-väylän tarve. Pirkanmaan ELY-keskuksen Lvastuualue esittää pidettäväksi työneuvottelua kaavan liikenneverkkoon, liikennevaikutuksiin sekä em. katuliittymiin liittyvien asioiden osalta. Liittymien, pysäkkimuutosten, uusien ja muutettavien jkpp-väylien sekä melusuojausten suunnittelu ja rakentamisvastuu on Nokian kaupungilla.

Kaduista, kevyenliikenteenväylistä ja liittymistä tehdään aikanaan tarvittavat katusuunnitelmat. Kaavakarttaan osoitetaan alustavien katusuunnitelmien mukaiset katualuevaraukset.

Asia on käsitelty Pirkanmaan ELY-keskuksen ympäristö ja luonnonvarat -vastuualueen rakennettu ympäristö -yksikössä. Lausunnon on esitellyt ylitarkastaja Mari Seppä ja ratkaissut yksikön päällikkö Pauliina Pelkonen. Lausunnon laatimiseen on osallistunut luontoyksiköstä Marika Koskinen ja Pirkanmaan ELY-keskuksen L-vastuualueen liikenteen ja maankäytön asiantuntija Minna Huttunen. Asiakirja on hyväksytty sähköisesti.

ASEMAKAAVA JA ASEMAKAAVAN MUUTOS, NOKIA, 8. KAUPUNGINOSA, HARJUNIITTY, LÄNSI

Kaavaluonnoksesta annetut lausunnot (6kpl) ja mielipiteet (7 kpl) sekä kaavoituksen antamat vastineet (sisennettynä kursiiivilla) Mielipiteet on muokattu niin, että antajaa ei voi tunnistaa. Palautteen antajat ovat kaavoituksen tiedossa

Mielipide 1 CARUNA OY

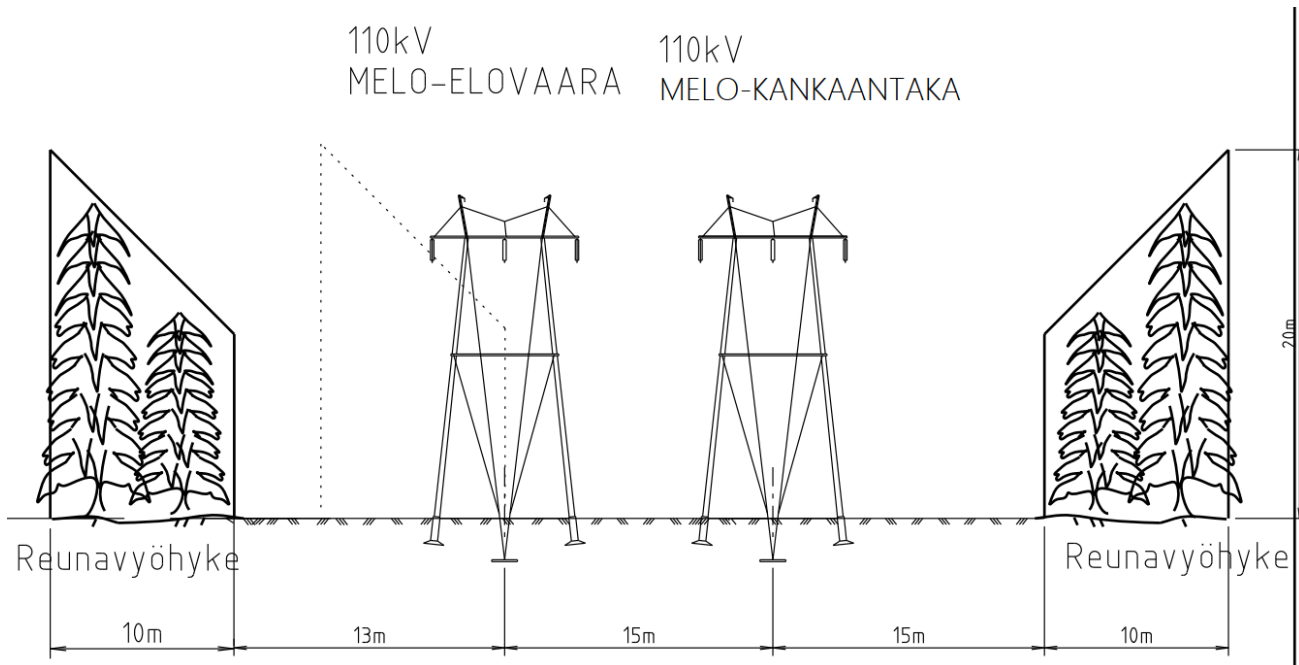
Lausunto, Asemakaava ja asemakaavan muutos 8. kaupunginosa, Harjuniitty Länsi

Viite Lausuntopyyntönnö 6.6.2022

Nykyinen sähköverkko

Kaava-alueella on Caruna Oy:n sähköverkkoa oheisen liitteen 1 mukaisesti. Punaisella viivalla on esitetty 110 kV johdot. Kaava-alueella kulkee kaksi 110 kV ilmajohtoa, Melo – Kankaantaka sekä Melo - Elovaara. Voimajohdon johtoalueelle on lunastettu käyttöoikeuden rajoitus.

Lunastettavan alueen leveys on 13 m ja 15 m olemassa olevien 110 kV johtojen molemmien puolin (johtokatu yhteensä 43 m) sekä 10 m:n levyiset reunavyöhykkeet, kuvan 1 mukaisesti.

Johtoalueelle ei saa sijoittaa ilman voimajohdon omistajan lupaa maanpäällisiä tai maanalaisia rakennuksia tai rakennelmia. Istutuksien korkeus on oltava rajoitettu koko kasvukauden aikana maksimissaan kahteen (2) metriin.

Voimajohtoalueella tai sen läheisyyteen sijoittuvasta rakentamisesta tulee aina pyytää Carunalta erillinen risteämäläusunto. Risteämä voi olla rakennelma, rakennus, polku, tie tai katu, joka sijoittuu voimajohdon läheisyyteen. Risteämäläusunto tulee pyytää, vaikka suunnitelma olisi jo osoitettu kaavassa. Risteämäläusunnossa esitetään annettua kaavalausuntoa yksityiskohtaisemmin ne seikat ja turvallisuuskohdat, jotka hankkeen suunnittelijan ja toteuttajan tulee voimajohdon kannalta ottaa huomioon. Risteämäläusuntopyynnön voi lähettää osoitteeseen alueverkko@caruna.fi.

Siirtokustannusten jako

Mahdollisesti tarvittavat johto- ja muuntamosiirrot tehdään Carunan toimesta ja siirtokustannuksista vastaa siirron tilaaja. Jakeluverkon siirrot edellyttävät, että niille järjestyy uusi pysyvä sijainti.

Kaavoitus pyytää asiasta risteämälausunnon.

Mielipide 2 FINGRID OYJ

Kiitämme lausuntopyynnöstänne ja lausumme seuraavaa:

Fingrid on käynnistämässä uutta 400 + 110 kilovoltin voimajohtohanketta Åback (Kristiinankaupunki) - Melo (Nokia). Sen ympäristövaikutusten arviointimenettely (YVA) alkaa syksyllä 2022. Voimajohdon yleissuunnittelun arvioidaan tapahtuvan vuosina 2024–2026 ja rakentamisen vuosina 2026–2028. Voimajohtoalue levenee 110 kV voimajohdon rinnalla yleisimmin noin 38 metriä. Osana kokonaisuutta Fingrid on suunnittelemassa Meloon uutta sähköasemaa, jolle on tämän hetken tiedolla kaksi sijoitusvaihtoehtoa. Harjuniityn asuinalueen laajennus sijoittuu osittain samalle alueelle voimajohtohankkeen kanssa. Harjuniitty länsi -asemakaava ei voi toteutua nähtävillä olevan luonnoksen mukaisena, sillä voimajohtoalue levenee väistämättä 400 + 110 kV voimajohtohankkeen ja muiden johtojärjestelyjen myötä ainakin voimajohtojen länsipuolelle.

Lisäksi

asemakaava-alueella tutkitaan edellä mainittua mahdollista sähköasemaa. Fingrid on tehnyt aloitteen suunnitelmien yhteensovittamista koskevasta neuvottelusta Nokian kaupungille heinäkuussa 2022. Asemakaava vaatii yhteistä suunnittelua Fingridin kanssa ennen kuin sitä voidaan viedä eteenpäin. 400 + 110 kV voimajohtohankkeen Åback-Melo Fingridin yhteyshenkilöt ovat Satu Vuorikoski, YVA ja ympäristöasiat (p. 030 395 5195, etunimi.sukunimi@fingrid.fi) Eeva Paitula, johtoreitit (p. 030 395 4152, etunimi.sukunimi@fingrid.fi). Pyydämme lähettämään meille tietoa kaavan etenemisestä. Tätä kaavoitusasiaa Fingrid Oyj:ssä hoitaa Mika Penttilä puh. 030 395 5230. Muiden kuin Fingrid Oyj:n omistamien voimajohtojen osalta teidän tulee pyytää erillinen lausunto voimajohtojen omistajilta.

Yleis- ja asemakaavat, joissa on Fingrid Oyj:n voimajohtoja, pyydämme lähettämään lausunnolle mieluiten sähköisenä osoitteeseen kirjaamo@fingrid.fi tai kirjallisena osoitteella Fingrid Oyj, Maankäyttö ja ympäristö, PL 530, 00101 HELSINKI

Ystävällisin terveisin

Fingrid Oyj Maankäyttö ja ympäristö Mika Penttilä yksikön päällikkö

Kaavoitus jatkaa alueen suunnittelua yhteistyössä Fingrid Oyj:n kanssa

Mielipide 3 DIGITA OY

Digita Oy esittää lausuntonaan seuraavaa:

Kaavaluonnos on hyvin valmisteltu ja se ottaa huomioon eri päämaankäyttömuodot ja niiden yhteensovittamisen.

Lausunnon kohteena oleva kaava-alue on laaja, josta johtuen kaava-alueen etelä- ja keskiosia varten tarvitaan kaksi uutta matkaviestinmastoa, jotta alueen tuleva ja kasvava mobiiliverkon kapasiteettitarve saadaan katettua ja saadaan riittävän laajat kuuluvuusalueet 4G ja 5G yhteyksille. Televiestintämastot ovat osa digitaalista yhdyskuntainfraa, joten niiden huomiointi kaavassa on tarpeellista. Kaava-alueen pohjoisosat pystytään kattamaan olemassa olevilla mastoilla.

Mastopaikkaehdotukset on merkattu alla oleville kartoille (punaiset pisteet kaavakartalla ja siniset merkit peruskartalla). Ehdotuksissa on pyritty huomioimaan radiotekniset vaatimukset, kaavan muut maankäyttömuodot ja kaava-aineistossa esitetyt ympäristö- ja luontoarvot. Huom! alla oleva kaavakartta on vain osa uudesta kaavasta ja kaava jatkuu vielä kuvakaappauksen ylälaidasta noin kilometrin pohjoiseen/koilliseen.

Lausunto 1 VÄYLÄVIRASTO

Lausunto Harjuniitty Länsi asemakaava- ja asemakaavan muutosluonnoksesta

Väylävirasto on tutustunut asemakaava- ja asemakaavan muutosluonnokseen ja antaa lausuntonsa rautateiden näkokulmasta. Suunnittelualue sijaitsee Harjuniityn alueella noin 3-4 kilometriä Nokian kaupungin keskustasta lanteen. Alue rajautuu idässä Harjuniityn nykyiseen asemakaava-alueeseen ja Porin yhdystiehen, etelässä Siuronvaltatiehen ja lännessä viheralueisiin. Asemakaavatyön tavoitteena on laajentaa Harjuniityn asuinalue yleiskaavassa osoitettuun laajuuteen. Alueesta on tarkoitus muodostaa tuleville asukkailla viihtyisä uusi asuinalue tulevan tonttitarjonnan varmistamiseksi lähitulevaisuudessa. Alueelle osoitetaan asuinrakentamiseen noin 700 tonttia.

Raideliikenteen melu, runkomelu ja tärinä

Väylävirasto edellyttää, että kaavoitettaessa alueita radan läheisyydessä on otettava huomioon mahdolliset junaliikenteen aiheuttamat melu-, runkomeluja tärinähaitat. Melun- ja tärinäntorjunnassa tulee kiinnittää erityistä huomiota haittojen ennaltaehkäisyyn toimintojen sijoitusratkaisuista päätettäessä. Kaavatyön yhteydessä tulee laatia riittävät selvitykset melun ja tärinän leviämisestä ja osoittaa niiden pohjalta tarvittavat kaavamääräykset haittojen torjumiseksi.

Melun osalta kaavoituksessa on huomioitava Valtioneuvoston päätöksen (993/1992) mukaiset melun ohjearvot. Kaavoitettavien alueiden melutasot ulkoalueilla ja rakennusten sisätiloissa eivät saa ylittää VNp (993/1992) mukaisia ohjearvoja. Lisäksi on huomioitava esimerkiksi raskaasta tavarajunaliikenteestä, ratapihan toiminnasta tai vaihteiden ylityksestä aiheutuva hetkellinen maksimimelutaso Uudenmaan ELY-keskuksen oppaan Melun- ja tärinäntorjunta maankäytön suunnittelussa (2/2013) mukaisesti (asuintiloissa hetkellinen maksimimelu ei saa ylittää yöaikaan toistuvasti maankäyttöä ilman asianmukaisia selvityksiä ja tarvittavaa melunsuojausta. Runkomelun osalta tulee huomioida VTT:n laatiman esiselvityksen Maaliikenteen aiheuttaman runkomelun arviointi (VTT tiedotteita 2468) suositus runkomelutason raja-arvosta (Lprm) 30/35 dB. Yleensä runkomeluhaitat ulottuvat 60 m (pehmeikkö) – yli 200 m (kallio) etäisyydelle rautatiestä (VTT:n tiedotteita 2468).

Kaavoituksessa on huomioitava raideliikenteen tärinän aiheuttama rakennuksen vaurioitumisriski ja vaikutus asuinmukavuuteen. Tärinälle herkkää maankäyttöä ei tule osoittaa tärinäherkille alueille ilman tärinänvaimennustoimenpiteitä edellyttävää kaavamerkintää tai -määräystä. Tärinälle herkällä maaperällä kuten savikolla tärinä voi ulottua jopa yli 200 metrin päähän radasta. Rautatieliikenteestä johtuvalle tärinälle herkimpiä rakennuksia ovat yleensä puolitoista tai kaksikerroksiset puurakenteiset talot. Tärinäherkkyys riippuu mm. maaperän ja rakennuksen värähtelyn ominaistaajuudesta. Mikäli nämä ovat lähellä toisiaan, voi maaperän värähtely siirtyä ja voimistua rakennuksessa.

Tärinähaittojen poistaminen jo rakennetuilta alueilta jälkikäteen on vaikeata, ellei mahdotonta ja korjaustoimenpiteet kalliita. Tärinän osalta kaavoituksessa tulee huomioida VTT:n selvitys Suositus liikennetärinän mittaamisesta ja luokituksesta (VTT tiedotteita 2278). Suosituksen mukaan asuinrakennuksen tärinä ei saa ylittää uusilla asuinalueilla värähtelyluokan C arvoa $V_{w,95} \leq 0,30$ mm/s ja vanhoilla asuinalueilla värähtelyluokan D arvoa $V_{w,95} \leq 0,60$ mm/s. Mikäli kyse ei ole asuinrakennuksesta ja tilojen käyttötarkoitus on sellainen, että liikenteen ei katsota haittaavan

lepoa (esim. kaupat, kahvilat, ostoskeskukset, tavaratalot, liikuntatilat), tavoiteraja voi olla kaksinkertainen em. arvoihin nähden (VTT tiedotteita 2569).

Liikenteen tärinästä ja runkomelusta on lisäksi olemassa mm. seuraavat VTT:n julkaisut: Suositus liikennetärinän arvioimiseksi maankäytön suunnittelussa (VTT working papers 50, Espoo 2006), Ohjeita liikennetärinän arviointiin (VTT tiedotteita 2569, Espoo 2011) ja Rakennukseen siirtyvän liikennetärinän arviointi (VTT tiedotteita 2425, Espoo 2008). Julkaisuissa on annettu tärinään liittyviä suosituksia. Julkaisuja on saatavissa sähköisenä osoitteesta: <https://www.vtt.fi/julkaisut>.

Väylävirasto muistuttaa, että melun- ja tärinätorjuntavastuun periaatteena on vastuun kuuluminen sille taholle, jonka suunnittelemista toimenpiteistä melun- ja tärinätorjuntatarve syntyy. Näin ollen Väylävirasto ei osallistu uuden maankäytön johdosta aiheutuviin mahdollisiin melun- ja tärinätorjunnan kustannuksiin. Väylävirastolla ei ole muuta huomautettavaa kaavahankkeesta. Maanteiden osalta lausunnon antaa toimivaltainen ELY-keskus.

Tämä asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu. Väylävirastossa asian on ratkaissut osastonjohtaja Jaakko Knuutila ja esitellyt asiantuntija, maankäyttö Ville Vuokko.

Jatkotyössä huomioidaan liikennemelu ja -tärinäselvityksen tulokset kaavakartalla tarvittavassa laajuudessa.

Lausunto 2 PERUSTURVALAUTAKUNTA

Perusturvalautakunnan lausunto kuuluu lisäyksen jälkeen seuraavasti:

Perusturvalautakunta pitää hyvänä, että Nokian kaupungin aluetta kehitetään uusia asuinalueita ja näihin liittyviä palveluja luomalla. Lautakunta pitää myös tärkeänä, että kaavassa on huomioitu lähiluonto, liikkumista hyödyntävät maastonmuodot ja ulkoilureitit. Alueesta laadittu selvitys antaa kuvan, ettei alueella ole ilmennyt raja-arvot ylittäviä terveydelle haitallisia aineita, erityisen suojeltavia luontokohteita - vähäpuustoista Heposuota lukuun ottamatta, jota suositellaan säilytettäväksi luonnontilaisena - eikä muinaismuistoja, joten perusturvalautakunta pitää esitettyä asemakaavaa ja asemakaavan muutosta perusteltuna ja Nokian kaupunkistrategian mukaisena.

Kaavoitus kirjaa lausunnon tiedoksi.

Lausunto 3 PIRKANMAAN LIITTO

Pirkanmaan liitolle on lähetetty lausuntopyyntö otsikon kaavasta. Lausunto on pyydetty toimittamaan 8.8.2022 mennessä.

Aineistoon tutustumisen jälkeen totean, että Pirkanmaan liitto ei anna lausuntoa ko. aineistosta.

Kaavoitus kirjaa ilmoituksen tiedoksi.

Lausunto 4 RAKENNUS- JA YMPÄRISTÖLAUTAKUNTA

Rakennus- ja ympäristölautakunta antaa kaavaluonnoksesta seuraavan lausunnon:

Riittävien luontoselvitysten ja lajistotietojen puute estää maankäyttö- ja rakennuslain 9 §:n ja maankäyttö- ja rakennusasetuksen 1 §:n vaatimusten mukaisen arvioinnin suunnitelman välillisistä ja välittömistä vaikutuksista.

Ennen kaavaehdotusta tulee laatia riittävän kattavat maankäyttö- ja rakennuslain vaatimukset täyttävät luontoselvitykset. Selvityksissä tulee muun muassa tarkastella kaavoituksen vaikutuksia alueen sisäisiin ja ulkoisiin ekologisiin verkostoihin sekä antaa niiden perusteella maankäyttösuosituksia. Kaavaa varten tulee selvittää:

- Uhanalaiset luontotyytit ja lajisto. Uhanalaisten kasvilajien osalta on selvitettävä, mille alueelle lajin esiintyminen nykytilanteessa rajautuu ja miten kaavoitus ja maankäytön muutokset vaikuttavat lajin esiintymiseen.
- Liito-oravat. Koko kaava-alueella koskeva liito-oravaselvitys, jossa on huomioitava myös sekä kaava-alueen sisäiset että ulkoiset yhteydet.
- Lepakot ja pesimälinnusto.

Kaavoitus täydentää luontoselvityksiä.

Kaavassa ja sen selostuksessa tulee selvemmin tarkentaa, millä tavoin alueen luontoarvot otetaan huomioon ja mitkä ovat ne toimenpiteet tai toimenpiderajoitteet, joilla nämä luontoarvot saadaan turvattua.

Kaavassa tarkennetaan luontoarvojen huomioimista.

Kaavassa tulisi myös ottaa paremmin huomioon alueen maisemaa ja maaston muotoja. Uudet asuinalueet tulisi rakentaa väljemmin sekä monimuotoisemmin. Virkistysalueet tulee kohdistaa erityisesti kallioalueille ja alueille, joissa on jo virkistyskäyttöä.

Kaavan virkistysalueet on pyritty osoittamaan maiseman kannalta merkittävimmille alueille, kallioalueille ja sellaisille alueille, joilla on olemassa olevia polkureittejä sekä vesien valuma-alueiden noroalueille ja kosteikoille.

Varsinkin näin suuressa kaavassa tulisi ilmastovaikutusten arviointi ottaa osaksi kaavan vaikutusten arviointia.

Ilmastovaikutusten arviointi on päätetty aloittaa Harjuniityn keskustan asemakaavasta.

Hulevesien hallinta tulee selvemmin suunnitella ja merkitä kaavaluonnokseen.

Hulevesien hallinnasta annetaan tarvittavat määräykset. Alueen hulevesien hallinta asuintonteilla tapahtuu ensisijaisesti luonnollisella maaperään imeytyksellä. Muilla korttelialueilla annetaan määräyksiä hulevesien viivytyksestä. Alueen hulevesien

hallinta hyödyntää olemassa olevia vesien luonnollisia kulkureittejä. Niistä annetaan tarvittavat määräykset.

Kaavassa tulee tunnistaa ja selvittää kaava-alueen pohjoisosassa sijaitsevan maankaatopaikan sekä kaava-alueen ulkopuolella sijaitsevan kallionottoalueen vaikutukset asutukselle sekä asutuksen vaikutus em. kohteisiin. Erityisesti tulee selvittää kallionottoalueen laajenemisen vaikutukset asutukseen ja asutuksen vaikutus ko. toimintaan.

Kallionottoalueen huomiointi tapahtuu kallioaineksen ottolupaharkinnassa. Ottoalueita lähinnä olevat asuinkorttelit toteutetaan vasta sitten kun kallioaineksen ottaminen joko loppuu tai siirtyy niin kauas, että siitä ei ole asutukselle haittaa.

Ilman asianmukaista koko kaava-aluetta koskevaa selvitystä ei voida vetää johtopäätöksiä kaava-alueen maaperän arseenipitoisuuksista eikä niiden vaikutuksista maankäytön suunnitteluun tai rakentamiseen.

Arseenin taustapitoisuudet ovat Nokialla luontaisesti koholla kuten muuallakin Pirkanmaan arseeniprovinssissa. Kaikella todennäköisyydellä selvityksen tulokset eivät poikkeaisi jo toteutuksessa olevan Harjuniityn alueen tuloksista ja johtopäätöksistä. Siksi kaavassa on annettu samat maa-aineksen käsittelymääräykset kuin aiemmassa kaavoitusvaiheessa.

Rakennus- ja ympäristölautakunta varaa oikeuden lausua kaavaluonnoksesta uudestaan, kun kaikki asianmukaiset selvitykset on tehty ja edellä mainitut ehdotukset huomioitu kaavaluonnoksessa.

Kaavoitus pyytää rakennus- ja ympäristölautakunnalta lausunnon ehdotusvaiheessa.

Lausunto 5 SIVISTYSLAUTAKUNTA

Sivistyspalvelut, sivistysjohtaja Mika Seppänen:

Tampereen kaupunkiseudun rakennesuunnitelma 2030 mukaan Harjuniitty on keskustan ohella Nokian suurin tulevaisuuden kasvualue. Alueen väestömäärän lisäksi on rakenne-suunnitelmassa esitetty 4000 uutta asukasta vuoteen 2030 mennessä. Nokian kaupungin tavoitteena on laajentaa Harjuniityn asuinalueita osayleiskaavan mukaisesti länteen päin tulevaa omakotitonttitarjontaa varten.

Kolmannes (34,8 %) alueesta muodostetaan korttelialueiksi (A 29,6 %, Y 4 %, PL 1,2 %) ja vajaa neljännes kaduiksi ja muiksi liikennealueiksi (14 %) sekä erityisalueiksi (9 %). Lähivirkistysalueiksi muodostetaan alueesta kolmannes (35,3%) ja suojaviheralueeksi loput (8,7 %). Alueelle muodostetaan 91 korttelialuetta, joissa on reilut viisisataa omakotitonttia AO, noin sata paritalotonttia AP, viitisenkymmentä rivitalotonttia AR, viisi lähipalvelukorttelialuetta PL yksityisiä tai julkisia palveluja varten. Harjuniityn koulun korttelialuetta ja sen edustan katualuetta tarkennetaan. Lisäksi osoitetaan urheilurakennusten tontti YU jalkapallohallia tai muuta urheilurakentamista varten. Lautamiehenkatualuetta, katulinjausta ja liittymää Urpolankadulle, tarkennetaan ja muutetaan niin, että YU tontista saadaan riittävän kokoinen mahdollista hallia varten. Kaava-alueen arvioidaan riittävän noin 10–15 vuoden tonttitarpeeseen.

Nokian kaupunki pyytää lausuntoa asiassa 8. (Harjuniitty) kaupunginosa, pientalovaltaisen asuinalueen laajentaminen länteen. Opetuspalveluiden huomioiden kaavaan Nokian kaupungin Harjuniityn kaupungin osassa pientalotonttien luovutus jatkaa koko kuluva vuosikymmenen ajan. Jos alue kehittyy maltillisesti, kasvun on arvioitu tuovan Harjuniityn alueelle noin 150 henkilöä lisää vuosittain. Näistä puolet on arvioitu olevan lapsia, joiden palvelutarve jakautuu varhaiskasvatukseen opetuspalveluiden kesken. Arvioimme, että palvelun tarve kasvaa varhaiskasvatuksessa hieman enemmän kuin opetuspalveluissa.

Harjuniityn koulussa on tällä hetkellä noin 900 oppilasta. Tulevaisuuden näkymä koulussa syntyvyytilastojen perusteella on, että oppilasmäärä seuraavan 7 vuoden aikana on selvästi laskeva. Syntyvyyden laskun vuoksi koulun oppilasmäärä vuosikymmenen lopulla olisi noin 70 oppilasta pienempi kuin nykyinen oppilasmäärä. Alueen kehittyminen ja kasvaminen näyttäisi kompensoivan oppilasmäärän laskun kokonaan. Jos arvio asukasmäärän kasvusta toteutuu, tulee Harjuniityn koulun oppilasmäärä säilymään hyvin lähellä 900 oppilasta. Oppilasmäärän kasvua on vaikea arvioida tarkasti, mutta jos kaupunkikehityksen tekemä ennuste tulee toteutumaan voi oppilasmäärän kasvu olla 20 – 40 oppilasta vuosittain. Mikäli alueen kasvuvauhti on ennakoitua nopeampaa, on tarpeen tarkastella koulusijoittelurajoja siten, että oppilaita sijoittuisi jatkossa Alhoniityn kouluun nykyistä laajemmalla alueella. Alhoniityn oppilasmäärä on syntyvyytilastojen mukaan laskussa ja siksi oppilassijoittelurajan siirtäminen tasoittaisi tarvittaessa oppilaiden määrää näiden kahden koulun kesken.

Kaavoitus kirjaa lausunnon tiedoksi.

Varhaiskasvatustalveluiden huomioiden kaavaan

Varhaiskasvatuksessa on Harjuniityn alueella vuoden 2023 alusta alkaen kunnallisessa varhaiskasvatuksessa käytössä 210 laskennallista paikkaa ja yksityisessä varhaiskasvatuksessa 126 laskennallista paikkaa. Tällä resurssilla varhaiskasvatus pystyy vastaamaan arvioituun vuosittain kasvavaan noin 40 lapsen palvelutarpeeseen. Samoin kuin opetuspalveluissa, myös pienempien 0–6-vuotiaiden lasten kohdalla ikäluokkien koko pysyy suurin piirtein nykyisellä tasolla, koska muuttovoitto kompensoi syntyvyyden laskusta johtuvan ikäluokkien pientymisen. Mikäli lasten määrä Harjuniityn alueella kasvaa arvioitua suurempana, tarjotaan huoltajille varhaiskasvatustalvelua lähialueen muista päiväkodeista, mm. Lauttalasta. Jonkin verran helpotusta Harjuniityn alueen varhaiskasvatustalvelun kysyntään tuo vuoden 2024 alusta toimintansa aloittava uusi kuusiryhmäinen (126 laskennallista paikkaa) Siuro-Linnavuori alueen päiväkodi, kun se lisää paikkojen määrää Siuron ja Linnavuoren alueella. Alueen kasvuvauhti on keskeinen talveluiden järjestämisen näkökulmasta. Jos alueen arvioidaan rakentuvan arvioitua nopeammin, tulee alueella olla riittävät varaukset varhaiskasvatuksen sekä esi- ja perusopetuksen talveluiden osalta.

Kaavoitus kirjaa lausunnossa esitetyt huomioiden tiedoksi.

Vapaa-aikapalveluiden huomioiden kaavaan

Hyvinvoinnin ja vapaa-ajan näkökulmista tulee huomioida, että luonto-, ulkoilu- ja virkistysalueiden määrä on riittävä suhteessa asukaslukeihin. Liikkumisolosuhteiden ja vapaa-ajanvieton mahdollistavien alueiden ja asukkaiden yhteisen alueiden riittävyys on turvattava asukasmäärän kasvaessa. Kaiken ikäisille soveltuvalla keskusleikkipaikalla / keskuspuistolle peli- ja liikuntaalueineen tulee voida osoittaa sijainti uuden asuinalueen välittömästä läheisyydestä.

Aluetta ei tule rakentaa täyteen, vaan jätetään riittävästi moninaisia viheralueita asutuksen yhteyteen. Eri-ikäiset asukkaat tarpeineen huomioidaan luonto-, ulkoilu- ja virkistysalueiden suunnittelussa (ml. saavutettavuus, turvallisuus ja esteettömyys).

Uudet ja jo suunnitteilla olevat turvalliset liittymät, tarvittaessa reittien ja katujen alitukset ja ylitykset, ulkoilureitteihin ja alueisiin tulee huomioida. Ne toimivat tärkeinä reitteinä ja liikkumisolosuhteina koululaisille ja kaikille Harjuniityn asukkaille, sujuvuus ja turvallisuus siirtymissä huomioitava. Kevyen liikenteen ratkaisut tulee turvata siten, että yhteydet toimivat sekä Harjuniityn alueella, että keskustaan. Lisäksi saattoliikenne palveluihin (päiväkodit, koulut, liikuntapaikat) on turvattava, jotta asukkaiden liikkumista ilman autoa mahdollistetaan ja tuetaan mm. turvallisien teiden ylitysten ja alitusten osalta. Reititykset tulee suunnitella toimiviksi vuoden ympäri.

Kaavan tulee mahdollistaa riittävän iso alue liikuntapaikkarakentamiselle, mm. jalkapallohallille on etsitty sijaintia ja nyt kaavoitettavasta alueesta on käyty sidosryhmien kanssa keskustelua.

Jatkosuunnittelussa kaavoitus huomioi palloiluhallitarpeen ja liikuntareittien toimivuuden.

Lausunto 6 PIRKANMAAN MAAKUNTAMUSEO

Pirkanmaan maakuntamuseolta pyydetään lausuntoa otsikossa mainittuun hankkeeseen. Suunnittelualue on laajuudeltaan noin 223 ha ja sijaitsee noin 3 km Nokian keskustasta länteen, Harjuniityn nykyisen asemakaavoitetun alueen länsipuolella. Maakuntamuseo on tutustunut hankkeen valmisteluvaiheen aineistoihin ja toteaa seuraavaa.

Valtaosa suunnittelualueesta on rakentamatonta metsäaluetta, jolla kulkee muutamia metsäteitä, polkuja ja sähkölinjoja. Alueen keskiosassa on pieni Lakeissuon peltoalue ja kaakkoisosassa 2000-luvulla rakennetut Harjuniityn päiväkotit, koulu ja liikuntahalli. Eteläosassa suunnittelualue liittyy Kallioisientien varren pientaloasutukseen. Alueelta ei valtakunnallisissa, maakunnallisissa tai paikallisissa rakennetun ympäristön tai maiseman selvityksissä ole tunnistettu erityisiä arvoja. Hankkeeseen ei siten liity rakennetun ympäristön tai maiseman osalta lisäselvitystarpeita. Kaavaselvitykseen on kuitenkin syytä täydentää päiväkodin, koulun ja liikuntahallin perustiedot sekä valokuvat. Muutoin Pirkanmaan maakuntamuseolla ei ole hankkeesta huomautettavaa rakennetun ympäristön ja maiseman osalta.

Arkeologisen kulttuuriperinnön osalta maakuntamuseo toteaa, että kaava-alueelta puuttuu asemakaavatason suunnittelutarkkuutta vastaava riittävä selvitys. Välittömästi kaava-alueen eteläpuolella kulkeva Siuron valtatie noudattaa Eskon länsipuoleiselta osaltaan historiallisen Laidetien (Tammerkoski-Ulvila ja -Turku-tien) tielinjaa. Kyseessä on Pirkanmaan alueen merkittävin, viimeistään keskiajalla muodostunut historiallinen tie. Noin 300 m kaava-alueesta kaakkoon on sijainnut Haaviston kylä, joka on myös syntynyt keskiajalla. Historiallisen kartta-aineiston perusteella viimeistään 1700-luvun puolivälissä kaava-alueen eteläosaan oli raivattu ensimmäiset pienet pellot ja alueella tai välittömästi sen vieressä on lisäksi kaskettu. 1800-luvun kartan mukaan alueen läpi on kulkenut metsäteitä tai -polkuja.

Alueelle laaditaan arkeologinen selvitys.

Siten on pidettävä mahdollisena, että kaava-alueelta löytyisi erityisesti historiallisen ajan elinkeinoihin liittyviä muinaisjäännöksiä tai muita kulttuuriperintökohteita. Alueen korkeusaseman ja topografian perusteella myös esihistoriallisten muinaisjäännösten, kuten kivikautisten asuinpaikkojen, löytymisen mahdollisuutta ei voida sulkea pois. Suunnittelualue on kuulunut Harjuniityn osayleiskaava-alueen muinaisjäännösinventoinnin alueeseen (Mikroliitti Oy, 2012).

Inventointi on kuitenkin osittain jo vanhentunut, eikä sen maastotyö kattanut koko asemakaava-aluetta. Inventoinnin jälkeen sen alueelta on esimerkiksi löytynyt teollisuushistoriallinen arkeologinen kohde (Heposuon turvepehkutehtaan jäännös) välittömästi nyt suunnitteilla olevan asemakaavan alueen itäpuolelta.

Edellä todetun vuoksi maakuntamuseo toteaa, että asemakaavahankkeeseen liittyen alueen arkeologista inventointia tulee täydentää MRL 9 §:n mukaisesti tarkkuusinventoinnilla erityisesti muuttuvan maankäytön alueilla, joilla on arkeologista potentiaalia. V. 2012 inventoituja kohteita ei ole tarpeen tarkastaa. Inventoinnissa on otettava huomioon sekä kiinteät muinaisjäännökset että muut kulttuuriperintökohteet. Lisäohjeita saa maakuntamuseolta.

Arkeologisia inventointeja voidaan tehdä vain lumettomissa olosuhteissa, sulan maan aikana. Inventoinnissa tulee noudattaa uusimpia Suomen arkeologisten kenttätöiden laatuohjeita (2020) ja muita ajantasaisia Museoviraston ohjeita. Tutkimuksen tekijän tulee toimittaa raportti digitaalisena arviointia varten maakuntamuseolle (pirkanmaan. maakuntamuseo@tampere.fi). Arvioinnissa varmistetaan, että selvitys vastaa sille asetettuja tavoitteita ja laatuvaatimuksia. Raportti toimitetaan arvioinnin jälkeen Museovirastoon, jossa se tallennetaan sähköiseen asianhallintajärjestelmään ja julkaistaan palvelussa <https://asiat.museovirasto.fi/>. Tutkimusraporttien tiedot tallennetaan myös muinaisjäännösrekisteriin, jonka tietoja voi selata kaikille avoimessa Kulttuuriympäristön palveluikkunassa www.kyppi.fi. Verkossa julkaistava tutkimusraportti ei saa sisältää yksityishenkilöiden henkilötietoja, esim. maanomistajan nimiä tai osoitteita. Raportin lisäksi museolle on toimitettava kohteiden sijaintitiedot ja rajaukset digitaalisena paikkatietomuodossa.

Harjuniityn osayleiskaava-alueen muinaisjäännösinventoinnin raportin mukaan kaava-alueen itäosassa, Paskonkallioilla, laen etelälaidalla sijaitsee kalliohakkaus historialliselta ajalta (muinaisjäännösrekisterin tunnus 1000044927). Maakuntamuseo esittää, että kohde merkitään kaavaan osa-aluemerkinnällä S, jonka selitys ja määräys ovat muotoa: Muu kulttuuriperintökohde. Alueella olevat historialliset rakenteet on säilytettävä. Suuremmista kohdetta koskevista suunnitelmista tulee neuvotella alueellisen vastuumuseon kanssa. Samalla S-merkinnällä asemakaavassa tulisi osoittaa toinen arkeologinen kulttuuriperintökohde, historiallinen rajamerkki Kettusuonkallio (mj-tunnus 1000044932), joka on varustettu osayleiskaavassa merkinnällä SM2 (Mahdollinen muinaismuistokohde tai alue).

Kohteelle laitetaan suojelumerkintä.

Osallistumis- ja arviointisuunnitelmaa tulee täydentää arkeologisen inventointitarpeen osalta. Suunnitelmassa mainitut Pirkanmaan muinaisjäännösluettelot ovat vanhentuneet, eikä maakuntakaavan muinaisjäännösinventointi (2015) koskenut ko. asemakaava-aluetta, joten niitä ei voida mainita kaavaan liittyvien taustaselvitysten joukossa. Kaavan vaikutukset arkeologiseen kulttuuriperintöön tulee arvioida rajaamatta arviointia vain muinaismuistolailla rauhoitettuihin kohteisiin (kaavaluonnoksen selostus, s. 22). Maakuntamuseo huomauttaa lisäksi, että osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa ja kaavaselostuksen luonnoksessa eri karttapohjilla esitetty ellipsinmuotoinen kaava-alueen rajausta ei vastaa kaavaluonnoksen rajausta ja vaikeuttaa suunnitelman sekä itse hankkeen arviointia. Suunnittelualueen rajausta tulee merkitä aineistoon selkeästi ja mahdollisimman tarkasti. Osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta sekä kaavaluonnoksen selostuksesta puuttuvat lisäksi riittävät tiedot alueen yleiskaavasta ja sen merkinnöistä määräyksineen.

Tietoja tarkennetaan esitetyn mukaisesti.

Kaavaehdotus selvitysaineistoinen tulee toimittaa Pirkanmaan maakuntamuseoon lausuntoa varten.

Yksikön päällikkö Anna Lyyra-Seppänen, Tutkija Vadim Adel

Mielipide 4 osallinen henkilö 1

Jupiterinkadun 1500 neliön PL eli lähipalvelurakennusten korttelialue on väärällä ruskealla värillä sen pitäisi olla oranssi.

Jousiampujankadun ja Keihäänheittäjäkadun asuintontit lisäävät ruuhkaa jo entisestään ruuhkaiseen Urpolankadun ja Urheilijankadun risteykseen. Siellä on välillä muutaman sadan metrin jonot kun koululaisia, eskarilaisia ja päiväkotilaisia tuodaan ja haetaan samaa aikaa sekä vielä linja-autoliikenne päälle. Noille tonteille muuttavat pettyvät karvaasti myös liikuntahallin parkkipaikalla jatkuvasti tapahtuvaan moottoriajoneuvo rallin meteliin ja pölyyn. Kummastelen miten isoksi Harjuniityn pitää kasvaa ennenkö tulee edes yksi liikenneympyrä. Se voisi olla koulun risteyksessä tai Siurontien ja Urpolankadun risteyksessä.

Harjuniityn seisakkeen osayleiskaavan kaavarunkotarkastelussa on varauduttu liikenneympyrään Urpolankadun ja Siuronvaltatien risteykseen. Asiaa tarkennetaan kaavaehdotuksessa.

Edellisen Harjuniityn kaavaan niukasti laitettut lähipalvelualuiden korttelialueet eivät ole tuoneet edes yhtä kauppaa uuden harjuniityn puolelle. Toivottavasti tässä kaavassa olevat viisi aluetta tuovat muutoksen tähän. Olisi ollut hyvä jättää tontti myös jollekin isommalle kaupalle kun nyt ihmiset ajavat täältä ruuan perässä Citymarkettiin, Prismaan tai Lidliin kaupungin toiselle puolelle.

Asemakaavoissa on tapana varata korttelialueita lähipalveluja varten. Aika näyttää mitkä niistä lopulta toteutuvat. Tähtisumunkadulle on kaupungin elinkeinotoimi käynyt kovasti neuvotteluja kauppaliikkeiden kanssa mutta asia ei ole vielä ratkennut. Kaavaehdotuksessa tarkennetaan kaupan paikkoja.

Uuden harjuniityn jalkakäytävättömät kadut ovat kuin eri kaupungista verrattuna moottoriteiden levyisiin ja tuplajalkakäytävällisiin Pinsiöntiehen, Rounionkatuun ja Nokian valtatiehen, joissa liikkuu kuitenkin vähemmän jalankulkijoita kuin Harjuniityssä. Kapeat kadut ovat kyllä riesa, kun viime talvena esimerkiksi Joutsenenkadulla joutui peruuttelemaan kun tuli auto vastaan, koska kadut on tehty naurettavan kapeiksi ja ison lumipenkan kanssa ei tavalliset mahdu autot kohtaamaan.

Nokian valtatie, Pinsiönkatu ja Rounionkatu ovat liikennejärjestelmässä kokoojakatuja, joilla pitää olla erotetut kevyenliikenteen kaistat. Tonttikaduilla on sekoittunut liikenne ja kapeammat väylät. Kaavoitus välittää katujen kunnossapidolle tiedon tarpeesta aurata lumet leveämmälle ajoradoilla.

Jalkakäytävien lisääminen ja katujen leventäminen on varmaan myöhäistä, mutta voisitte lisätä asfaltoituja kevyenliikenteen väyliä vaikkapa Keihäänheittäjän kadulta pohjoiseen aina

Rautakorpeen asti metsäpolulun tilalle tai tehdä edes pururataa kun jossa menisi ladut. Sellainen asfaltoitu puistomainen valaistu pyörätie joka menee Myllyhaan päiväkodilta Ammattikoulun ohi Nokian Virran Yläkoululle olisi yhtä perusteltu tännekin. On myös käsittämätöntä että Nokian isoimman koulun lähimailtakaan ei lähde latuja talvella, paljon lyhyempi on Kankaantaan tai Myllyhaan kouluilta ladulle. Jotain kunnon polkupyöräkelpoisia metsäpolkuja saisi mennä koululle asti niin saataisiin Urpolankadun ja Urheilukentän läpi menevää liikennettä vaihtoehtoisille liikenneturvallisemmille reiteille.

Kehittämistoiveet ovat kaavoituksen mielestä perusteltuja ja ne välitetään kaupungin infrapalvelujen puistoista vastaavalle tiedoksi tulevaa puistosuunnitelmaa ajatellen.

Hämmästelen mihin meinaatte laittaa näiden uusien tonttien lapset kouluun. Koulussa on nyt noin tuhat ihmistä. Jonnekin on tehtävä laajennusta tai uusi koulu pian. Esimerkiksi Taka-Lauttalasta on pitkä matka Harjuniityn kouluun. Iltatähtenkadun ja Jousiampujankadun läpi tulee syntymään kova koululaisliikenne. Olisi jo aika laittaa myös koulun länsi-puolen motogrossirataa muistuttava kumpareikko kuntoon ja heiteltävät vaaralliset jättikivet siitä koulun seinustalta pois. Niillä on montaa jo satutettu.

Harjuniityn tontti on riittävän laaja mahdollista koulun laajennusta varten. Kaupungin koulutoimi seuraa jatkuvasti lapsi- ja oppilasmääriä ja suunnittelee koulupiirejä kouluun sijoittamista niiden mukaan. Valitettavasti nykyinen syntyvyyskehitys helpottaa koulunkykyä vastaan ottaa alueen lapsimäärä.

Kaavan itäreunan Näköalakalliolle voisi miettiä jotain parempaa tarkotusta. Siellä on monta vuotta yläkouluikäinen nuoriso luvatta polttanut nuotiota ja pitäneet meteliä öisin. Ovat jo kuorineet lähipuistakin isot alueet kuoria ja spray-maalanneet kallioita. Viimeksi tänään kävin siellä ja totesin että nyt oli vanhat koulukirjat ja vihot joutuneet sytykkeiksi.

Kaavoitus välittää tiedon puisto-osastolle ja koululle mahdollisia toimenpiteitä varten.

Harjuniitty on kuulemma Nokian korkeinta aluetta. Joistain kaksi kerroksista näkyy Pyhäjärvelle asti. Olisiko aika tehdä yksi näkötorni metsään korkealle paikalle, kun sellaisia ei Nokiassa juuri ole. Eniten kaipaisin jotain kaikille tarkoitettuja palveluita. Olisi edes R-kioski tai yksi grilli lähellä.

Harjuniityn yleiskaavassa Muurainkallion korkeimmalle kohdalle on varattu paikka näkö/lintutornia varten. Paikka varataan edelleen asemakaavassa. Nokian lintuharrastajien yhdistys ei ole aloitteensa mukaisesti kaavavarauksesta huolimatta saanut toteutettua tornia.

Tälläisenäänkin Harjuniitty on kyllä hieno paikka asua joka tapauksessa, kiitos siitä!
Ystävällisin terveisin, osallinen 1

Mielipide 5 osallinen henkilöt 2 ja 3

Hei! Haluaisin esittää kritiikkiä koskien uutta Harjuniityn kaavaluonnosta koskien Urpolankadun varteen tulevaa lähipalvelurakennusta ja urheilutoimintaa koskevaa rakennusta. Koulun risteys Urpolankadulta on jo nyt äärimmäisen tukkoinen ja vaarallinen tiettyinä kellonaikoina, etenkin Laurinkadulta liikenteeseen lähdetessä. Pitääkö liikennettä kasvattaa vielä urheiluhallilla ja lähipalvelurakennuksella? Ilmeisesti tontille kulku ei olisi yhtä kaikki nykyisen Lautamiehenkadun ja Urpolankadun risteyksestä, mutta tukkeuttaisi kuitenkin pääsyä Siuronvaltielle. Osaatko kertoa, mitä lähipalvelurakennus käytännössä tarkoittaisi? Ruokakauppahan on nimittäin jo nyt riittävän lähellä alueella asuvia. Sen sijaan Urpolankadun pohjoispäässä on kovasti odotettu omaa lähikauppaa. Tiedän sen siitä, että asuin aiemmin Urpolankadun rivitaloilla.

Lähipalvelukorttelialueelle voidaan sijoittaa esimerkiksi päiväkotia, vanhusten hoitoyksikkö, lähikauppa tai vastaavaa.

Kritisoin myös sitä, että kaavassa ei ole suunniteltu yhtään puistoaluetta Urpolankadun varteen. Voisiko Juntunpuisto kulkea myös Urpolankadun tien vartta pitkin? Olen siis vastikään muuttanut **lähistölle** ja nautin hirvittävästi läheisistä metsämaisemista. Uuden urheilutoimintaa tukevan rakennuksen myötä maisemat menisivät sen siliän tien. Mielestäni nykyinen palloiluhalli on juurikin mainiolla paikalla koulun takana, kun se on kaikkia lähellä, mutta kuitenkin melko lailla katseilta piilossa. Koulunparkkialue on tällä hetkellä verrattain levotonta aluetta iltaisin, kun mopot haluavat kokoontua kiihdyttelemään kyseiselle parkkipaikalle. Urpolankadulle tullessa yleensä omia taitoja halutaan yleensä näytellä ja mopoauton bassoilla saadaan mukavasti lähialueiden talojen lasit helisemään. Koen, että kyseiset kaavasuunnitelmat lisäisivät alueen levottomuutta. Nuorilla pitää olla paikka kokoontua sen ymmärrän täysin, mutta vastaavasti ymmärtänette senkin, että tämä "iltaralli" korpeaa siinä kohtaa, kun omat lapset on saanut juuri nukkumaan ja oma talo tärrää. Eli olen lähtökohtaisesti vastaan kaikkea, mikä voisi lisätä moista toimintaa tai voisi viedä rentouttavat metsämaisemani. Toivon siis vahvasti, että luonnoksen kohdat 230 ja 229 säilyisivät yhä puistoalueena/metsänä.

terveisin osalliset 2 ja 3

Urheilurakennusten korttelialue on kaavaluonnoksessa sitä varten, kun kaupunki on jo vuosia etsinyt mahdollista paikkaa palloiluhallia (jalkapallo) varten. esitetty paikka on lähes ainoita mahdollisia mitä on keskustajaman alueelta löytynyt. Tällä paikalla se palvelisi myös Harjuniityn liikunnan opetuksen toteuttamista. Hanke on vielä erittäin epävarma. Vaikka urheilurakennusten korttelialue kaavaan osoitettaisiinkin niin, toteutumiseen kuluisi todennäköisesti monta vuotta ennen kuin toteuttaja löytyy tai hanke saadaan kaupungin budjettiin.

Kaavoitus on pahoillaan nuorison aiheuttamasta moottoriliikennehäiriöstä. Alueen lisääntyvällä asutuksella voisi olla vaikutusta siihen, että valvonta alueella paranee ja häiriöitä saadaan vähennettyä. Kaavaluonnoksessa koulun tontti on laajennettu pysäköintialueelle sitä varten, että alue voidaan aidata ja sulkea portilla illoiksi ja viikonlopuiksi. Se olisi omiaan vähentämään häiriöitä.

Kaavoitus välittää mielipiteen tiedot kaupungin asianosaisille tahoille, että ne voidaan ottaa huomioon kaupungin toimissa.

Mielipide 6 osallinen henkilö 4

Mielipide - Harjuniityn asemakaavaluonnos 5.5.2022

Asemakaavaluonnoksessa on esitetty ulkoilureitti Heposuo lävitse ja leikkialue Heposuo

läheisyyteen. Ehdotamme, että alueella hyödynnettäisiin jo olemassa olevia polkuja ulkoilureiteiksi, eikä rakennettaisi luonnonvaraiseen alueeseen uusia kulkureittejä. Alue on eläimistöltään ja linnustoltaan hyvin monimuotoinen ja siellä pesivät mm. hömötäinen ja töyhtötäinen, mitkä on luokiteltu ympäristöministeriön selvityksessä erittäin uhanalaiseksi ja vaarantuneeksi (Suomen lajien uhanalaisuus – Punainen kirja 2019. Ympäristöministeriö & Suomen ympäristökeskus). Alueelle tulisi jättää mahdollisimman paljon luonnonvaraisia koskemattomia alueita lintujen pesinnän turvaamiseksi.

Lähivirkistysalueiksi osoitettavilla metsiä on tarkoitus hoitaa luontoarvoja kunnioittaen. Kartassa esitettyjen virkistysreittien toteuttamisessa on tarkoitus hyödyntää olemassa olevia väyliä ja polkuja. Vain pääreitit on tarkoitus rakentaa. Loput kaavassa osoitetut reitit on osoitettu sellaisille kohdille, joihin otaksutaan muodostuvan polku ennen pitkää. Tosin luonnon kannalta olisi parempi, että reitit olisivat rakennettuja koska ne ohjaavat kulkemisen pois muulta metsäalueelta. Itsestään syntyvät polkuverkostot kiertelevät verkkomaisesti puita, pensaita, juuria, kantoja ja kiviä sekä kuoppia muodostaen paljon leveämmän kuluneen alueen metsänpohjaan kuin siististi rakennettu polku. Lopullinen polkuverkosto suunnitellaan kaavan jälkeen suunniteltavassa puistosuunnitelmassa.

Samasta syystä ehdotamme, ettei Heposuon läheisyyteen suunniteltua leikki- ja oleskelualueutta rakennettaisi suunnitellulle paikalle. Leikki- ja oleskelualueen voisi mahdollisesti sijoittaa keskeisemmälle paikalle tulevaan asuinalueeseen nähden. Nykyinen leikkialue (dinosauruspuisto) ja urheilukenttä palvelevat sijaintinsa puolesta hyvin alueen nykyisiä asukkaita.

Nokiolla 8.8.2022

Osallinen 4

Heposuon lounaispuolelle osoitetun leikkialueen tarpeellisuutta ja sijaintia harkitaan vielä kaupungin puisto-osaston suunnittelijoiden kanssa. Asemakaavassa esitetyt varaukset ovat ohjeellisia. Lopullisesti niiden tarpeellisuus ja sijainti määritellään puistosuunnitelmassa.

Mielipide 7 osallinen henkilö 5

Kiitos mahdollisuudesta lausua mielipide asemakaavaluonnoksesta 8. (Harjuniitty) kaupunginosa, pientalovaltaien alueen laajentaminen länteen. Haluaisin tuoda esille seuraavat mielipiteet ja toteamukset asemakaavaluonnoksesta. Leikki- ja oleskelualue korttelin 146 ja korttelin 145 vieressä Heposuon eteläpuolella on sijoitettu paikkaan, jonka viereisellä kalliolla (Paskonkalliot) mm. nuoriso kokoontuu. Metsään sijoitetusta leikki- ja oleskelualueesta voi tulla myöhemmin nuorison kokoontumispaikka. Tuurenpuiston monitoimikentälle on kuitenkin matkaa korttelin 145 ja 146 viereiseltä leikki- ja oleskelualueelta vain noin puoli kilometriä. Ehdotan merkintää täsmennettäväksi ulkoilureittiä palvelevaksi levähdyspaikaksi.

Heposuon lounaispuolelle osoitettu leikkialueen tarpeellisuutta ja sijaintia harkitaan vielä kaupungin puisto-osaston suunnittelijoiden kanssa.

Tähtitaivaankadun linjaaminen Heposuon pohjoisosan läpi rikkoo ikävästi muuten yhtenäiseksi jäävän Heposuon. Luontoselvityksessä Heposuon on suositeltu jäävän luonnontilaiseksi. Katu saattaa myös kaavan mukaisesti toteutettuna padottaa suon pohjoisosassa hule- ja kevät(yli)vauluman vedet kadun pohjoispuolelle. Suon luonnollinen vesien hallinta voi

vaarantua kadun suolle rakentamisen vuoksi. Ehdotan tarkasteltavaksi, että Tähtitaivaankadun linjausta muutettaisiin hieman pohjoisemmaksi pois Heposuolta (turpeelta) kantavammalle maapohjalle.

Katulinjausta optimoidaan katusuunnittelun yhteydessä. Kaavaehdotuksessa tarkennetaan katualuetta tarvittaessa. Rakennettava katu ei tule patoamaan vesiä yläpuolelle vaan katuun rakennetaan hulevesiä varten rumpu, joka johdattaa valumavedet Heposuolle.

Heposuonpuiston itäreunaan korttelin 107 rajalle on kaavaluonnoksessa esitetty ulkoilureitti. Nykyisellään Heposuon itäreunassa ei ole polkua. Heposuo on erittäin märkä ympäri vuoden ja suolle padottuu pitkäkestoisten sateiden aikaan sekä varsinkin kevätvaluman aikaan paljon vettä, jolloin vesipinta suolla nousee huomattavasti. Korttelin 107 rakentumisen aikana on osalla tonteista tehty suon puoleiseen reunaan massanvaihto 1-3 metrin syvyyteen (suon) maanpinnasta. Mikäli ulkoilureitti toteutetaan suon itäreunaan korttelin 107 rajalle konetyönä, tulee se vahingoittamaan merkittävästi Heposuon luonnontilaa. Itäreunan ulkoilureitti tulee massanvaihtona tai pohjaan täyttönä tehtynä todennäköisesti kuivattamaan Heposuon tai vähintäänkin muuttamaan sen luonnontilaa heikompaan suuntaan. Konetyönä tehtynä myös puusto ja kasvillisuus poistettaisiin laajalta alueelta, jolloin suon koko olemassa olo olisi uhattuna. Heposuon länsireunassa kulkee kuitenkin olemassa olevan leveämmän rakennetun reitin itäpuolella runsaasti käytetty epävirallinen polku. Polku on käytettävissä ympäri vuoden, sillä se kulkee sen verran ylempänä, että Heposuolle nouseva vesi ei katkaise sitä. Ehdotan, että Heposuon itäpuolelle, korttelin 107 reunaan osoitettu ulkoilureitti osoitetaan laadittavassa asemakaavaehdotuksessa edellä kuvatun nykyisen maastoon syntyneen polun kohdalle, jotta Heposuon luonnontilan säilyminen voidaan varmistaa.

Heposuon länsipuolelle rakennettu virkistysreitti on alueen pääreitti. Suon itäpuolelle osoitettu merkintä olettaa, että sieltäkin kuljetaan ja sinne syntyy polku. Mikäli itäpuolelle haluttaisiin rakentaa reitti niin sen todennäköisin ja järkevin toteutustapa olisi pitkospuut, jotka häiritsevät luontoa vähiten.

Iltatähdenkadun ja Jousiampujankadun välille on osoitettu lyhyt, katujen suoralla jatkeella oleva ulkoilureitti. Erilainen ajoneuvoliikenne tulee todennäköisesti käyttämään ulkoilureittiä jopa päivittäiseen oikaisemiseen koulun alueelle tai Urpolankadulle ja lisää Iltatähdenkadun ja Jousiampujankadun asukkaiden kokemaa liikennehäiriötä.

Kaupungin katusuunnittelijat ovat tietoisia mielipiteessä esitetystä riskistä läpikulku liikenteelle kevyenliikenteen yhteyden kautta ja suunnittelevat tarvittavat ajoesteet moottoriliikenteen läpikulun estämiseksi.

Kaavoittamisen myötä tapahtuva rakentaminen muuttaa väistämättä luonnonoloja kaava-alueella ja sen liepeillä. Rakentaminen voi tuoda mukaan myös uusia elinympäristöjä. Heposuon itäpuolella olevaa metsänrajaa pitkin on havaittu lepakoiden runsaslukuisesti saalistavan hyönteisiä. Arvion mukaan kyseessä voisi olla pohjanlepakko. Kaavaluonnoksessa em. asukashavaintoalueet on osoitettu sopivasti jo VL-alueiksi.

Tämä on hyvä kuulla. Kaavoituksen tavoitteena on ollut säästää luonnoltaan arvokkaimmat alueet rakentamisen ulkopuolelle.

Katusuunnitelmaluonnoksista ei ole ollut nähtävillä kaupungin internet -sivuilla kuin tyyppipoikkileikkaukset. Tyyppipoikkileikkauksluonnoksia ei pysty kohdistamaan kaavaluonnoksen eri kaduille. Toivoisin, että kaduista asetettaisiin vielä nähtäville myös loput katusuunnitelman

edellyttämät piirustukset kuten suunnitelmakartat ja pituusleikkaukset, jotta myös niistä voi lausua kuulutuksen mukaisen mielipiteen.

Terveisin osallinen 5

Normaali käytäntö kaavasuunnittelussa on, että kaavaluonnoksen yhteydessä esitetään katupoikkileikkaukset ja kaavaehdotuksen yhteydessä katupiirustukset pituusleikkauksineen. Näin voidaan tehdä nytkin, mikäli katusuunnittelijat ehtivät niitä tehdä. Muussa tapauksessa katusuunnitelmat tuodaan nähtäville myöhemmin.